

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ประกันสังคม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๗

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

อ.พ. ๕๖/๒๕๕๗

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ดังต่อไปนี้

(๑) ขยายความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภท ของส่วนราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” เพื่อให้มีความหมายครอบคลุมลูกจ้างทั้งหมด แก้ไขบทนิยามคำว่า “ทุพพลภาพ” เพื่อให้ชัดเจน และแก้ไขบทนิยามคำว่า “ว่างงาน” เพื่อให้จำกัด เฉพาะกรณีการถูกเลิกจ้างเท่านั้น รวมทั้งกำหนดบทนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” เพื่อกำหนดขอบเขต การได้รับลดหย่อนการออกเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการประกันสังคม หลักเกณฑ์และวิธีการ ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการประกันสังคม ที่ปรึกษา และกรรมการการแพทย์ และกำหนดให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องแสดงบัญชี รายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ (๒) และเพิ่มมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ และมาตรา ๘/๓)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องระบบการบัญชี เรื่องอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากการจัดหา ผลประโยชน์ของกองทุน ระบบการเสนองบการเงิน และการจัดทำรายงานการประเมินสถานะ ของกองทุน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖ วรรคสอง และมาตรา ๒๗ และเพิ่มมาตรา ๒๔/๑ และมาตรา ๒๗/๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้าง การยื่นแบบรายการ ขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน และอัตราจำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ วรรคสอง)

(๖) เพิ่มเติมเรื่องการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลเข้ากองทุนสำหรับผู้ประกันตน ตามมาตรา ๔๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการแจ้งเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงในแบบรายการ การนับระยะเวลา นำส่งเงินสมทบ และการคำนวณเงินเพิ่มค้างชำระเงินสมทบ และเพิ่มเติมบทบัญญัติลดหย่อน การออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง และมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง และเพิ่มมาตรา ๔๖/๑)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ของผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิอื่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๑ ทวิ มาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๕ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๓ (๒) มาตรา ๗๓ ทวิ มาตรา ๗๕ ตรี วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๗ ทวิ วรรคสาม และมาตรา ๗๗ จัตวา เพิ่มมาตรา ๕๔/๑ มาตรา ๗๙/๑ และยกเลิกมาตรา ๖๑)

(๙) แก้ไขเพิ่มเติมการขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วย การประกันสังคม และกำหนดมาตรการลงโทษทางอาญาแก่นายจ้างซึ่งไม่ยื่นแบบรายการแสดง การส่งเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๔ ทวิ และมาตรา ๙๗)

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่ใช้บังคับในปัจจุบันมีบทบัญญัติบางประการ ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการประกันสังคม คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ประกันสังคม ที่ปรึกษา และกรรมการการแพทย์ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทน การขาดรายได้ ยกเลิกการตัดสิทธิผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีจใจหรือ ยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย เพื่อขยาย ความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และ อัตราให้รัฐบาลออกเงินสมทบสำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และเพิ่มบทบัญญัติให้ลดหย่อน การออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของนายจ้าง รวมทั้งกำหนดโทษทางอาญาในกรณีนายจ้างไม่ยื่นแบบ รายการแสดงการส่งเงินสมทบ ดังนั้น เพื่อให้การประกันสังคมเป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนวย ประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๔๕ มาตรา
สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้ลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม คำว่า “ลูกจ้าง” ให้หมายถึงผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของ “คณะกรรมการประกันสังคม” ให้ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนฝ่ายละหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการสำนักงานประกันสังคมเป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘)

๔. กำหนดให้คณะกรรมการประกันสังคมมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา โดยการสรรหาจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ไม่น้อยกว่าสิบปีในด้านการเงินการคลัง ด้านระบบงานประกันสังคม ด้านบริหารการลงทุน ด้านบริหารจัดการ ด้านการแพทย์ ด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐศาสตร์ (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ และมาตรา ๘/๓)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของ “คณะกรรมการการแพทย์” ให้ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นมีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยให้ผู้แทนสำนักงานประกันสังคมเป็นกรรมการและเลขานุการ

สำหรับประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการแพทย์นั้น ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ หรือในด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขหรือด้านการพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาล และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

(ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

๖. แก้ไขเพิ่มเติมโดยให้ผู้ซึ่งไม่ใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ หรือไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ อาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนได้ โดยต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

๗. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการลดหย่อนการออกเงินสมทบของนายจ้าง และลูกจ้างในท้องที่ประสบภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในท้องที่นั้นได้ (ร่างมาตรา ๒๑ เพิ่มมาตรา ๔๖/๑)

๘. แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนเงินเพิ่มที่นายจ้างต้องจ่ายในกรณีที่ไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนหรือในส่วนของผู้ประกันตนหรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนด ให้จำกัดอยู่เพียงไม่เกินจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างต้องจ่าย (ร่างมาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง)

๙. แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ให้คำนวณโดยนำค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบสูงสุดสามเดือนภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิมารวมกันเป็นฐานในการคำนวณ แล้วหารด้วยเก้าสิบ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีค่าจ้างไม่ครบสามเดือนให้คำนวณจากค่าจ้างเฉลี่ยเป็นรายวัน (ร่างมาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง)

๑๐. ยกเลิกมาตรา ๖๑ เพื่อกำหนดให้ผู้ประกันตนมีสิทธิในการได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีจใจหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนเองประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย (ร่างมาตรา ๒๘ ยกเลิกมาตรา ๖๑)

๑๑. แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ ในช่วงเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิขอรับเงินทดแทนการขาดรายได้เพียงประเภทเดียว (ร่างมาตรา ๒๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑ ทวิ)

๑๒. แก้ไขเพิ่มเติมประเภทรายการของประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ให้ครอบคลุมถึงค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วย (ร่างมาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๓)

๑๓. แก้ไขเพิ่มเติมหลักการจ่ายเงินสงเคราะห์กรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย โดยให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์นั้น (ร่างมาตรา ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓ (๒))

๑๔. แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรสำหรับบุตรซึ่งมีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ และจำนวนคราวละไม่เกินสองคน ทั้งนี้ บุตรดังกล่าวต้องไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น (ร่างมาตรา ๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗๕ ตริ วรรคหนึ่ง)

๑๕. กำหนดให้ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพได้เมื่อความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงและไม่ประสงค์จะพำนักอยู่ในประเทศไทยต่อไป (ร่างมาตรา ๓๖ เพิ่มมาตรา ๗๗ ทวิ วรรคสาม)

๑๖. แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีทายาทสามารถทำหนังสือระบุให้บุคคลใดเป็นผู้มีสิทธิรับเงินบำเหน็จชราภาพได้ (ร่างมาตรา ๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๗ จัตวา)

๑๗. กำหนดมาตรการลงโทษอาญา ในกรณีที่นายจ้างยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือแจ้งขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการตามมาตรา ๔๔ เป็นเท็จ หรือไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๗)

๑๘. บทเฉพาะกาล

(๑) ผู้ใดเคยได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคม ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และสิทธิการได้รับประโยชน์ทดแทนดังกล่าวได้สิ้นสุดลงก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้ใดมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคม ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๑)

(๒) ผู้ใดมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานจากกองทุนประกันสังคม ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนนั้นต่อไปจนครบตามสิทธิ (ร่างมาตรา ๔๒)

(๓) ให้คณะกรรมการประกันสังคมและคณะกรรมการการแพทย์ซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการประกันสังคมตามมาตรา ๘ หรือคณะกรรมการการแพทย์ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๓)

(๔)ให้นำมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับนายจ้างซึ่งยังมีได้นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวนอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย (ร่างมาตรา ๔๔)

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ.

๑. มีการขยายความคุ้มครองไปถึงลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภทของส่วนราชการ
๒. ขยายความคุ้มครองให้แรงงานนอกระบบสามารถเข้าสู่ระบบประกันสังคมได้มากยิ่งขึ้น และกำหนดมาตรการสนับสนุนจากรัฐบาลให้เหมาะสมและมีให้เป็นภาระต่องบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลมากเกินไป
๓. ผู้ประกันตนที่ไม่มีทายาทสามารถทำหนังสือระบุบุคคลผู้มีสิทธิรับเงินบำเหน็จไว้ล่วงหน้าได้
๔. เพื่อให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานเมื่อเกิดเหตุสุดวิสัยหรือนายจ้างไม่ให้งานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยทำให้ไม่อาจประกอบกิจการได้ตามปกติ
๕. เพื่อให้ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยสามารถเลือกใช้สิทธิรับเงินบำเหน็จชราภาพได้เมื่อไม่ประสงค์จะพำนักอยู่ในประเทศไทย
๖. กำหนดการคำนวณเงินเพิ่มที่นายจ้างค้างชำระเงินสมทบโดยกำหนดให้เงินเพิ่มที่คำนวณได้ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างต้องจ่ายโดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงนายจ้างที่ค้างชำระทุกราย
๗. เพื่อประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยให้ครอบคลุมถึงค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วย
๘. รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีสามารถออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบของนายจ้างและผู้ประกันตนได้ ในกรณีที่ท้องที่หนึ่งท้องที่ใดประสบภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ
๙. กำหนดให้สำนักงานประกันสังคมสามารถดำเนินการกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการจัดหาผลประโยชน์เพื่อประโยชน์ของกองทุนได้
๑๐. เพื่อขยายระยะเวลาการยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนและกำหนดขั้นตอนการขอรับประโยชน์ทดแทนให้ชัดเจนและเป็นธรรมต่อผู้ประกันตน
๑๑. เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนซึ่งเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังหรือทุพพลภาพมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย
๑๒. ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน และการทุพพลภาพนั้นมีระดับความสูญเสียรุนแรงตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ ตลอดชีวิต
๑๓. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนซึ่งจะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนประกันสังคมได้มากกว่าเดิม

ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๑๔. ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ต่อสำนักงาน
เปลี่ยนไป ให้นายจ้างแจ้งเปลี่ยนหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดจากเดือน
ที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด

๑๕. เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามมาตรา ๗๕ จัดว่า และ
มาตรา ๗๗ จัดว่า มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน และให้ความคุ้มครองสิทธิการได้รับ
ประโยชน์ทดแทนไม่อาจโอนกันได้และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี เพื่อให้หลักประกัน
ที่มั่นคงแก่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิ รวมทั้งกำหนดให้ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือ
เจ็บป่วย รวมถึงการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเพื่อเป็นการเสริมสร้างสุขภาพของผู้ประกันตนและ
เป็นการป้องกันก่อนที่จะเป็นโรค

๑๖. เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตน
ซึ่งจงใจทำให้ตนเองหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนเองประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย หรือ
ทุพพลภาพ หรือตาย มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมและเป็นมาตรฐาน
เดียวกันกับกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ตุลาคม ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนี้ช ผาสุข	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
นางสาวสุภางศ์จิตต์ ไตรเพทพิสัย	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นายณัฐพล นันทมานพ ประชุมญาติ	นิติกรชำนาญการ
นายทศวิณห์ เกียรติทัตต์	วิทยากรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
นางสาวอลงกรณ์ ตันเบ็ต	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย	โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสาร ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้น ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๒ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓
กับ ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๒๑

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย - ๑ -
- ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๑๐ -
- กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
กับร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๑๒ -
 - ประเทศเยอรมัน - ๑๒ -
 - ประเทศสวีเดน - ๑๒ -
 - ประเทศสหรัฐอเมริกา - ๑๕ -
 - ประเทศฝรั่งเศส - ๑๖ -
 - ประเทศญี่ปุ่น - ๑๖ -
- ความเป็นมาของการประกันสังคม - ๑๗ -

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (๑)
- : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๙๘๓ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๙ ฉบับ
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (๓๕)
- : ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๓๖)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)..... (๕๐)
-

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

**ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)**

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ดังต่อไปนี้

(๑) ขยายความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภท ของส่วนราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” เพื่อให้มีความหมายครอบคลุมลูกจ้าง ทั้งหมด แก้ไขบทนิยามคำว่า “ทุพพลภาพ” เพื่อให้ชัดเจน และแก้ไขบทนิยามคำว่า “ว่างงาน” เพื่อให้จำกัดเฉพาะกรณีการถูกเลิกจ้างเท่านั้น รวมทั้งกำหนดบทนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” เพื่อกำหนด ขอบเขตการได้รับลดหย่อนการออกเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการประกันสังคม หลักเกณฑ์และวิธีการ ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการประกันสังคม ที่ปรึกษา และกรรมการการแพทย์ และกำหนดให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องแสดงบัญชีรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ (๒) และเพิ่มมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ และมาตรา ๘/๓)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องระบบการบัญชี เรื่องอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากการจัดหา ผลประโยชน์ของกองทุน ระบบการเสนองบการเงิน และการจัดทำรายงานการประเมินสถานะ ของกองทุน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖ วรรคสอง และมาตรา ๒๗ และเพิ่มมาตรา ๒๔/๑ และมาตรา ๒๗/๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้าง การยื่นแบบรายการ ขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน และอัตราจำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ วรรคสอง)

ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

(๖) เพิ่มเติมเรื่องการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลเข้ากองทุนสำหรับผู้ประกันตนตาม มาตรา ๔๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการแจ้งเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงในแบบรายการ การนับ ระยะเวลานำส่งเงินสมทบ และการคำนวณเงินเพิ่มค้างชำระเงินสมทบ และเพิ่มเติมบทบัญญัติ ไลท่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง และเพิ่มมาตรา ๔๖/๑)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ของผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิอื่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๑ ทวิ มาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๕ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๓ (๒) มาตรา ๗๓ ทวิ มาตรา ๗๕ ตี ๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๗ ทวิ วรรคสาม และมาตรา ๗๗ จัหวา เพิ่มมาตรา ๕๔/๑ มาตรา ๗๔/๑ และยกเลิกมาตรา ๖๑)

(๙) แก้ไขเพิ่มเติมการขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วย การประกันสังคม และกำหนดมาตรการลงโทษทางอาญาแก่นายจ้างซึ่งไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่ง เงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๔ ทวิ และมาตรา ๘๗)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่ใช้บังคับในปัจจุบันมีบทบัญญัติ บางประการไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน แก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการประกันสังคม คุณสมบัติและลักษณะ ต้องห้ามของกรรมการประกันสังคม ที่ปรึกษา และกรรมการการแพทย์ และอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการการแพทย์ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการคำนวณค่าจ้าง รายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ ยกเลิกการตัดสิทธิผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสิทธิได้รับ ประโยชน์ทดแทนในกรณีจใจหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์มากขึ้น เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และอัตราให้รัฐบาลออกเงินสมทบสำหรับผู้ประกันตนตาม มาตรา ๔๐ และเพิ่มบทบัญญัติให้ไลท่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรง ที่ส่งผลกระทบต่อสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของนายจ้าง รวมทั้งกำหนด โทษทางอาญาในกรณีนายจ้างไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ ดังนั้น เพื่อให้การ ประกันสังคมเป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนวยประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบประกันสังคม เพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

๔. วันบังคับใช้กฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. มาตรารักษาการ (ร่างมาตรา ๔๕)

มาตรา ๔๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ กำหนดประเภทของบุคคลและกิจการที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียน สถานพยาบาล วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยนั้น

(๓) ลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศและไปประจำทำงาน

ในต่างประเทศ

(๔) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๕) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา”

๖.๒ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม คำว่า “ลูกจ้าง” ให้ครอบคลุมไปยังลูกจ้างทุกประเภท (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง”

๖.๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม “ทุพพลภาพ” และ “ว่างงาน” (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ทุพพลภาพ” และ “ว่างงาน” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ จนทำให้ความสามารถในการทำงานลดลงถึงขนาดไม่อาจประกอบการทำงานตามปกติได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการแพทย์

“ว่างงาน” หมายความว่า การที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงานเนื่องจากนิสสัมพันธระหว่างนายจ้างและลูกจ้างตามสัญญาจ้างแรงงานสิ้นสุดลงเพราะเหตุลูกจ้างถูกเลิกจ้าง”

๖.๔ เพิ่มบทนิยาม คำว่า “ภัยพิบัติ” (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

มาตรา ๖ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ว่างงาน” และ “กองทุน” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“ภัยพิบัติ” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย หรือธรณีพิบัติภัย ตลอดจนภัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตหรือร่างกายของประชาชนหรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ”

๖.๕ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการประกันสังคม (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘)

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันสังคม” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนสำนักงานประมาณ เป็นกรรมการกับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนฝ่ายละหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ
 ให้ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งมาจากการเลือกตั้ง
 ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
 คณะกรรมการจะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้”

๖.๖ กำหนดให้คณะกรรมการประกันสังคมมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา
 ของคณะกรรมการ และกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการ
 ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งและที่ปรึกษา (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ และมาตรา ๘/๓)

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ และมาตรา ๘/๓
 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๘/๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินเจ็ดคน
 เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ โดยการสรรหาจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ไม่น้อยกว่า
 สิบปีในด้านการเงินการคลัง ด้านระบบงานประกันสังคม ด้านบริหารการลงทุน ด้านบริหารจัดการ
 ด้านการแพทย์ ด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐศาสตร์

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
 มาตรา ๘/๒ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษาต้องมีคุณสมบัติและไม่มี
 ลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ
 ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน
 เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐ
 หรือสถานประกอบการเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่
- (๘) ไม่เป็นคู่สัญญาหรือมีประโยชน์ได้เสียในกิจการที่เป็นคู่สัญญาหรือมีธุรกิจ
 เกี่ยวข้องกับสำนักงาน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

มาตรา ๘/๓ ให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งถือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่จะต้องแสดง บัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยให้ เปิดเผยต่อสาธารณชนทราบไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว”

๖.๗ แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่ง และเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งและที่ปรึกษา (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ และร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติ ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
 “มาตรา ๑๐ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษามีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละสองปี”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง หรือที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มีอยู่

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘/๒

ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการแต่งตั้งบุคคลในประเภทเดียวกันตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๘/๑ เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาแทน แล้วแต่กรณี และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่ง เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่คณะกรรมการแต่งตั้งที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นในระหว่างที่ที่ปรึกษาซึ่งแต่งตั้งไว้แล้ว ยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ ของที่ปรึกษาซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว”

๖.๘ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการการแพทย์ ที่มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการการแพทย์ (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการแพทย์” ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นมีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ผู้แทนสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ

ประธานกรรมการและกรรมการอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ หรือในด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขหรือด้านการพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาล และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘/๒ มาตรา ๑๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

๖.๙ แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ (๒))

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ อัตรา และระยะเวลาในการรับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒”

๖.๑๐ กำหนดหลักการให้กองทุนประกันสังคมต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการตามหลักสากล (ร่างมาตรา ๑๓ เพิ่มมาตรา ๒๔/๑)

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๒๔/๑ กองทุนต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการตามหลักสากล มีบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์ และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามที่ควร พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ”

๖.๑๑ กำหนดให้บรรดาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาจากการจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุนประกันสังคมไม่ถึงเป็นที่ราชพัสดุ (ร่างมาตรา ๑๕ เพิ่มมาตรา ๒๖ วรรคสอง)

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“บรรดาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาจากการจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุนตามวรรคหนึ่งไม่ถึงเป็นที่ราชพัสดุ และให้สำนักงานเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของกองทุน”

๖.๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการประกันสังคมต้องเสนองบการเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้วต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อทำการตรวจสอบและรับรอง ภายใน ๖ เดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สถาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต่อไป (ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗)

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการเสนองบการเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้วต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เพื่อตรวจสอบรับรองก่อนเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้รัฐมนตรีเสนองบการเงินของกองทุนตามวรรคหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

๖.๑๓ กำหนดให้สำนักงานประกันสังคมมีหน้าที่จัดทำรายงานการประเมินสถานะของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการประกันสังคมเป็นประจำทุกปี แล้วให้เปิดเผยต่อสาธารณชน (ร่างมาตรา ๑๖ เพิ่มมาตรา ๒๗/๑)

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ ในหมวด ๓ กองทุนประกันสังคม ลักษณะ ๑ บททั่วไป แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๒๗/๑ ให้สำนักงานจัดทำรายงานการประเมินสถานะของกองทุน โดยแสดงรายรับ รายจ่าย และความสามารถในการดำเนินการในอนาคตเสนอต่อคณะกรรมการเป็นประจำทุกปี แล้วให้สำนักงานเปิดเผยต่อสาธารณชน”

๖.๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตน ต้องยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้างและแบบรายการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนต่อสำนักงานประกันสังคม (ร่างมาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้างและแบบรายการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกจ้างนั้นเป็นผู้ประกันตน ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”

๖.๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่ผู้ประกันตนต้องนำส่งเข้ากองทุนประกันสังคม ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ วรรคสอง)

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“จำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง ต้องนำส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๔๖ วรรคสาม ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจในขณะนั้นด้วย”

๖.๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ซึ่งไม่ใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ หรือไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ อาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนได้ โดยต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๐ บุคคลใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ หรือไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ อาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยแสดงความจำนงต่อสำนักงาน ทั้งนี้ คุณสมบัติของบุคคลดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

หลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบของผู้ประกันตน ประเภทของประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับตามมาตรา ๕๔ ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง”

๖.๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยให้นายจ้างมีหน้าที่แจ้งเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ให้ตรงกับข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ โดยต้องดำเนินการตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการสำนักงานประกันสังคมกำหนด (ร่างมาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง)

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ต่อสำนักงานเปลี่ยนแปลงไป ให้นายจ้างแจ้งเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”

๖.๑๘ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการลดหย่อนการออกเงินสมทบของนายจ้างและลูกจ้างในท้องที่ประสบภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในท้องที่นั้นได้ (ร่างมาตรา ๒๑ เพิ่มมาตรา ๔๖/๑)

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๔๖/๑ ในกรณีที่ท้องที่หนึ่งท้องที่ใดประสบภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขลดหย่อนการออกเงินสมทบของนายจ้างและผู้ประกันตนได้

การออกประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ประกอบกับเสถียรภาพของกองทุนเป็นสำคัญ แต่จะลดหย่อนได้คราวละไม่เกินหกเดือน”

๖.๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยให้นายจ้างต้องหักค่าจ้างของผู้ประกันตนทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างตามจำนวนที่จะต้องนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๖ และให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้วตั้งแต่วันที่ถึงกำหนดจ่ายค่าจ้าง (ร่างมาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างตามจำนวนที่จะต้องนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๖ และให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้วตั้งแต่วันที่ถึงกำหนดจ่ายค่าจ้าง

ให้นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนที่ได้หักไว้ตามวรรคหนึ่ง และเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้แก่สำนักงานภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสมทบไว้ พร้อมทั้งยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”

๖.๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนเงินเพิ่มที่นายจ้างต้องจ่าย ในกรณีที่ไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนหรือในส่วนของผู้ประกันตนหรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนด ให้จำกัดอยู่เพียงไม่เกินจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างต้องจ่าย (ร่างมาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง)

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๙ นายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนหรือในส่วนของผู้ประกันตน หรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๔๗ ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตรา ร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างยังมีได้นำส่งหรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ เงินเพิ่มที่คำนวณได้ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างต้องจ่าย”

๖.๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดให้สิทธิในการได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคม ไม่อาจโอนกันได้และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี (ร่างมาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔)

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๔ ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ดังต่อไปนี้

(๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค

(๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

- (๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ
 (๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย
 (๕) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร
 (๖) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ
 (๗) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๔
 สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งไม่อาจโอนกันได้และไม่อยู่ในความรับผิดชอบ

แห่งการบังคับคดี”

๖.๒๒ กำหนดให้การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ไม่เป็นการตัดสิทธิที่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ พึงได้ตามกฎหมายอื่น (ร่างมาตรา ๒๕ เพิ่มเติมมาตรา ๕๔/๑)

มาตรา ๒๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๕๔/๑ การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้พึงได้ตามกฎหมายอื่น”

๖.๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยให้ผู้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคม เกินกำหนดระยะเวลา ต้องแสดงเหตุผลและความจำเป็นที่ยื่นคำขอล่าช้าด้วย (ร่างมาตรา ๒๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖)

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ ผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใดเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๕๔ และประสงค์จะขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ภายในสองปีนับแต่วันที่มิสิทธิ และให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งการโดยเร็ว

ในกรณียื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่อาจยื่นภายในกำหนดเวลาดังกล่าวต่อเลขาธิการ หากเลขาธิการเห็นว่ามิใช่เหตุผลและความจำเป็นเพียงพอให้รับคำขอนั้นไว้พิจารณา

ในกรณีที่มีการสั่งจ่ายประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งเป็นตัวเงิน และได้แจ้งให้ผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิทราบแล้ว ให้ผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิมารับเงินดังกล่าวโดยเร็ว หากไม่มารับภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน”

๖.๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตน ตามมาตรา ๓๓ (ร่างมาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง)

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ให้คำนวณโดยนำค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบสูงสุดสามเดือนภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิรวมกันเป็นฐานในการคำนวณแล้วหารด้วยเก้าสิบ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีค่าจ้างไม่ครบสามเดือนให้คำนวณจากค่าจ้างเฉลี่ยเป็นรายวัน”

๖.๒๕ ยกเลิกมาตรา ๖๑ เพื่อกำหนดให้ผู้ประกันตนมีสิทธิในการได้รับประโยชน์ทดแทน ในกรณีจใจหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนเองประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย (ร่างมาตรา ๒๘ ยกเลิกมาตรา ๖๑)

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

๖.๒๖ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ ในช่วงเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิขอรับเงินทดแทนการขาดรายได้เพียงประเภทเดียว (ร่างมาตรา ๒๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑ ทวิ)

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ ในช่วงเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิขอรับเงินทดแทนการขาดรายได้เพียงประเภทเดียว โดยให้แสดงความจำนงตามแบบที่เลขาธิการกำหนด”

๖.๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมประเภทรายการของประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ให้ครอบคลุมถึงค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วย (ร่างมาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง)

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ได้แก่

- (๑) ค่าตรวจวินิจฉัยโรค
- (๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์
- (๓) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
- (๔) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
- (๕) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย
- (๖) ค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
- (๗) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น”

๖.๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเองหรือภริยา ต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดเดือน (ร่างมาตรา ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๕)

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๕ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเองหรือภริยาต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดเดือน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่มีภริยา หากผู้ประกันตนอยู่กินฉันสามีภริยากับหญิงใด โดยเปิดเผยตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับหญิงนั้นด้วย

ให้ผู้ประกันตนแต่ละคนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร สำหรับการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้ง”

๖.๒๙ แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีและผู้ประกันตนซึ่งทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามอัตราและระยะเวลาที่คณะกรรมการการแพทย์ กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๑)

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๑ ในกรณีและผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามอัตราและระยะเวลาที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ เงินทดแทนการขาดรายได้ต้องไม่เกินอัตราร้อยละห้าสิบ ของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗

ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน และการทุพพลภาพนั้นมีระดับความสูญเสียรุนแรงตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้าง ตามมาตรา ๕๗ ตลอดชีวิต”

๖.๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมหลักการจ่ายเงินสงเคราะห์กรณีและผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย โดยให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์นั้น (ร่างมาตรา ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓ (๒))

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) เงินสงเคราะห์กรณีและผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ประกันตน ทำหนังสือระบุให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์นั้น แต่ถ้าผู้ประกันตนมิได้มีหนังสือระบุไว้ก็นำมาเฉลี่ยจ่ายให้แก่สามีหรือภรรยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนในจำนวนที่เท่ากัน ดังนี้

(ก) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่สามสิบหกเดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบเดือน ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือน ที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสาม

(ข) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่หนึ่งร้อยยี่สิบเดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสิบ”

๖.๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ เนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังตามมาตรา ๖๔ หรือทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ ถึงแก่ความตาย โดยกำหนดให้จ่ายประโยชน์ทดแทนเป็นค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ (ร่างมาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗๓ ทวิ)

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ เนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังตามมาตรา ๖๔ หรือทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ ถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนเป็นเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๗๓ โดยให้นำเงินทดแทน การขาดรายได้ที่ผู้ประกันตนได้รับในเดือนสุดท้ายก่อนถึงแก่ความตายมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ แต่ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ตามมาตรา ๗๓ ด้วย ให้ได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๗๓ เท่านั้น”

๖.๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร สำหรับบุตรซึ่งมีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ และจำนวนคราวละ ไม่เกินสองคน ทั้งนี้ บุตรดังกล่าวต้องไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรม ของบุคคลอื่น (ร่างมาตรา ๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๕ ตริ วรรคหนึ่ง)

มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๕ ตริ แห่งพระราชบัญญัติ ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๕ ตริ ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร สำหรับบุตรซึ่งมีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ จำนวนคราวละ ไม่เกินสองคน บุตรดังกล่าวไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น”

๖.๓๓ กำหนดให้ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ ได้เมื่อความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงและไม่ประสงค์จะพำนักอยู่ในประเทศไทยต่อไป (ร่างมาตรา ๓๖ เพิ่มมาตรา ๗๗ ทวิ วรรคสาม)

มาตรา ๓๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๗๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

“ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย เมื่อความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงไม่ว่าจะ
ส่งเงินสมทบครบหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนหรือไม่ก็ตาม และประสงค์ที่จะไม่พำนักอยู่ในประเทศไทย
ให้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด
ในกฎกระทรวง”

๖.๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีทายาทสามารถทำหนังสือระบุให้บุคคลใด
เป็นผู้มีสิทธิรับเงินบำเหน็จชราภาพได้ (ร่างมาตรา ๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๗ จัตวา)

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม
พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๗ จัตวา ในกรณีผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณี
ชราภาพตามมาตรา ๗๗ ทวิ ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับประโยชน์ทดแทน หรือผู้รับเงินบำนาญ
ชราภาพถึงแก่ความตายภายในหกสิบเดือนนับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้ทายาท
ของผู้ผู้นั้นซึ่งมีชีวิตอยู่ในวันที่ผู้ประกันตนหรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายมีสิทธิได้รับ
เงินบำเหน็จชราภาพ

ทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) บุตร ยกเว้นบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น
ให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ประกันตนที่ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไป ให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อน ให้แบ่งเงิน
ตามมาตรา ๗๗ (๒) ในระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีผู้ประกันตนไม่มีทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคสอง ให้บุคคลซึ่งผู้ประกันตน
ทำหนังสือระบุไว้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ

ในกรณีที่ไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพตามวรรคสอง และไม่มีบุคคล
ซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุไว้ตามวรรคสี่ ให้ทายาทของผู้ประกันตนหรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพ
แล้วแต่กรณีดังต่อไปนี้ มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพตามลำดับ หากบุคคลลำดับใดมีจำนวน
มากกว่าหนึ่งคนให้บุคคลลำดับนั้นได้รับส่วนแบ่งเท่ากัน

(๑) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน

(๒) พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดา

(๓) ปู่ ย่า ตา ยาย

(๔) ลุง ป้า น้า อา”

๖.๓๕ กำหนดให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน ในกรณีที่ไม่ได้ทำงาน เนื่องจากมีเหตุสุดวิสัย หรือนายจ้างไม่ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยทำให้ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ (ร่างมาตรา ๓๘ เพิ่มมาตรา ๗๙/๑)

มาตรา ๓๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๙/๑ ในหมวด ๘ ประโยชน์ทดแทน ในกรณีว่างงาน ลักษณะ ๓ ประโยชน์ทดแทน แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓
 มาตรา ๗๙/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยหรือนายจ้างไม่ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยทำให้ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนและต้องอยู่ภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงาน ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง”

๖.๓๖ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการขออนุญาตขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาของผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลา ในมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (ร่างมาตรา ๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๔ ทวิ)

มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๔/๑ กำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๗ ทวิ ถ้าผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ และได้ยื่นคำร้องเพื่อขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาโดยแสดงเหตุแห่งความจำเป็นนั้น ถ้าเลขาธิการเห็นสมควร จะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปก็ได้ ทั้งนี้ ต้องยื่นคำร้องภายในสิบห้าวันนับแต่เหตุจำเป็นนั้นสิ้นสุดลง

การขยายเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๗ ไม่เป็นเหตุให้ลดหรือคงเงินเพิ่ม”

๒.๓๗ กำหนดมาตรการลงโทษอาญา ในกรณีที่นายจ้างไม่ยื่นแบบรายการส่งเงินสมทบ ภายในกำหนดเวลา (ร่างมาตรา ๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๗)

มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๗ นายจ้างผู้ใดยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือแจ้งขอเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการตามมาตรา ๔๔ เป็นเท็จ หรือไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๒.๓๘ บทเฉพาะกาล

๒.๓๘.๑ บทเฉพาะกาลรองรับสิทธิของผู้ที่เคยได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพอยู่แต่เดิม ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนดังกล่าวต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๑)

มาตรา ๔๑ ผู้ที่เคยได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคม ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และสิทธิการได้รับประโยชน์ทดแทนดังกล่าวได้สิ้นสุดลง ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้ใดมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคม ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน ตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้

๒.๓๘.๒ บทเฉพาะกาลรองรับสิทธิของผู้ที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานอยู่แต่เดิม ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๒)

มาตรา ๔๒ ผู้ใดมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานจากกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนนั้นต่อไปจนครบตามสิทธิ

๖.๓๘.๓ บทเฉพาะกาลรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประกันสังคมและคณะกรรมการการแพทย์ ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง (ร่างมาตรา ๔๓)

มาตรา ๔๓ ให้คณะกรรมการประกันสังคมและคณะกรรมการการแพทย์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปจนกว่า จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันสังคมตามมาตรา ๘ หรือคณะกรรมการการแพทย์ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๖.๓๘.๔ บทเฉพาะกาลเพื่อให้ให้นำมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาใช้บังคับกับนายจ้างซึ่งยังมีได้นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบ จำนวนก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๔๔ ให้นำมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับนายจ้างซึ่งยังมีได้นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวนอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

กับ

ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ กับร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ ประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p style="text-align: center;">..... </p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ ประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p>	

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่</p> <p>(๑) ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน และลูกจ้างชั่วคราวรายชั่วโมงของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน</p> <p>(๒) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ</p> <p>(๓) ลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศ และไปประจำทำงานในต่างประเทศ</p> <p>(๔) ครูหรือครูใหญ่ของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน</p> <p>(๕) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา หรือแพทย์ฝึกหัดซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือโรงพยาบาล</p> <p>(๖) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา</p> <p>มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้าง โดยรับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้านอันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย</p> <p>ลลลล</p>	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่</p> <p>(๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น</p> <p>(๒) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียน สถานพยาบาล วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยนั้น</p> <p>(๓) ลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศและไปประจำทำงานในต่างประเทศ</p> <p>(๔) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ</p> <p>(๕) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>““ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง”</p>	<p>เพื่อขยายความคุ้มครองให้ครอบคลุมถึงลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภทของส่วนราชการ</p> <p>เพื่อให้มีความหมายครอบคลุมถึงลูกจ้างทั้งหมดไม่ว่าจะเรียกว่าอย่างไร</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ ฯลฯ</p> <p>“ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะ หรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือสูญเสีย สภาวะปกติของจิตใจ จนไม่สามารถทำงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ ฯลฯ</p> <p>“ว่างงาน” หมายความว่า การที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงาน เนื่องจากอุบัติเหตุสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างตามสัญญาจ้าง แรงงานสิ้นสุดลง</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ ฯลฯ</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ทุพพลภาพ” และ “ว่างงาน” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสีย สมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ จนทำให้ความสามารถในการทำงานลดลงถึงขนาดไม่อาจประกอบกรงาน ตามปกติได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการแพทย์</p> <p>“ว่างงาน” หมายความว่า การที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงาน เนื่องจากอุบัติเหตุสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างตามสัญญาจ้างแรงงาน สิ้นสุดลงเพราะเหตุลูกจ้างถูกเลิกจ้าง”</p> <p>มาตรา ๖ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” ระหว่างบทนิยาม คำว่า “ว่างงาน” และ “กองทุน” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓</p> <p>“ภัยพิบัติ” หมายความว่า อัคคีภัย वादภัย อุทกภัย หรือธรณีพิบัติภัย ตลอดจนภัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตหรือร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ”</p>	<p>เพื่อให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกับแนวทาง ปฏิบัติในการตรวจประเมินความทุพพลภาพ และเพื่อให้การ ว่างงานมีความหมายเฉพาะกรณีที่ลูกจ้างถูกเลิกจ้างเท่านั้น</p> <p>เพื่อกำหนดขอบเขตกรณีการได้รับการลดหย่อน การออกเงินสมทบ (ตามมาตรา ๔๖/๑) ให้ชัดเจน</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันสังคม” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนสำนักงานประกันสังคม เป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ</p> <p>คณะกรรมการจะแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการก็ได้</p> <p>รัฐมนตรีจะแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคนให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการก็ได้ ซึ่งในจำนวนนี้อย่างน้อยต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางระบบงานประกันสังคม ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแรงงาน ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแพทย์ ผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น</p>	<p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันสังคม” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนสำนักงานประกันสังคม เป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนฝ่ายละหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ</p> <p>ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ</p> <p>ให้ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง มาจากการเลือกตั้ง ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด</p> <p>คณะกรรมการจะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้”</p> <p>มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ และมาตรา ๘/๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓</p> <p>“มาตรา ๘/๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินเจ็ดคนเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ โดยการสรรหาจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ไม่น้อยกว่าสิบปีในด้านการเงิน การคลัง ด้านระบบงานประกันสังคม ด้านบริหารการลงทุน ด้านบริหารจัดการ ด้านการแพทย์ ด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐศาสตร์</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด</p>	<p>กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและฝ่ายผู้ประกันตนโดยให้เลือกกันเอง</p> <p>เพื่อให้คณะกรรมการประกันสังคมมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาได้ตามความต้องการและสอดคล้องกับภารกิจของคณะกรรมการประกันสังคม</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๐ กรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ ฯลฯ</p>	<p>มาตรา ๘/๒ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (๑) มีสัญชาติไทย (๒) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐหรือสถานประกอบการของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ (๘) ไม่เป็นคู่สัญญาหรือมีประโยชน์ได้เสียในกิจการที่เป็นคู่สัญญาหรือมีธุรกิจเกี่ยวข้องกับสำนักงาน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม <p>มาตรา ๘/๓ ให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่จะต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยให้เปิดเผยต่อสาธารณชนทราบไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว”</p> <p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">“มาตรา ๑๐ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษามีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี”</p>	<p>เพื่อกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งและที่ปรึกษาของคณะกรรมการประกันสังคมให้ชัดเจน</p> <p style="text-align: right;">เพื่อให้เป็นการเปิดเผยและแสดงความโปร่งใสสำหรับกรรมการที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง</p> <p style="text-align: right;">เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มบทบัญญัติมาตรา ๘/๑</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๐ กรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) รัฐมนตรีให้ออก</p> <p>(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย</p> <p>(๕) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ</p> <p>(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลในประเภทเดียวกันตามมาตรา ๘ เป็นกรรมการแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน</p> <p>ในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นในระหว่างที่ที่ปรึกษาซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของที่ปรึกษาที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว</p>	<p>มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) คณะกรรมการมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มีอยู่</p> <p>(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘/๒</p> <p>ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการแต่งตั้งบุคคลในประเภทเดียวกันตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๘/๑ เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาแทนแล้วแต่กรณี และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการแต่งตั้งที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นในระหว่างที่ที่ปรึกษาซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของที่ปรึกษาซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว”</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มบทบัญญัติมาตรา ๘/๑ และมาตรา ๘/๒</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการการแพทย์คณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่น มีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบหกคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งและผู้แทนสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ</p> <p>ประธานกรรมการและกรรมการอื่นตามวรรคหนึ่งให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ และให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี</p> <p>ให้นำมาตรา ๑๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๑๕ คณะกรรมการการแพทย์มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>วลา วลา</p> <p>(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และอัตราสำหรับประโยชน์ทดแทนในการรับบริการทางการแพทย์ของผู้ประกันตนตาม มาตรา ๕๔ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๒</p> <p>วลา วลา</p>	<p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการแพทย์” ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นมีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้ผู้แทนสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ</p> <p>ประธานกรรมการและกรรมการอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ หรือในด้านเศรษฐศาสตร์ สาธารณสุขหรือด้านการพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาล และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี</p> <p>ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘/๒ มาตรา ๑๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”</p> <p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ อัตรา และระยะเวลาในการรับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒”</p> <p>มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓</p> <p>“มาตรา ๒๔/๑ กองทุนต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการตามหลักสากล มีบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงินสินทรัพย์ และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามที่ควร พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ”</p>	<p>เพื่อให้ได้กรรมการการแพทย์ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ที่เหมาะสมกับอำนาจหน้าที่</p> <p>เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๕๔ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๒ และการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๐</p> <p>เพื่อให้การจัดทำระบบบัญชีของกองทุนประกันสังคม มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพ</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ...) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๒๖ การจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง</p> <p>มาตรา ๒๗ ภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินให้คณะกรรมการเสนองบดุลและรายงานการรับจ่ายเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้วต่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเพื่อตรวจสอบรับรองก่อนเสนอต่อรัฐมนตรี</p> <p>งบดุลและรายงานการรับจ่ายเงินดังกล่าวให้รัฐมนตรีเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอรัฐสภาเพื่อทราบ และจัดให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓</p> <p>“บรรดาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาจากการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้สำนักงานเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของกองทุน”</p> <p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการเสนองบการเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้วต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เพื่อตรวจสอบรับรองก่อนเสนอต่อรัฐมนตรี</p> <p>ให้รัฐมนตรีเสนองบการเงินของกองทุนตามวรรคหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา”</p> <p>มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ ในหมวด ๓ กองทุนประกันสังคม ลักษณะ ๑ บททั่วไป แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓</p> <p>“มาตรา ๒๗/๑ ให้สำนักงานจัดทำรายงานการประเมินสถานะของกองทุน โดยแสดงรายรับ รายจ่าย และความสามารถในการดำเนินการในอนาคตเสนอต่อคณะกรรมการเป็นประจำทุกปี แล้วให้สำนักงานเปิดเผยต่อสาธารณชน”</p>	<p>เพื่อให้สำนักงานสามารถดำเนินการกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการจัดหาผลประโยชน์เพื่อประโยชน์ของกองทุนได้</p> <p>เพื่อให้ระบบการเสนองบการเงินของกองทุนประกันสังคมมีความชัดเจนและสอดคล้องกับความเป็นจริง</p> <p>เพื่อให้การจัดทำรายงานประมาณการรายรับและรายจ่ายของกองทุนประกันสังคมสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติ</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๓๔ ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตน ตามมาตรา ๓๓ ยื่นแบบรายการแสดงรายชื่อผู้ประกันตน อัตราค่าจ้าง และข้อความอื่นตามแบบที่เลขาธิการกำหนด ต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกจ้างนั้นเป็นผู้ประกันตน</p> <p>มาตรา ๓๔ ๖๓ ๖๓ ๖๓</p> <p>จำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่ ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง ต้องนำส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยให้ คำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจในขณะนั้นด้วย</p> <p>๖๓ ๖๓ ๖๓</p> <p>มาตรา ๔๐ บุคคลอื่นใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ จะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ โดยให้ แสดงความจำนงต่อสำนักงาน</p> <p>หลักเกณฑ์ และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภท ของประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับตามมาตรา ๕๔ ตลอดจน หลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทน ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา</p>	<p>มาตรา ๑๗ ให้อยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติ ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๔ ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนตาม มาตรา ๓๓ ยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้างและแบบรายการขึ้นทะเบียน ผู้ประกันตนต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกจ้างนั้น เป็นผู้ประกันตน ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”</p> <p>มาตรา ๑๘ ให้อยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความ ต่อต่อไปนี้แทน</p> <p>“จำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่ผู้ประกันตน ตามวรรคหนึ่ง ต้องนำส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๔๖ วรรคสาม ให้เป็นไป ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับ สภาพทางเศรษฐกิจในขณะนั้นด้วย”</p> <p>มาตรา ๑๙ ให้อยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติ ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๐ บุคคลใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ หรือไม่อยู่ ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ อาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตาม พระราชบัญญัตินี้ได้ โดยแสดงความจำนงต่อสำนักงาน ทั้งนี้ คุณสมบัติ ของบุคคลดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา</p> <p>หลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบของผู้ประกันตน ประเภทของประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับตามมาตรา ๕๔ ตลอดจน หลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนให้ตราเป็น พระราชกฤษฎีกา</p> <p>ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนด ในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตน ตามวรรคหนึ่ง”</p>	<p>เพื่อให้การยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้างและ แบบรายการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนมีความชัดเจน</p> <p>เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖</p> <p>เพื่อขยายความคุ้มครองให้แรงงานนอกระบบ สามารถเข้าสู่ระบบประกันสังคมได้มากยิ่งขึ้น และกำหนด มาตรการสนับสนุนจากรัฐบาลให้เหมาะสมและมีให้เป็นภาระ ต้องบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลมากเกินไป</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ...) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ต่อสำนักงานเปลี่ยนแปลงไป ให้นายจ้างแจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนดเพื่อขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว</p> <p>ให้นำความในมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับแก่กรณีที่นายจ้างไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้โดยอนุโลม</p>	<p>มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ต่อสำนักงานเปลี่ยนแปลงไป ให้นายจ้างแจ้งเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”</p> <p>มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓</p> <p>“มาตรา ๔๖/๑ ในกรณีที่ห้องที่หนึ่งห้องที่ใดประสบภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบของนายจ้างและผู้ประกันตนได้</p> <p>การออกประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจประกอบกับเสถียรภาพของกองทุนเป็นสำคัญ แต่จะลดหย่อนได้คราวละไม่เกินหกเดือน”</p>	<p>เพื่อให้เลขาธิการสามารถกำหนดแบบและวิธีการในการให้นายจ้างแจ้งเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการได้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งเป็นหนังสือเพียงอย่างเดียว เช่น การแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>เพื่อเป็นการบรรเทาภาระของนายจ้างในการส่งเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติ</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๔๗ ทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้าง ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนตามจำนวนที่ต้องนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๖ และเมื่อนายจ้างได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้วตั้งแต่วันที่นายจ้างหักค่าจ้าง</p> <p>ให้นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนที่ได้หักไว้ตามวรรคหนึ่ง และเงินสมทบในส่วนของนายจ้าง ส่งให้แก่สำนักงานภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสมทบไว้พร้อมทั้งยื่นรายการแสดงการส่งเงินสมทบตามแบบที่เลขาธิการกำหนด</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ ฯลฯ</p> <p>มาตรา ๔๙ นายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนเองหรือในส่วนของผู้ประกันตน หรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๔๗ ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างยังมีได้นำส่ง หรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่ นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ สำหรับเศษของเดือนถ้าถึงสิบห้าวันหรือกว่านั้น ให้นับเป็นหนึ่งเดือน ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ ฯลฯ</p>	<p>มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๗ ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างตามจำนวนที่จะต้องนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๖ และให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้วตั้งแต่วันที่นายจ้างหักค่าจ้าง</p> <p>ให้นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนที่ได้หักไว้ตามวรรคหนึ่งและเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้แก่สำนักงานภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสมทบไว้ พร้อมทั้งยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”</p> <p>มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๙ นายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนเองหรือในส่วนของผู้ประกันตน หรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๔๗ ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างยังมีได้นำส่งหรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ เงินเพิ่มที่คำนวณได้ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างต้องจ่าย”</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๖ เกี่ยวกับการนับระยะเวลาส่งเงินสมทบ</p> <p>เพื่อให้การคำนวณเงินเพิ่มค้างชำระเงินสมทบมีความชัดเจนและเป็นธรรมต่อผู้ประกันตน</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ...) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๕๔ ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา ๗๓ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย</p> <p>(๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร</p> <p>(๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ</p> <p>(๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย</p> <p>(๕) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร</p> <p>(๖) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ</p> <p>(๗) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙</p>	<p>มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕๔ ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค</p> <p>(๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร</p> <p>(๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ</p> <p>(๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย</p> <p>(๕) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร</p> <p>(๖) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ</p> <p>(๗) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙</p> <p>สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งไม่อาจโอนกันได้ และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”</p> <p>มาตรา ๒๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓</p> <p>“มาตรา ๕๔/๑ การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้พึงได้ตามกฎหมายอื่น”</p>	<p>เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามมาตรา ๗๕ จัตวา และมาตรา ๗๗ จัตวา มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน และให้ความคุ้มครองสิทธิการได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรานี้ไม่อาจโอนกันได้ และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี เพื่อให้หลักประกันที่มั่นคงแก่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิดังกล่าว รวมทั้งกำหนดให้ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยรวมถึงการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค เพื่อเป็นการเสริมสร้างสุขภาพของผู้ประกันตนและเป็นการป้องกันก่อนที่จะเป็นโรค</p> <p>เพื่อให้ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้มีสิทธิได้รับประโยชน์ตามกฎหมายอื่นได้ด้วย</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๕๖ ผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใดเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีใดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๔ และประสงค์จะขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่สิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น และให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งการโดยเร็ว</p> <p>ประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งที่เป็นตัวเงิน ถ้าผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิไม่มารับภายในสองปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน</p> <p>มาตรา ๕๗ การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ให้คำนวณโดยนำค่าจ้างสามเดือนแรกของค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่นายจ้างนำส่งสำนักงานแล้วย้อนหลังเก้าเดือนหารด้วยเก้าสิบ แต่ถ้าผู้ประกันตนมีหลักฐานพิสูจน์ได้ว่าถ้านำค่าจ้างของสามเดือนอื่นในระยะเวลาเก้าเดือนนั้นมาคำนวณแล้วจะมีจำนวนสูงกว่า ก็ให้นำค่าจ้างสามเดือนนั้น หารด้วยเก้าสิบ หรือในกรณีที่ผู้ประกันตนยังส่งเงินสมทบไม่ครบเก้าเดือนให้นำค่าจ้างสามเดือนสุดท้าย ที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่นายจ้างได้นำส่งสำนักงานแล้วหารด้วยเก้าสิบเป็นเกณฑ์คำนวณ</p> <p>วลา วลา</p>	<p>มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕๖ ผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใดเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๕๔ และประสงค์จะขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ภายในสองปีนับแต่วันที่สิทธิ และให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งการโดยเร็ว</p> <p>ในกรณียื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่อาจยื่นภายในกำหนดเวลาดังกล่าวต่อเลขาธิการ หากเลขาธิการเห็นว่ามิใช่เหตุผลและความจำเป็นเพียงพอให้รับคำขอนั้นไว้พิจารณา</p> <p>ในกรณีที่มีการส่งจ่ายประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งเป็นตัวเงิน และได้แจ้งให้ผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิทราบแล้ว ให้ผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิมารับเงินดังกล่าวโดยเร็ว หากไม่มารับภายในสองปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน”</p> <p>มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕๗ การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ให้คำนวณโดยนำค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบสูงสุดสามเดือนภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิมารวมกันเป็นฐานในการคำนวณแล้วหารด้วยเก้าสิบ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีค่าจ้างไม่ครบสามเดือนให้คำนวณจากค่าจ้างเฉลี่ยเป็นรายวัน”</p>	<p>เพื่อขยายระยะเวลาการยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนและกำหนดขั้นตอนการขอรับประโยชน์ทดแทนให้ชัดเจนและเป็นธรรมต่อผู้ประกันตน</p> <p>เพื่อให้การคำนวณค่าจ้างรายวันมีความชัดเจนและเป็นธรรมต่อผู้ประกันตน</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๖๑ ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง มาตรา ๗๓ หรือมาตรา ๗๓ ทวิ ไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนเมื่อปรากฏว่า การประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย หรือการทุพพลภาพ หรือการตายนั้น เกิดขึ้นเพราะเหตุที่บุคคลดังกล่าวจงใจก่อให้เกิดขึ้นหรือยินยอมให้ผู้อื่นก่อให้เกิดขึ้น</p> <p>มาตรา ๖๑ ทวิ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ หรือเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรตามมาตรา ๖๗ ในเวลาเดียวกันให้มีสิทธิขอรับเงินทดแทนการขาดรายได้ หรือเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรในประเภทใดประเภทหนึ่งได้เพียงประเภทเดียว โดยให้แสดงความจำนงตามแบบที่เลขาธิการกำหนด</p> <p>มาตรา ๖๓ ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ค่าตรวจวินิจฉัยโรค (๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์ (๓) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล (๔) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์ (๕) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย (๖) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น 	<p>มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗</p> <p>มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖๑/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ ในช่วงเวลาเดียวกันให้มีสิทธิขอรับเงินทดแทนการขาดรายได้เพียงประเภทเดียว โดยให้แสดงความจำนงตามแบบที่เลขาธิการกำหนด”</p> <p>มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖๓ ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ค่าตรวจวินิจฉัยโรค (๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์ (๓) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล (๔) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์ (๕) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย (๖) ค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (๗) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น” 	<p>เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ซึ่งจงใจทำให้ตนเองหรือยินยอมให้บุคคลอื่นกระทำให้ตนเองประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย หรือทุพพลภาพ หรือตาย มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคม และเป็นมาตรฐานเดียวกันกับกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ</p> <p>เพื่อให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์สูงสุดเพียงประเภทเดียวและไม่ซ้ำซ้อนกัน</p> <p>เพื่อให้ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยครอบคลุมถึงค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วย</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๖๕ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเองหรือภริยา หรือสำหรับหญิงซึ่งอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยากับผู้ประกันตนโดยเปิดเผย ตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนดถ้าผู้ประกันตนไม่มีภริยา ทั้งนี้ ต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดเดือน</p> <p>ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร ให้ผู้ประกันแต่ละคนมีสิทธิได้รับสำหรับการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้ง</p> <p>มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงานให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ ตลอดชีวิต</p>	<p>มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖๕ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเองหรือภริยาต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดเดือน</p> <p>ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่มีภริยา หากผู้ประกันตนอยู่กินฉันสามีภริยากับหญิงใดโดยเปิดเผยตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับหญิงนั้นด้วย</p> <p>ให้ผู้ประกันตนแต่ละคนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร สำหรับการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้ง”</p> <p>มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงานให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามอัตราและระยะเวลาที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ เงินทดแทนการขาดรายได้ต้องไม่เกินอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗</p> <p>ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน และการทุพพลภาพนั้นมีระดับความสูญเสียรุนแรงตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ ตลอดชีวิต”</p>	<p>เพื่อให้การจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร มีความชัดเจนและเป็นธรรมต่อผู้ประกันตน</p> <p>เพื่อให้การจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ สอดคล้องกับความเป็นจริงและเป็นธรรมต่อผู้ประกันตน</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ...) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๗๓ ๗๓๖ ๗๓๖</p> <p>(๒) เงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์นั้น แต่ถ้าผู้ประกันตนมิได้มีหนังสือระบุไว้ ก็ให้นำมาเฉลี่ยจ่ายให้แก่สามีภรรยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนในจำนวนที่เท่ากัน ดังนี้</p> <p>(ก) ถ้าก่อนถึงแก่ความตายผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่สามสิบหกเดือนขึ้นไปแต่ไม่เกินสิบปี ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสาม</p> <p>(ข) ถ้าก่อนถึงแก่ความตายผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสิบ</p> <p>มาตรา ๗๓ ทวิ ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ ถึงแก่ความตายให้นำความในมาตรา ๗๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้นำเงินทดแทนการขาดรายได้ที่ผู้ประกันตนได้รับในเดือนสุดท้ายก่อนถึงแก่ความตายมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณในกรณีที่ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพนั้นอยู่ในช่วงที่จะได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ กรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายในฐานะที่เป็นผู้ประกันตน และในฐานะที่เป็นผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพตามวรรคหนึ่ง ในเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตายตามมาตรา ๗๓ เพียงทางเดียว</p>	<p>มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๒) เงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์นั้น แต่ถ้าผู้ประกันตนมิได้มีหนังสือระบุไว้ก็นำมาเฉลี่ยจ่ายให้แก่สามีหรือภรรยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนในจำนวนที่เท่ากัน ดังนี้</p> <p>(ก) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่สามสิบหกเดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบเดือน ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสาม</p> <p>(ข) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่หนึ่งร้อยยี่สิบเดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสิบ”</p> <p>มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๗๓/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ เนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังตามมาตรา ๖๔ หรือทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ ถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนเป็นเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๗๓ โดยให้นำเงินทดแทนการขาดรายได้ที่ผู้ประกันตนได้รับในเดือนสุดท้ายก่อนถึงแก่ความตายมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ แต่ในกรณีที่ผู้ประกันตนได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตายตามมาตรา ๗๓ ด้วย ให้ได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๗๓ เท่านั้น”</p>	<p>เพื่อให้การจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย มีความชัดเจนและเป็นธรรมต่อผู้ประกันตน</p> <p>เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนซึ่งเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังหรือทุพพลภาพมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๗๕ ตรี ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน ในกรณีสงเคราะห์บุตรสำหรับบุตรชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีอายุ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์จำนวน คราวละไม่เกินสองคน บุตรชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวไม่รวมถึง บุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น ฯลฯ ฯลฯ</p> <p>มาตรา ๗๗ ทวิ ในกรณีที่ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบ มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนให้มีสิทธิได้รับเงินบำนาญ ชราภาพตั้งแต่เดือนถัดจากเดือนที่อายุครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่เมื่อมีอายุครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์และความเป็นผู้ประกันตน ยังไม่สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๑ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับ ตั้งแต่เดือนถัดจากเดือนที่ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง ในกรณีที่ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบไม่ครบ หนึ่งร้อยแปดสิบเดือนและความเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลง ตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๑ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินบำนาญ ชราภาพ</p>	<p>มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๕ ตรี แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๗๕ ตรี ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน ในกรณีสงเคราะห์บุตร สำหรับบุตรซึ่งมีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ จำนวนคราวละไม่เกินสองคน บุตรดังกล่าว ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น”</p> <p>มาตรา ๓๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของ มาตรา ๗๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ “ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย เมื่อความเป็นผู้ประกันตน สิ้นสุดลงไม่ว่าจะส่งเงินสมทบครบหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนหรือไม่ก็ตาม และประสงค์ที่จะไม่พำนักอยู่ในประเทศไทยให้มีสิทธิได้รับเงินบำนาญ ชราภาพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”</p>	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตราอื่น</p> <p>เพื่อให้ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยสามารถ เลือกใช้สิทธิรับเงินบำนาญชราภาพได้เมื่อไม่ประสงค์จะพำนัก อยู่ในประเทศไทย</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ...) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๗๗ จัตวา ในกรณีผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามมาตรา ๗๗ ทวิ ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับประโยชน์ทดแทนหรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงความตายภายในหกสิบเดือนนับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้ทายาทของผู้ที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่ง ได้แก่</p> <p>(๑) บุตรชอบด้วยกฎหมาย ยกเว้นบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ประกันตนที่ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน</p> <p>(๒) สามีหรือภริยาที่ได้รับหนึ่งส่วน และ</p> <p>(๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน</p> <p>ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อน ให้แบ่งเงินตามมาตรา ๗๗ (๒) ในระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ</p>	<p>มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๗๗ จัตวา ในกรณีผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามมาตรา ๗๗ ทวิ ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับประโยชน์ทดแทน หรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงความตายภายในหกสิบเดือนนับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้ทายาทของผู้ที่มีชีวิตอยู่ในวันที่ผู้ประกันตนหรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่ง ได้แก่</p> <p>(๑) บุตร ยกเว้นบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น ให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ประกันตนที่ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน</p> <p>(๒) สามีหรือภริยาที่ได้รับหนึ่งส่วน</p> <p>(๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อน ให้แบ่งเงินตามมาตรา ๗๗ (๒) ในระหว่างทายาทผู้มีสิทธิได้รับ</p> <p>ในกรณีผู้ประกันตนไม่มีทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคสอง ให้บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุไว้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ</p> <p>ในกรณีที่ไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพตามวรรคสอง และไม่มีบุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุไว้ตามวรรคสี่ ให้ทายาทของผู้ประกันตนหรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพแล้วแต่กรณีดังต่อไปนี้ มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพตามลำดับ หากบุคคลลำดับใดมีจำนวนมากกว่าหนึ่งคนให้บุคคลลำดับนั้นได้รับส่วนแบ่งเท่ากัน</p> <p>(๑) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน</p> <p>(๒) พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดา</p> <p>(๓) ปู่ ย่า ตา ยาย</p> <p>(๔) ลุง ป้า น้า อา”</p>	<p>เพื่อให้ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีทายาทสามารถทำหนังสือระบุบุคคลผู้มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพได้ และให้ทายาทอื่นมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพได้</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๘๔ ทวิ กำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑๙ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๗ ทวิ และมาตรา ๕๖ ถ้าผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นมิได้อยู่ในประเทศหรือมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นได้ และได้ยื่นคำร้องก่อนสิ้นกำหนดเวลานั้นเพื่อขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาโดยแสดงเหตุแห่งความจำเป็น เมื่อเลขาธิการเห็นเป็นการสมควรจะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปได้ตามความจำเป็นแก่กรณี แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินไปกว่าหนึ่งเท่าของระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรานั้นๆ</p> <p>การขยายเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๑๙ หรือมาตรา ๔๗ ไม่เป็นเหตุให้ลดหรืองดเงินเพิ่ม</p>	<p>มาตรา ๓๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๙/๑ ในหมวด ๘ ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ลักษณะ ๓ ประโยชน์ทดแทน แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓</p> <p>“มาตรา ๗๙/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยหรือนายจ้างไม่ให้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยทำให้ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนและต้องอยู่ภายในระยะเวลาสิบห้าเดือน ก่อนที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงาน ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง”</p> <p>มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน</p> <p>“มาตรา ๘๔/๑ กำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑๙ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๗ ทวิ ถ้าผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ และได้ยื่นคำร้องเพื่อขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาโดยแสดงเหตุแห่งความจำเป็นนั้น ถ้าเลขาธิการเห็นสมควรจะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปก็ได้ ทั้งนี้ต้องยื่นคำร้องภายในสิบห้าวันนับแต่เหตุจำเป็นนั้นสิ้นสุดลง</p> <p>การขยายเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๑๙ หรือมาตรา ๔๗ ไม่เป็นเหตุให้ลดหรืองดเงินเพิ่ม”</p>	<p>เพื่อให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานเมื่อเกิดเหตุสุดวิสัยหรือนายจ้างไม่ให้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยทำให้ไม่อาจประกอบกิจการได้ตามปกติ</p> <p>เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๔๗ นายจ้างผู้ไต่ยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือแจ้งเป็นหนังสือขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการตามมาตรา ๔๔ โดยเจตนากรอกข้อความเป็นเท็จในแบบรายการหรือแจ้งการเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงเป็นเท็จในหนังสือแจ้งขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๗ นายจ้างผู้ไต่ยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือแจ้งขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการตามมาตรา ๔๔ เป็นเท็จหรือไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p> <p>มาตรา ๔๑ ผู้ใดเคยได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และสิทธิการได้รับประโยชน์ทดแทนดังกล่าวได้สิ้นสุดลงก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ</p> <p>ผู้ใดมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคม ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๔๒ ผู้ใดมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานจากกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนนั้นต่อไปจนครบตามสิทธิ</p>	<p>เพื่อเป็นมาตรการบังคับให้นายจ้างต้องยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ</p> <p>เพื่อรองรับสิทธิของผู้ที่เคยมีสิทธิหรือผู้ที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพอยู่เดิมให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามร่างพระราชบัญญัตินี้</p> <p>เพื่อรองรับสิทธิของผู้ที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานอยู่เดิมให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามร่างพระราชบัญญัตินี้</p>

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๔๓ ให้คณะกรรมการประกันสังคมและคณะกรรมการการแพทย์ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันสังคม ตามมาตรา ๘ หรือคณะกรรมการการแพทย์ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๔๔ ให้นำมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับนายจ้าง ซึ่งยังมีได้นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวนอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย</p> <p>มาตรา ๔๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	<p>เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประกันสังคมและคณะกรรมการการแพทย์ ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการใหม่ตามร่างพระราชบัญญัตินี้</p> <p>เพื่อให้ นายจ้างที่ค้างส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่มได้รับประโยชน์ในเรื่องการคำนวณเงินเพิ่มด้วย</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย*

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

กระทรวงแรงงาน สำนักงานประกันสังคม

๓. ความจำเป็น

กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาเพื่อสร้างหลักประกันในการดำรงชีวิตของกลุ่มสมาชิกผู้มีรายได้เรียกว่า ผู้ประกันตน และจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมเพื่อร่วมเฉลี่ยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเจ็บป่วย ทูพพลภาพ ตาย อันไม่เนื่องมาจากการทำงาน รวมทั้งการคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน เพื่อให้ได้รับการรักษาพยาบาล และมีรายได้อย่างต่อเนื่อง

กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่ใช้บังคับในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขมาแล้ว ๒ ครั้ง คือ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ในระยะเวลา ๓ ปีแรก พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ใช้บังคับแก่กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๒๐ คนขึ้นไป และต่อมาในปี ๒๕๓๖ หลังจากดำเนินการมาแล้ว ๓ ปี จึงได้ขยายการใช้บังคับกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป และในปี ๒๕๔๕ หลังจากดำเนินการมาแล้ว ๑๒ ปี จึงได้ขยายการใช้บังคับไปยังกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป

ในช่วงแรกที่กฎหมายประกันสังคมมีผลใช้บังคับได้ให้สิทธิประโยชน์แก่ลูกจ้าง ๔ กรณี คือ กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย อันมิใช่เนื่องมาจากการทำงาน และกรณีคลอดบุตร ต่อมาในปี ๒๕๔๑ ได้มีการขยายสิทธิประโยชน์เพิ่มอีก ๒ กรณี คือกรณีสงเคราะห์บุตร และกรณีชราภาพ และในปี ๒๕๔๗ มีการให้ความคุ้มครองกรณีว่างงาน ซึ่งถือเป็นการให้สิทธิประโยชน์แห่งความคุ้มครองครบทั้ง ๗ กรณีตามที่กฎหมายกำหนดไว้

ในปัจจุบันนายจ้าง ลูกจ้างออกเงินสมทบในอัตราฝ่ายละ ๕ % ของค่าจ้าง โดยแยกออกเป็นเงินสมทบใน ๔ กรณีแรกอัตรา ๑.๕๐ % เงินสมทบ ๒ กรณีอัตรา ๓.๐ % และเงินสมทบกรณีว่างงานอัตรา ๐.๕๐ % สำหรับฝ่ายรัฐบาลออกเงินสมทบในอัตรา ๒.๗๕% โดยแยกออกเป็นเงินสมทบใน ๔ กรณีแรก อัตรา ๑.๕๐ % เงินสมทบ ๒ กรณีอัตรา ๑.๐ % และเงินสมทบกรณีว่างงาน ๐.๒๕ %

แต่เนื่องจากในปัจจุบันหลังจากที่พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมมีผลใช้บังคับ ได้มีการเรียกร้องให้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จากนายจ้าง

* ที่มา: กองนิติการ สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๗.

ลูกจ้าง ผู้ประกันตน ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการบัญญัติกฎหมาย เช่น คณะกรรมการการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รวมถึงการผลักดันเพื่อให้กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมเหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศจากนักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) องค์กรแรงงานต่าง ๆ ซึ่งมีประเด็นในการปรับปรุงแก้ไข เช่น การเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ประกันตน การขยายความคุ้มครองสู่แรงงานนอกระบบ กำหนดให้มีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และหรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นสำหรับแจ้งการดำเนินการ หรือส่งเอกสารต่อหน่วยงานของรัฐได้ รวมทั้งแก้ไขเพื่อให้บทบัญญัติเอื้อประโยชน์ต่อการบริหารจัดการกองทุนที่ดี หรือการลดขั้นตอนการทำงาน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงสมควรปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยการปรับปรุงบทบัญญัติต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างเป็นธรรม และเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป

๔. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๔.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

(๑) เพื่อสร้างหลักประกันในการดำรงชีวิต กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมกำหนดสิทธิประโยชน์ให้ความคุ้มครองในคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนกลุ่มผู้ประกันตน

(๒) เพื่อแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมช่วยบรรเทาความเดือดร้อนจากการเจ็บป่วย ประสบอันตราย การคลอดบุตร การเป็นผู้ทุพพลภาพ การเสียชีวิต ตลอดจนการสงเคราะห์บุตร ชราภาพ และการได้รับความคุ้มครองจากการว่างงานในระหว่างที่ยังหางานทำไม่ได้

(๓) เพื่อส่งเสริมการออมเงิน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมจัดเก็บเงินสมทบจากนายจ้าง ผู้ประกันตน และรัฐบาล เพื่อความคุ้มครองจ่ายเงินบำเหน็จหรือเงินบำนาญให้แก่ผู้ประกันตนเมื่อชราภาพ

(๔) เพื่อเป็นการขยายโอกาสให้ลูกจ้างผู้ด้อยโอกาสได้รับสิทธิความคุ้มครองในคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานที่พึงมีพึงได้ดังเช่นลูกจ้างโดยทั่วไป

(๕) เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายให้กับภาคประชาชนและรัฐบาล กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่มีบทบัญญัติที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันจะส่งผลโดยตรงต่อการลงทุนและระบบเศรษฐกิจของประเทศ

(๖) เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่มีบทบัญญัติที่มีเนื้อหาหลักเกณฑ์ เงื่อนไข เพื่อเป็นกลไกสำหรับการบริหารที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยลดขั้นตอนการทำงาน และเกิดความโปร่งใส จะทำให้สถาบันเกิดความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ

๔.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

(๑) หน้าที่ความรับผิดชอบของรัฐที่มีต่อประชาชนนอกจากการรักษากฎหมายให้มีผลบังคับ เพื่อให้สังคมมีความสงบสุขเรียบร้อยแล้ว ยังถือเป็นความจำเป็นที่รัฐจะต้องเข้าไปมีบทบาทรับผิดชอบในการช่วยเหลือหรือส่งเสริมให้ประชาชนมีมาตรฐานการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีเกิดความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจอันเป็นส่วนหนึ่งของความมั่นคงของประเทศ และสำหรับความทุกข์ยากของประชาชนโดยทั่วไปนั้นขึ้นอยู่กับการทำงานและเงินรายได้ของผู้เป็นหัวหน้าครอบครัว หากบุคคลผู้นี้

ต้องประสบเคราะห์กรรมทำให้ต้องขาดรายได้แล้ว ความทุกข์ยากเดือดร้อนก็จะเกิดแก่ครอบครัวนั้น จึงจำเป็นที่รัฐจะต้องเข้ามาบริการเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนทุกข์ยากดังกล่าว

(๒) ในปัจจุบันมีจำนวนผู้ประกันตนที่อยู่ในฐานะลูกจ้างประมาณเก้าล้านคนเศษ และมีจำนวนนายจ้างที่อยู่ในระบบประกันสังคมประมาณสี่แสนกว่าราย อันเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ลูกจ้างจึงถือเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ก่อให้เกิดแรงงานขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องคุ้มครองดูแลลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนให้มีหลักประกันในคุณภาพชีวิตที่ดี มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อการสร้างสรรค์พัฒนาประเทศชาติให้ก้าวหน้า แต่เมื่อใดที่ลูกจ้างขาดหลักประกันในชีวิต หรือมีหลักประกันในชีวิตที่ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ในสภาวะเศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางเศรษฐกิจและสังคมได้ ซึ่งกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่มีบทบัญญัติและการกำหนดสิทธิประโยชน์ในการให้ความคุ้มครองที่เหมาะสม ย่อมส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศ

๔.๓ ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข

บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มีปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไขในประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อให้ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน รายชั่วโมงของส่วนราชการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายดังเช่นลูกจ้างโดยทั่วไป ตลอดถึงแรงงานนอกระบบได้รับความคุ้มครองในสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสม

(๒) อสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากการลงทุนเพื่อการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนตกเป็นที่ราชพัสดุ ซึ่งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งวัตถุประสงค์ของเงินกองทุนประกันสังคม

(๓) บทบัญญัติบางประการไม่เอื้อประโยชน์ต่อการบริหารจัดการกองทุนที่ดี หรือการลดขั้นตอนการทำงาน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกันตนและนายจ้าง

(๔) มีบทบัญญัติบางประการที่ยังไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิของผู้ประกันตนในการได้รับประโยชน์ทดแทน

(๕) แก้ไขบทบัญญัติที่ก่อให้เกิดปัญหาในการตีความ และเกิดความลักลั่นในการบังคับใช้กฎหมายหรือจำกัดสิทธิของผู้ประกันตน

๔.๔ มาตรการที่จะบรรล่วัตถุประสงค์ของภารกิจมีดังต่อไปนี้

เพื่อขยายความคุ้มครองในสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายประกันสังคมไปยังผู้อยู่ในฐานะของลูกจ้าง เป็นไปอย่างทั่วถึง และเพิ่มสิทธิประโยชน์ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปกับทั้งเพื่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุน การบริหารงาน การลดขั้นตอนการทำงานของสำนักงานประกันสังคม จึงสมควรปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) ขยายความคุ้มครองตามกฎหมายครอบคลุมไปถึงลูกจ้างชั่วคราวรายวัน รายชั่วโมงของส่วนราชการ

(๒) กำหนดเพิ่มสิทธิประโยชน์ และลดหรือยกเลิกเงื่อนไขที่เป็นการจำกัดสิทธิ ซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้แก่ผู้ประกันตน หรือผู้มีสิทธิ

(๓) กำหนดบทบัญญัติในการลดหย่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติ ให้แก่นายจ้าง ผู้ประกันตน ตลอดจนการปรับลดเงินเพิ่มให้แก่ นายจ้างที่ค้างชำระเงินสมทบ ซึ่งเป็นการลดรายจ่ายให้แก่ นายจ้าง ผู้ประกันตน

(๔) กำหนดทรัพย์สินที่กองทุนได้มาจากการจัดหาผลประโยชน์ไม่ตกเป็นที่ราชพัสดุ

(๕) ปรับปรุงองค์ประกอบและกำหนดเพิ่มคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม รวมทั้งที่มาของผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการประกันสังคมหรือคณะกรรมการการแพทย์แล้วแต่กรณี เพื่อความชัดเจนและโปร่งใส

(๖) กำหนดให้นายจ้างสามารถแจ้งเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นได้ เพื่อรองรับระบบสารสนเทศที่ทันสมัย ตลอดจนแก้ไขการขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาการปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ลดขั้นตอนและระยะเวลาการทำงาน

๔.๕ ทางเลือกอื่นที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมปัจจุบัน คือการที่รัฐเข้ามาแทรกแซงเอกชน โดยการตรากฎหมายออกมาเพื่อเยียวยาความบกพร่องของสังคม ซึ่งกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมได้กำหนดหน้าที่ของนายจ้างที่จะต้องแจ้งขึ้นทะเบียนประกันสังคม ขึ้นทะเบียนลูกจ้างเป็นผู้ประกันตน การแจ้งเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริง และทำหน้าที่หักเงินสมทบจากค่าจ้างที่จ่ายให้ลูกจ้าง กับทั้งนำเงินสมทบในส่วน of นายจ้างลูกจ้างส่งเข้ากองทุนประกันสังคมเพื่อให้ลูกจ้างได้รับสวัสดิการในการคุ้มครองกรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน กรณีคลอดบุตร กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน ดังนั้น หากไม่ใช้มาตรการทางกฎหมายในการกำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายจ้างที่จะต้องปฏิบัติแล้ว การที่ลูกจ้างจะมีหลักประกันในคุณภาพชีวิตที่ดีย่อมไม่สามารถเกิดขึ้นได้

๔.๖ เหตุผลที่ทำให้เชื่อว่ามาตรการนี้จะสามารถแก้ไขหรือข้อบกพร่องนั้นได้

เมื่อมีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ตามประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นแล้วจะทำให้ประเทศมีกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่มีบทบัญญัติที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมส่งผลให้การประกันสังคมเป็นไปอย่างเป็นธรรม อันเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ลูกจ้างมีคุณภาพชีวิตที่ดีกองทุนประกันสังคมเกิดความมั่นคงในเสถียรภาพ รวมทั้งการมีบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่สอดคล้องกับมาตรฐานการประกันสังคมระหว่างประเทศ ซึ่งจะสามารถป้องกันการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ โดยการอ้างประเด็นทางด้านประกันสังคมได้อีกทาง

๕. ใครเป็นผู้ทำภารกิจ

การประกันสังคมจำเป็นต้องดำเนินการโดยองค์กรที่มีศักยภาพเพียงพอในการบังคับให้มีการปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดโดยเคร่งครัด และสามารถดำเนินการให้ความคุ้มครองในสิทธิประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ จึงกำหนดให้ภาครัฐเป็นผู้ที่ต้องทำภารกิจ อันถือได้ว่าการประกันสังคมเป็นนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ประกอบกับมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดการบริหารและคุ้มครองแรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงแรงงานหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงแรงงาน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของรัฐ ในการทำภารกิจด้าน

การประกันสังคม เพื่อให้มีการประกันสังคมที่ตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต แก่ผู้ประกันตนอย่างเพียงพอมีประสิทธิภาพ และด้วยความเป็นธรรม เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ที่เปลี่ยนแปลงไป

๖. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๖.๑ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

การประกันสังคมมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหลักประกันและความมั่นคงในการดำรงชีวิต ให้แก่ประชาชนเป็นการเฉลี่ยความทุกข์และความสุข ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการออม และเสียสละเพื่อส่วนรวม มีหลักการสำคัญที่มุ่งให้ประชาชนช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว ตลอดจนช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคมในยามที่ประสบกับภาวะการสูญเสียรายได้ หรือไม่สามารถทำงานได้โดยไม่เป็นภาระของผู้อื่น การประกันสังคมจึงเป็นมาตรการหนึ่งที่ทำให้เกิดความมั่นคงในสังคม ดังนั้น เมื่อพบปัญหาที่แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม ฉบับปัจจุบันของประเทศมีปัญหาและข้อบกพร่อง จึงสมควรปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การคุ้มครอง การประกันสังคมเป็นไปโดยทั่วถึง และมีประสิทธิภาพสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้กองทุนประกันสังคม มีเสถียรภาพยิ่งขึ้นอยู่คู่กับสังคมไทยตลอดไป

๖.๒ การใช้บังคับกฎหมาย

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ใช้บังคับแก่นายจ้างที่อยู่ในราชอาณาจักรทุกราย ในการขึ้นทะเบียนประกันสังคมและขึ้นทะเบียนลูกจ้างเป็นผู้ประกันตน แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าบุคคลดังกล่าว จะอยู่ในฐานะของลูกจ้างก็ตาม แต่ด้วยเหตุผลแห่งความจำเป็นและความเหมาะสมในการได้รับความคุ้มครอง ในสิทธิประโยชน์ และการจัดเก็บเงินสมทบ กฎหมายจึงได้ยกเว้นลูกจ้างของนายจ้างบางประเภทไม่อยู่ในบังคับ แห่งกฎหมายประกันสังคม ได้แก่ ลูกจ้างงานบ้านตามนิยาม “ลูกจ้าง” ในมาตรา ๕ และตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ คือ

- (๑) ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน และลูกจ้างชั่วคราวรายชั่วโมง ของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน
- (๒) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๓) ลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศ และไปประจำทำงานในต่างประเทศ
- (๔) ครูหรือครูใหญ่ของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
- (๕) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษาหรือแพทย์ฝึกหัดซึ่งเป็นลูกจ้าง ของโรงเรียนมหาวิทยาลัย หรือโรงพยาบาล

(๖) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามกำหนดในพระราชกฤษฎีกา (ซึ่งพระราชกฤษฎีกา กำหนด ลูกจ้างตามมาตรา ๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้ยกเว้น ลูกจ้างบางประเภทไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายประกันสังคม ด้วยเหตุผลบางประการเช่น มีสิทธิสวัสดิการจากนายจ้างที่เหมาะสมอยู่แล้ว หรือเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาการทำงานไม่เอื้อ ประโยชน์ในการนำส่งเงินสมทบอันก่อให้เกิดสิทธิแห่งการได้รับความคุ้มครอง)

โดยทั้งนี้ในการเสนอแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อยกเลิกการยกเว้นลูกจ้างชั่วคราวรายวันรายชั่วโมงของส่วนราชการไม่อยู่ในบังคับของกฎหมาย โดยการใช้บังคับกฎหมายดังกล่าวเป็นหน้าที่ที่รัฐจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย รัฐ โดยกระทรวงแรงงานจึงเข้ามามีบทบาทในการประกันสังคมเองจึงทำให้ลูกจ้างผู้ประกันตนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมมีหลักประกันที่เป็นธรรมและเหมาะสม

๖.๓ สภาพบังคับของกฎหมาย

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาเพื่อให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประกันตน ซึ่งผู้ประกันตนแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มใหญ่คือ กลุ่มโดยบังคับของกฎหมาย และกลุ่มโดยความสมัครใจ ซึ่งกลุ่มโดยบังคับของกฎหมายได้แก่ผู้อยู่ในฐานะของลูกจ้าง กลุ่มโดยความสมัครใจ ได้แก่ ผู้ที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง และบุคคลโดยทั่วไป ซึ่งการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประกันตนในแต่ละสถานะนั้นจะได้รับสิทธิประโยชน์ที่แตกต่างกันออกไป สำหรับกลุ่มโดยบังคับของกฎหมายซึ่งถือเป็นเป้าหมายหลักแห่งการให้ความคุ้มครองนั้น กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายจ้างในการดำเนินการเพื่อบรรลุดัตถุประสงค์แห่งการให้ความคุ้มครอง เช่น การขึ้นทะเบียน การหักเงินสมทบ การนำส่งเงินสมทบ และเพื่อให้เกิดสภาพบังคับในการปฏิบัติตามกฎหมาย จึงกำหนดโทษทางอาญาสำหรับกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งมีบทกำหนดโทษทางอาญาไว้มีทั้งหมด ๕ ชั้น ขั้นต่ำสุดปรับไม่เกิน ๕ พันบาท ส่วนขั้นสูงสุดจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ รวมทั้งกำหนดมาตรการในทางแพ่งกำหนดให้นายจ้างที่ไม่นำส่งเงินสมทบ จะต้องรับผิดชอบใช้เงินที่ต้องนำส่งเป็นเงินสมทบทั้งในส่วนของนายจ้างและลูกจ้าง และต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบทั้งในส่วนของนายจ้างและลูกจ้างที่นายจ้างยังมีได้นำส่ง ตลอดจนการออกคำสั่งให้ยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้ได้รับเงินที่ค้างชำระ ทั้งนี้ ความผิดตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่สามารถเปรียบเทียบได้ ผู้ที่มีอำนาจเปรียบเทียบผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกันสังคมสำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร คือ เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในจังหวัดอื่น นอกจากกรุงเทพมหานครคือ ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย

๗. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ไม่มี

๘. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากกฎหมายคือนายจ้าง ผู้ประกันตน และรัฐบาล คือ ภาระค่าใช้จ่ายในการออกเงินสมทบเข้ากองทุนประกัน และกฎหมายยังกำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายจ้างในการปฏิบัติต่าง ๆ ดังที่กล่าวแล้วเพื่อผลแห่งการบรรลุดัตถุประสงค์การประกันสังคม แต่เมื่อพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่ผู้ประกันตนได้รับแล้วจะเห็นว่ามีส่วนต่อความมั่นคงในการดำรงชีวิตและครอบครัวของผู้ประกันตน รวมถึงผู้มีสิทธิอื่น ๆ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เมื่อลูกจ้างมีคุณภาพชีวิตที่ดี สถาบันครอบครัวมีความมั่นคงย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ทำให้นายจ้างได้รับผลผลิตที่ดีจากการทำงานของลูกจ้าง นอกจากนั้นแล้วระบบประกันสังคมยังส่งผลกระทบต่อระบบการเงินมีการ

ไหลเวียน เพิ่มการกระจายรายได้ เนื่องจากเงินสมทบที่อยู่ในกองทุนประกันสังคมส่วนหนึ่งถือเป็นเงินออมของผู้ประกันตน ซึ่งเงินออมถือได้ว่าเป็นเงินลงทุนประเภทหนึ่งของประเทศ ประกอบกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับสถานพยาบาลในการให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันตนนอกจากจะทำให้มีเงินไหลเวียนเข้าสู่ระบบมากขึ้นแล้วยังส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการบริการทางการแพทย์ในภาพรวมของประเทศได้ด้วย

๙. ความพร้อมของรัฐ

๙.๑ กระทรวงแรงงานมีความพร้อมในการดำเนินงานตามร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของสำนักงานประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้สำนักงานประกันสังคมมีภารกิจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนนายจ้าง การขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน การเก็บเงินสมทบ การตรวจสอบการประสาน การแพทย์และการฟื้นฟูสมรรถภาพ การลงทุน และการจ่ายประโยชน์ทดแทน โดยการพัฒนามาตรฐานรูปแบบ กลไก มาตรการ ส่งเสริมสนับสนุน ติดตาม ตรวจสอบแก้ไขปัญหา เพื่อเพิ่มโอกาสให้กับผู้ใช้แรงงานได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุด และพัฒนาคุณภาพของชีวิตที่ดี ทั้งนี้ สำนักงานประกันสังคมมีหน่วยงานในสังกัดดำเนินการตามภารกิจดังกล่าวในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยมีเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานประกันสังคมที่เรียกว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ที่เป็นเครื่องมือทางกฎหมายที่สำคัญในการดำเนินงาน การประกันสังคมจำนวนประมาณ ๕,๐๐๐ คน รวมทั้งยังมีเจ้าหน้าที่จากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในการรับแบบขึ้นทะเบียนประกันสังคม เจ้าหน้าที่จากภาคเอกชน เช่น ธนาคารที่ได้รับแต่งตั้งเข้าร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการรับ - จ่ายเงินสมทบ

๙.๒ ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย กระทรวงแรงงานกำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ดังต่อไปนี้

(๑) การประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ นายจ้าง ลูกจ้าง และประชาชน เมื่อมีการประกาศใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้ผ่านทางสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สิ่งตีพิมพ์ และทางอินเทอร์เน็ต (INTERNET)

(๒) การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ นายจ้าง และลูกจ้าง เพื่อเผยแพร่ความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ นายจ้าง และลูกจ้าง เมื่อมีการประกาศใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งพัฒนาบุคลากรของกระทรวงแรงงานให้มีขีดความสามารถทางกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมเพิ่มขึ้น

๑๐. วิธีการทำงาน การตรวจสอบและการประเมินผลสัมฤทธิ์

กระทรวงแรงงานกำหนดวิธีการทำงาน การตรวจสอบ และเป้าหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของสำนักงานประกันสังคมไว้ดังต่อไปนี้

๑๐.๑ วิธีการทำงาน

การปฏิบัติงานของสำนักงานประกันสังคมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้จะใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ ซึ่งจะเป็นไปตาม

หลักการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยกำหนดวิธีการทำงานไว้ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีแผนกลยุทธ์เชิงบูรณาการและมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยมีความเชื่อมโยงกับนโยบายและเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของรัฐบาล

(๒) ลดระยะเวลาและขั้นตอนการปฏิบัติงานลง เพื่อเป็นการลดระยะเวลาในการพิจารณาการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติหรือการปฏิบัติราชการที่มีผลโดยตรงต่อประชาชนให้เกิดความสะดวกรวดเร็วขึ้น

(๓) พัฒนาระบบบริหารความรู้ในองค์กร เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานประกันสังคม มีขีดความสามารถทางด้านกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมเพิ่มขึ้น

(๔) พัฒนาระบบบริการและระบบสนับสนุนผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่ในการปฏิบัติงาน

๑๐.๒ ระบบการตรวจสอบ

จัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานภายใน และมีการตรวจสอบประเมินผล การปฏิบัติโดยบุคคลภายนอก ภายใต้คำรับรองการปฏิบัติราชการสำนักงานประกันสังคมประจำปี งบประมาณแต่ละปีงบประมาณ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ที่ปรึกษาภาคประชาชน ภาคเอกชน หรือองค์กรต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ สำนักงานประกันสังคมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้

๑๑ อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดอำนาจในการตราอนุบัญญัติเฉพาะที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการที่เป็นสาระสำคัญเท่านั้น เช่น การสรรหาผู้แทนฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างเป็น คณะกรรมการประกันสังคม หลักเกณฑ์ และอัตราการจ่ายเงินสมทบ การยกเว้นการออกเงินสมทบ การให้ผู้ประกันตนเลือกสถานพยาบาลในการรับบริการทางการแพทย์ กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการแจ้งการเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงในแบบรายการ ซึ่งเห็นได้ว่าการออกอนุบัญญัติตาม ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ถือเป็นการเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้ดุลพินิจแต่อย่างใด

๑๒. การรับฟังความคิดเห็น

กระทรวงแรงงาน โดยสำนักงานประกันสังคมได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่ได้รับ ผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว โดยการจัดประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุง กฎหมายประกันสังคม จำนวน ๖ ครั้ง มีรายละเอียดดังนี้

ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๒๗๘ คน

ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ ณ โรงแรมเพิร์ล จังหวัดภูเก็ต มีผู้เข้าร่วม จำนวน ๓๔๗ คน

ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ณ โรงแรมสตาร์ จังหวัดระยอง มีผู้เข้าร่วม
จำนวน ๒๔๓ คน

ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ณ โรงแรมเซ็นทรัลดวงตะวัน
จังหวัดเชียงใหม่ มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๘๖ คน

ครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ณ โรงแรมสีมาธานี จังหวัดนครราชสีมา
มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๘๘ คน

ครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ กรุงเทพมหานคร
มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๒๔๕ คน

ซึ่งการประชุมทั้ง ๖ ครั้ง ประกอบด้วย ผู้แทนนายจ้าง ลูกจ้าง ผู้ประกันตน กลุ่มองค์กร
ที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่กระทรวงแรงงาน ผลการสัมมนา มีข้อเสนอให้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติ
ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ในหลายประเด็น เช่น การสรรหาคณะกรรมการประกันสังคม การเพิ่ม
สิทธิประโยชน์ การลดเงินสมทบ การขยายความคุ้มครองแก่ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ เป็นต้น

นอกจากนี้ สำนักงานประกันสังคมได้เปิดให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นผ่านกองนิติการและ
ศูนย์สารนิเทศ และผ่านทางเว็บไซต์ www.sso.go.th

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ.*

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่ใช้บังคับในปัจจุบันมีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการประกันสังคม คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการประกันสังคม ที่ปรึกษา และกรรมการการแพทย์และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ ยกเลิกการตัดสิทธิผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีเจ็บป่วยหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และอัตราให้รัฐบาลออกเงินสมทบสำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และเพิ่มบทบัญญัติให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของนายจ้าง รวมทั้งกำหนดโทษทางอาญาในกรณีนายจ้างไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบเพื่อให้การประกันสังคมเป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น

ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ประกาศใช้เป็นกฎหมายจะมีข้อดีสามารถสรุปได้ ดังนี้

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ.

๑. มีการขยายความคุ้มครองไปถึงลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภทของส่วนราชการ
๒. ขยายความคุ้มครองให้แรงงานนอกระบบสามารถเข้าสู่ระบบประกันสังคมได้มากยิ่งขึ้น และกำหนดมาตรการสนับสนุนจากรัฐบาลให้เหมาะสมและมีให้เป็นภาระต่องบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลมากเกินไป
๓. ผู้ประกันตนที่ไม่มีทายาทสามารถทำหนังสือระบุบุคคลผู้มีสิทธิรับเงินบำเหน็จไว้ล่วงหน้าได้
๔. เพื่อให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานเมื่อเกิดเหตุสุดวิสัยหรือนายจ้างไม่ให้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยทำให้ไม่อาจประกอบกิจการได้ตามปกติ
๕. เพื่อให้ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยสามารถเลือกใช้สิทธิรับเงินบำเหน็จชราภาพได้เมื่อไม่ประสงค์จะพำนักอยู่ในประเทศไทย
๖. กำหนดการคำนวณเงินเพิ่มที่นายจ้างค้างชำระเงินสมทบโดยกำหนดให้เงินเพิ่มที่คำนวณได้ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างต้องจ่ายโดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงนายจ้างที่ค้างชำระทุกราย
๗. เพื่อประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยให้ครอบคลุมถึงค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วย

* ที่มา: สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน เรียบเรียงโดย นายทศวิญญู เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย.

๘. รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีสามารถออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบของนายจ้างและผู้ประกันตนได้ ในกรณีท้องที่หนึ่งท้องที่ใดประสบภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ

๙. กำหนดให้สำนักงานประกันสังคมสามารถดำเนินการกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการจัดหาผลประโยชน์เพื่อประโยชน์ของกองทุนได้

๑๐. เพื่อขยายระยะเวลาการยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนและกำหนดขั้นตอนการขอรับประโยชน์ทดแทนให้ชัดเจนและเป็นธรรมต่อผู้ประกันตน

๑๑. เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนซึ่งเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังหรือทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

๑๒. ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน และการทุพพลภาพนั้นมีระดับความสูญเสียรุนแรงตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ ตลอดชีวิต

๑๓. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนซึ่งจะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนประกันสังคมได้มากกว่าเดิม

๑๔. ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ต่อสำนักงานเปลี่ยนไปให้นายจ้างแจ้งเปลี่ยนหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดจากเดือนที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด

๑๕. เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามมาตรา ๗๕ จัตุวา และมาตรา ๗๗ จัตุวา มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน และให้ความคุ้มครองสิทธิการได้รับประโยชน์ทดแทนไม่อาจโอนกันได้และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี เพื่อให้หลักประกันที่มั่นคงแก่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิ รวมทั้งกำหนดให้ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย รวมถึงการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเพื่อเป็นการเสริมสร้างสุขภาพของผู้ประกันตนและเป็นการป้องกันก่อนที่จะเป็นโรค

๑๖. เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนซึ่งจงใจทำให้ตนเองหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนเองประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย หรือทุพพลภาพหรือตาย มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมและเป็นมาตรฐานเดียวกันกับกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...*

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีข้อมูลของกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ประเทศเยอรมัน

ประเทศเยอรมันเป็นประเทศที่มีการประกันสังคมขึ้นเป็นประเทศแรก โดยการคุ้มครองในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมของประเทศเยอรมัน (The Social Insurance Act of Germany) นอกจากจะคุ้มครองผู้ประกันตนแล้วยังให้การคุ้มครองถึงบุตรที่อยู่ในความดูแลของผู้ประกันตนด้วย

สำหรับกรณีทุพพลภาพ กฎหมายให้การคุ้มครองแก่ผู้ประกอบอาชีพเกือบทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นลูกจ้าง ผู้ฝึกงาน ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งได้รับการคุ้มครองโดยมีระบบพิเศษกำหนดประโยชน์ทดแทนในรูปของเงินบำนาญ เงินสงเคราะห์แก่ผู้ประกันตนและเงินสงเคราะห์แก่ผู้อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตน สำหรับกรณีคลอดบุตร ผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์ทดแทนทางการแพทย์ การรักษาพยาบาล เงินช่วยเหลือการคลอดบุตร และรัฐจะให้เงินอุดหนุนสำหรับการคลอดบุตร

๒. ประเทศสวีเดน

สวีเดนเป็นประเทศที่ได้ชื่อว่ามีระบบสวัสดิการและการสังคมสงเคราะห์ที่ดีที่สุดประเทศหนึ่ง และถือได้ว่าเป็นประเทศแม่แบบ (Swedish Model) ของระบบประกันสังคมของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จนเป็นที่มาของระบบสวัสดิการสังคมที่ดีที่สุดในแถบคาบสมุทรนอร์ดิก (Nordic Welfare Model) ที่ถือว่ามีประสิทธิภาพและเอื้อประโยชน์แก่บุคคลและกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันสังคมที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ประกันตนและบุคคลที่อยู่ภายใต้อุปการะของผู้ประกันตน ได้แก่

(๑) กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม (The Social Insurance Act 1999)

สำหรับการประกันสังคมในสวีเดน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม (The Social Insurance Act 1999 (amendment 2003)) ได้กำหนดให้มีการคุ้มครองผลประโยชน์เป็นรายบุคคล โดยกฎหมายได้บัญญัติให้มีการชดเชยการขาดรายได้เมื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่สามารถเลี้ยงดูตนเองหรือไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่ว่าจะเกิดจากการเจ็บป่วยหรือต้องรับภาระในการเลี้ยงดูบุตรที่เจ็บป่วย โดยระบบประกันสังคมจะเข้าไปดูแลจ่ายค่าใช้จ่ายเมื่อบุคคลนั้นเจ็บป่วยหรือตกอยู่ในภาวะทุพพลภาพ หรือแม้แต่กรณีที่บุคคลดังกล่าวชราภาพลง หรือกรณีที่ครอบครัวใดต้องรับภาระในการเลี้ยงดูบุตรหลายคน ทั้งนี้ ประเทศสวีเดนได้นำเอาระบบการให้บริการทางการแพทย์ในกรณีที่ผู้ประกันตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานของประเทศเยอรมันมาปรับใช้ โดยผู้ประกันตน

* ที่มา: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

ที่เป็นลูกจ้างจะได้รับประโยชน์ทดแทนในรูปของบริการทางการแพทย์และเงินทดแทนการขาดรายได้ โดยไม่ต้องจ่ายเงินสมทบ และการคุ้มครองนี้ครอบคลุมถึงบุคคลในครอบครัวที่อยู่ในความดูแลของผู้ประกันตนด้วย

ในกรณีของบุคคลที่เกษียณอายุการทำงาน หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือกรณีของครอบครัวที่มีบุตรมาก ระบบประกันสังคมจะเข้าช่วยเหลือและสนับสนุนทางการเงินที่จำเป็นแก่กรณีนั้น ๆ และในกลุ่มบุคคลเดียวกันอาจได้รับความช่วยเหลือสงเคราะห์เพิ่มหรือซ้ำอีกได้หากมีหลักฐานปรากฏว่ามีความเสี่ยงมากขึ้นที่จะไม่สามารถทำงานได้ และอาจจะเบิกจ่ายเงินประกันสังคมในจำนวนที่แตกต่างกัน เช่น สองครอบครัวที่มีสภาพความเป็นอยู่คล้ายกัน แต่ครอบครัวหนึ่งมีบุตร กับอีกครอบครัวหนึ่งที่ไม่มีบุตร หรือกรณีบุคคลในวัยทำงานกับบุคคลสูงอายุ

(๒) กฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (The Act Concerning Support and Service for Persons with Certain Functional Impairments (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade : LSS)) และกฎหมายเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ (The Assistance Benefits Act 1993) (Amendment 2005) หรือ The Act Concerning Compensation for Assistance (Lagen om Assistansersättning : LASS))

กฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเสมอภาคในการดำเนินชีวิตและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม ของผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตให้เป็นระบบเดียวกัน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติเหมือนบุคคลทั่วไป บุคคลที่เป็นผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตซึ่งได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายฉบับนี้ ได้แก่

(๑) ผู้ที่มีปัญหาทางสติปัญญาพัฒนาล่าช้า บุคคลกลุ่มพิเศษหรือออริสติก (Autistic) หรือผู้มีปัญหาในลักษณะคล้ายกัน

(๒) บุคคลที่มีความพิการทางสติปัญญาแต่กำเนิดหรือสมองได้รับการทำลายหรือเนื้อสมองเสียหายหรือเป็นผลมาจากความเจ็บป่วยหรือปัจจัยภายนอกอื่น ๆ

(๓) ผู้สูงอายุที่ตามธรรมชาติร่างกายและสมองเสื่อมลงจนเป็นเหตุให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสติปัญญา รวมถึงการได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจจากความยากลำบากในการใช้ชีวิตประจำวันและต้องเข้ารับการบำบัดดูแลอย่างเข้มงวด

สำหรับการช่วยเหลือตามกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) นี้ รัฐจะให้การช่วยเหลือในด้านการให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแล แก่ผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตสำหรับการดำเนินชีวิตตามปกติ การจัดหาที่พักเป็นการชั่วคราวหรือถาวร รวมถึงการช่วยเหลือในการจัดบุคลากรพิเศษเป็นการเฉพาะ เพื่อให้บริการสำหรับผู้ยื่นขอรับการสงเคราะห์ที่มีปัญหาความพิการทางกายหรือทางจิต และมีอายุเกิน ๖๕ ปีบริบูรณ์ โดยอาจขอความช่วยเหลือให้รัฐจัดหาผู้ช่วยหรือคนดูแล ๑ ถึง ๒ คน เพื่อช่วยดูแลภารกิจส่วนตัว

ไม่ว่าจะเป็นการดูแลด้านอาหาร การซักล้างทำความสะอาดและช่วยแต่งกาย ตลอดจนช่วยติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นและให้ความรู้กับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต

ส่วนการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตนั้น นอกจากกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) แล้ว ยังมีกฎหมายเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ (LASS) เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย กล่าวคือ หากผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตมีความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือไม่เกิน ๒๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ การช่วยเหลือทางการเงินจะเป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) โดยหน่วยงานเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเต็มจำนวน แต่ถ้าผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตมีความประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือเพื่อความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตตามปกติเกินกว่า ๒๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ (LASS) โดยสำนักงานประกันสังคมประจำท้องถิ่น (The Local Insurance Office) จะเป็นผู้พิจารณาค่าขอเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ และหน่วยงานเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้รับผิดชอบเฉพาะค่าใช้จ่ายในระหว่าง ๒๐ วันแรกหลังจากที่ได้รับอนุมัติเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ

อย่างไรก็ตาม เงินสงเคราะห์ช่วยเหลือกรณีพิเศษนี้ไม่ได้จ่ายให้กับผู้ประสบปัญหาความผิดปกติทางกายหรือทางจิตหรือผู้ที่มีสมรรถภาพบกพร่องตามกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) ทั้งหมด แต่จะจ่ายให้กับบุคคลผู้มีเงื่อนไขบางประการโดยเฉพาะผู้ที่มีความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยหรือคนดูแลเพื่อช่วยดูแลภารกิจส่วนตัวเท่านั้น นอกจากนี้ เงินสงเคราะห์ช่วยเหลือนี้จะไม่จัดสรรให้กับผู้ได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและการบริการด้านการแพทย์ (The Health and Medical Services Act 1982)

(๓) กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและการบริการด้านการแพทย์ (The Health and Medical Services Act 1982)

กฎหมายฉบับนี้ถือเป็นหลักของระบบสวัสดิการสังคมและเป็นประเด็นที่ประชาชนในสังคมสวีเดนให้ความสนใจมากที่สุด การสาธารณสุขและการบริการด้านการแพทย์ของสวีเดนมีหลักการที่จะให้การดูแลอย่างเท่าเทียมและตรงตามความต้องการที่แท้จริง ซึ่งจะต้องสามารถควบคุมได้ตามระบอบประชาธิปไตยและมีการสนับสนุนด้านเงินทุนที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐและภาคเอกชน นอกจากนี้ จะต้องมียุทธศาสตร์ของการบริการที่มีคุณภาพสูงและสามารถเข้าถึงได้โดยง่ายโดยจะคำนึงถึงผู้ป่วยเป็นอันดับแรก

วัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ก็เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนว่าจะมีสุขภาพที่ดีและได้รับการดูแลที่เท่าเทียมกัน การบริการด้านสุขภาพจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยคำนึงถึงความต้องการด้านสาธารณสุขและการบริการด้านการแพทย์ที่ตรงตามความต้องการและเหมาะสมเป็นประการแรก

๓. ประเทศสหรัฐอเมริกา

หลักการของกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม (Social Security Act Chapter 7 ของ Title 42 ของ US Code) คือ การกำหนดให้มีสวัสดิการทั่วไปแก่ประชาชน โดยการสร้างระบบผลประโยชน์คุ้มครองแก่ผู้สูงอายุ การส่งเสริมให้แต่ละรัฐสามารถให้ความช่วยเหลือที่เพียงพอและเหมาะสมแก่ผู้สูงอายุในรัฐของตน การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้พิการทางสายตา เยาวชนที่ยังไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้และเยาวชนผู้พิการ การให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่แม่และเด็ก การให้ความช่วยเหลือด้านสุขภาพสาธารณะ และการบริหารจัดการกฎหมายเกี่ยวกับการชดเชยการว่างงาน นอกจากนี้ กฎหมายนี้ยังกำหนดให้มีการจัดตั้ง “คณะกรรมการประกันสังคม” (Social Security Board) และกำหนดให้มีการทนายได้ ทั้งนี้ การจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ประกันตนและบุคคลที่อยู่ภายใต้อุปการะของผู้ประกันตนตามกฎหมายฉบับนี้ มีดังนี้

(๑) การคุ้มครองลูกจ้างที่เกษียณอายุ สมาชิกในครอบครัวของลูกจ้างที่เสียชีวิต และลูกจ้างที่เจ็บป่วยหรือทุพพลภาพ มีลักษณะเดียวกับกฎหมายประกันสังคมของประเทศไทย กล่าวคือ เป็นการให้หลักประกันและความคุ้มครองแก่ปัจเจกบุคคลจากภัยที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ โดยวิธีการที่รัฐบาลกระจายความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ ไปยังสมาชิกทั้งหมดในสังคม ซึ่งส่งผลให้ไม่มีครอบครัวใดต้องรับภาระทั้งหมดที่เกิดจากภัยนั้นแต่เพียงผู้เดียว โดยผู้ที่มีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายนี้ คือ

(๑.๑) ลูกจ้างที่พ้นวัยทำงานแล้ว (เกษียณอายุ)

(๑.๒) ครอบครัวของลูกจ้างที่เสียชีวิต และ

(๑.๓) ผู้ที่ถูกเลิกจ้างเนื่องจากความเจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุ ทั้งนี้ ลูกจ้างที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายนี้ต้องเคยถูกจ้างงานเป็นระยะเวลาขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด และต้องส่งเงินสบทบตามระบบประกันสังคม เมื่อลูกจ้างผู้นั้นมีคุณสมบัติและมีสิทธิได้รับการคุ้มครองแล้ว สมาชิกในครอบครัวของบุคคลนั้นตามที่กฎหมายกำหนดก็จะมีสิทธิเช่นเดียวกัน

(๒) การให้เงินช่วยเหลือสำหรับการให้บริการด้านสุขภาพของแม่และเด็กเพื่อปรับปรุงและพัฒนาสุขภาพของแม่และเด็กให้ดีขึ้น โดยผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์ทดแทนในรูปการบริการทางการแพทย์

(๓) การให้เงินแก่รัฐเพื่อสนับสนุนโครงการให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณสุขผู้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้แก่รัฐในการดำเนินการ คือ

(๓.๑) ให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณสุขแก่ครอบครัวที่มีบุตรภายใต้การดูแลผู้สูงอายุ คนตาบอด และคนพิการ ซึ่งมีรายได้และแหล่งเงินทุนไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นสำหรับการรักษาพยาบาล และ

(๓.๒) ให้การฟื้นฟูและบำบัดแก่บุคคลดังกล่าวเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้อีกครั้ง กล่าวคือ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมของสหรัฐอเมริกาให้การคุ้มครองในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานแก่ผู้ประกันตนและบุคคลที่อยู่ภายใต้อุปการะของผู้ประกันตน

๔. ประเทศฝรั่งเศส

ประมวลกฎหมายการสังคมสงเคราะห์และการช่วยเหลือครอบครัว (Code de l'Action Sociale et des Familles) ได้บัญญัติถึงการช่วยเหลือครอบครัวที่ประสบกับปัญหาการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม และบุคคลประเภทต่าง ๆ เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ที่ไม่มีประกันสุขภาพ ผู้ยากจนและผู้ที่ถูกกีดกันออกจากสังคมที่อาจจะมีปัญหาการอยู่รอดในสังคมหากปราศจากการช่วยเหลือจากรัฐ จึงอาจกล่าวได้ว่า บุคคลเหล่านี้เป็นผู้ด้อยโอกาสในสังคมหรือคนไร้ที่พึ่งนั่นเอง ซึ่งประมวลกฎหมายการสังคมสงเคราะห์นี้ได้บัญญัติถึงแนวนโยบายของรัฐในการสังคมสงเคราะห์ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมประเภทต่าง ๆ แนวทางการให้ความช่วยเหลือ การกำหนดหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบทั้งในระดับส่วนกลางและระดับส่วนท้องถิ่น ตลอดจนองค์กรหรือหน่วยงานอื่น ๆ หลักเกณฑ์การประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการสังคมสงเคราะห์ และการประกอบอาชีพของบุคลากรในองค์กรหรือหน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์และการให้ความช่วยเหลือครอบครัว

สำหรับการดำเนินการสังคมสงเคราะห์และการช่วยเหลือทางการแพทย์ จะเป็นไปตามผลการประเมินความจำเป็นและความต้องการของสมาชิกในกลุ่มสังคมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ บุคคลและครอบครัวที่ไม่อาจต่อสู้กับสถานการณ์ที่ไม่มั่นคงหรือความยากจนได้ รัฐ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานประกันสังคม สมาคม และองค์กรทางสังคมและทางการแพทย์ จะจัดให้มีการช่วยเหลือทางการเงินหรือความช่วยเหลือในรูปแบบอื่น ๆ โดยการสังคมสงเคราะห์และความช่วยเหลือทางการแพทย์ จะดำเนินการด้วยความเคารพในศักดิ์ศรี ความเท่าเทียมกันของมนุษย์ทุกคน และพร้อมที่จะตอบสนองต่อความจำเป็นของบุคคลแต่ละคน และมีหลักประกันในความเท่าเทียมกันของการเข้ารับบริการในดินแดนของประเทศฝรั่งเศส โดยแต่ละจังหวัดจะต้องจัดให้มีแผนฉุกเฉินสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการในสถานการณ์พิเศษ แผนฉุกเฉินนี้เป็นการจัดทำร่วมกันระหว่างผู้แทนของรัฐประจำจังหวัดกับประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และจะมีการปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนโดยผู้แทนของรัฐประจำจังหวัด

๕. ประเทศญี่ปุ่น

ระบบประกันสุขภาพของลูกจ้าง (Employees' Health Insurance : EHI) ของประเทศญี่ปุ่นเป็นระบบประกันการรักษาพยาบาลที่สำคัญที่สุดสำหรับลูกจ้างที่อยู่ในภาคเอกชน ภายใต้ระบบนี้ผู้ประกัน (รัฐ) จะให้ประโยชน์ทดแทนแก่ผู้ประกันตนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยที่มีได้เกิดจากการทำงาน การเสียชีวิต และการคลอดบุตร การคุ้มครองดังกล่าวยังครอบคลุมถึงบุคคลที่อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนด้วย โดยบุคคลที่อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนจำกัดเฉพาะบุคคลที่มีสิทธิได้รับการดูแลจากผู้ประกันตนเท่านั้น ได้แก่

(๑) บรรพบุรุษโดยตรง ผู้สืบสันดานชั้นบุตรและหลาน คู่สมรส (รวมทั้ง คู่สมรสตามกฎหมายจารีตประเพณี) และน้องของผู้ประกันตน

(๒) สมาชิกในครอบครัวที่เป็นรุ่นเดียวกับผู้ประกันตนและอยู่ในบ้านเดียวกับผู้ประกันตน

(๓) บิดามารดาและบุตรของคู่สมรส (รวมทั้งคู่สมรสตามกฎหมายจารีตประเพณี) ที่อยู่บ้านเดียวกับผู้ประกันตน

ความเป็นมาของการประกันสังคม*

ย้อนกลับไปราวกลางศตวรรษที่ ๑๘ ประเทศเยอรมันได้เผชิญกับภาวะวิกฤตของสังคมและความตกต่ำทางเศรษฐกิจ ประชากรพลเมืองในขณะนั้นได้แปรสภาพเป็นคนอนาถา คนขอทาน ไม่มีงานทำ และอาชญากรกลาดเคลื่อนไปหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรม แรงงานยิ่งถูกกดขี่ ชั่วโมงการทำงานเพิ่มขึ้น ในขณะที่ค่าจ้างจ่ายให้เพียงเล็กน้อย ขณะเดียวกัน แรงงานเด็กและสตรีกลับเป็นที่ต้องการของนายจ้างจำนวนมาก เนื่องจากค่าแรงถูก สวัสดิการต่าง ๆ ของผู้ใช้แรงงานเมื่อเกิดการเจ็บป่วย ทูพพลภาพ ว่างงานก็ไม่มีหรือแม้แต่ในยามแก่เฒ่าก็得不到ความช่วยเหลือใด ๆ นอกจากอาศัยบรรดาญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง หรือองค์กรการกุศลต่าง ๆ ที่อยู่ในชุมชน สำหรับรัฐบาลเอง ถึงแม้จะพยายามแก้ไขปัญหา แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังคงอยู่และทวีความรุนแรงขึ้น

จากปัญหาดังกล่าวจึงเป็นที่มาของความพยายามที่จะให้มีการประกันสังคมขึ้นเป็นครั้งแรก ในประเทศเยอรมันเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๔ (๑๘๘๑) ภายใต้การปกครองของ Riech Chancelor Bismarck โดยหลักการในสมัยนั้นต้องการให้ประชาชนในความปกครองที่เป็นลูกจ้างได้รับบำนาญ ด้วยการให้นายจ้างและรัฐเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายของการประกันสังคมร่วมกับลูกจ้างในการจ่ายเงินสมทบ สำหรับการเจ็บป่วย ทูพพลภาพ และการได้รับบำนาญ โดยใช้วิธีหักเงินสมทบจากค่าจ้างสุทธิ แต่แนวความคิดนี้ถูกต่อต้านตั้งแต่ครั้งแรก เนื่องจากตัวกฎหมายในขณะนั้นทำให้การประกันสังคมที่จัดขึ้นโดยภาครัฐไม่น่าเชื่อถือ มีผลให้ผู้ใช้แรงงานในระยะแรกไม่เข้าใจ จึงไม่ยอมรับระบบใหม่ที่จะเกิดขึ้น พร้อมกันนั้นได้พยายามขยายกองทุนสำหรับการช่วยเหลือคนงานด้วยกันออกไปมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในสองปีต่อมาคือปี พ.ศ. ๒๔๔๖ (๑๘๘๓) ประเทศเยอรมันได้ตรากฎหมายประกันสังคมฉบับแรกขึ้นบังคับใช้เพื่อให้ความคุ้มครองแก่ลูกจ้างในเรื่องการรักษาพยาบาล ยารักษาโรค และให้ประโยชน์ทดแทนกรณีเจ็บป่วยหากผู้ประกันตนไม่สามารถทำงานได้ อันเนื่องมาจากการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นเป็นระยะเวลา ๑๓ สัปดาห์ โดยลูกจ้างที่อยู่ในความคุ้มครองจะต้องมีค่าจ้างหรือรายได้ไม่เกิน ๒,๐๐๐ มาร์คต่อปี และลูกจ้างจะต้องจ่ายเงินสมทบเข้าโครงการด้วย ๒ ส่วน ในขณะที่นายจ้างจ่ายเพียง ๑ ส่วน ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

หลังจากนั้นต่อมาอีกหนึ่งปีใน พ.ศ. ๒๔๔๗ (๑๘๘๔) การประกันเกี่ยวกับการประสบอันตรายที่เกิดจากการทำงานก็ได้เกิดขึ้น โดยในระยะแรกเริ่มใช้ในอุตสาหกรรมบางสาขา ก่อนเพื่อนายจ้างรับผิดชอบต่อการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง การประกันประเภทนี้ได้ให้ความคุ้มครองในเรื่องของค่าใช้จ่ายในกรณีเจ็บป่วยจากการทำงานของลูกจ้างรวมถึงการจ่ายบำนาญให้ในกรณีที่ลูกจ้างสูญเสียสมรรถภาพ และจ่ายบำนาญให้แก่ผู้อยู่ในอุปการะในกรณีลูกจ้างเคราะห์ร้ายเสียชีวิต ซึ่งจะรวมถึงการจ่ายค่าทำศพด้วย

* ที่มา: เว็บไซต์ของสำนักงานประกันสังคม สืบค้นได้จาก http://www.sso.go.th/library/sites/all/themes/library/web_content/history/1.pdf. วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๗.

ต่อมาในอีกห้าปี ในปี พ.ศ. ๒๔๕๒ (๑๘๘๙) ได้มีการบัญญัติกฎหมายให้ความคุ้มครองแก่ผู้ทุพพลภาพและคนชราขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจ่ายบำนาญให้คนงานที่เคยรับเงินเดือนและค่าจ้างแล้วต่อมาได้สูญเสียความสามารถในการทำงาน และได้มีการจ่ายบำนาญให้แก่ผู้มีอายุ ๗๐ ปี แต่อย่างไรก็ตามไม่มีคนงานรายใดที่จะมีชีวิตอยู่จนครบอายุ ๗๐ ปี ตามที่กำหนดเพราะมักจะกลายเป็นผู้ทุพพลภาพหรือไม่ก็เสียชีวิตไปก่อน ส่วนอัตราบำนาญในขณะนั้นค่อนข้างต่ำมาก และเป็นที่น่าสังเกตว่าในสมัยนั้นการบริหารงานตามกฎหมายฉบับนี้จะมืองค์กรบริหารเป็นของตนเอง โดยมีผู้แทนจากนายจ้างและลูกจ้างเป็นผู้บริหาร ค่าใช้จ่ายที่นำมาใช้จ่ายมาจากเงินสมทบของนายจ้างครึ่งหนึ่ง ลูกจ้างครึ่งหนึ่ง โดยมีรัฐบาลให้การอุดหนุนบางส่วนเท่านั้น

ถึงแม้ว่ากฎหมายประกันสังคมของเยอรมันในขณะนั้นมีข้อบกพร่องอยู่มาก แต่อย่างไรก็ตามการประกันสังคมของเยอรมันถือเป็นนโยบายทางสังคมที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างเป็นระบบเป็นประเทศแรกในโลก ทำให้ประเทศต่าง ๆ นำรูปแบบไปปรับใช้ในเวลาต่อมาอย่างแพร่หลาย ส่วนทางด้านเอเชีย ญี่ปุ่นเป็นประเทศแรกที่นำระบบประกันสังคมในเรื่องการประกันการประสบอันตรายและโรคเนื่องมาจากการทำงานมาใช้เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๔ มีการประกันสุขภาพในปี พ.ศ. ๒๔๘๔ และสุดท้ายคือการประกันการว่างงานในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ นับว่าประเทศญี่ปุ่นได้ก้าวหน้าไปมากกว่าประเทศใดๆในเอเชีย ซึ่งหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ แล้วประเทศ อินเดีย พม่า ฟิลิปปินส์ ปากีสถาน ฯลฯ จึงได้เริ่มนำระบบประกันสังคมมาใช้

การประกันสังคมในประเทศไทย

ยุคแรก (พ.ศ. ๒๔๙๕ - ๒๕๐๐)

การประกันสังคมได้เริ่มมีบทบาทเข้ามาสู่ประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๕ โดยรัฐบาลในสมัยนั้นได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งชื่อว่า “คณะกรรมการสังคมสงเคราะห์” ประกอบด้วยจอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีเป็นประธานและกรรมการอื่นอีก ๑๑ คน ทั้งนี้คณะกรรมการชุดนี้มีความประสงค์ที่จะส่งเสริมให้ประชาชนได้มีที่ดินและบ้านเรือนเป็นของตนเอง ประกอบสัมมาอาชีพเป็นหลักฐาน และจัดเรื่องสงเคราะห์เพื่อคุ้มครองตนเองและครอบครัว ให้ประสบความผาสุกและมีหลักประกันในความเป็นอยู่แห่งชีวิต เช่น ในกรณีที่มีบุตรมาก การคลอดบุตร พิกัด ทุพพลภาพ ชราภาพและมรณกรรม ฯลฯ ดังนั้น คณะกรรมการชุดนี้จึงมีความเห็นว่าการจะช่วยเหลือประชาชนให้มีหลักประกันมั่นคงแน่นอนและสม่ำเสมอตลอดไปนั้น จำเป็นต้องดำเนินการด้วยวิธีการประกันสังคม จึงได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการสังคมสงเคราะห์ ประกอบด้วย พลตรีประยูร ภมรมนตรี เป็นประธาน และมีนายเสวตร เปี่ยมพงศ์-สานต์ และ นายสุขุม มกราภิรมย์ เป็นอนุกรรมการ เพื่อให้พิจารณาเสนอหลักการและวิธีการดำเนินการดังกล่าว

เมื่อการพิจารณาเสร็จสิ้นลง คณะอนุกรรมการสังคมสงเคราะห์ จึงได้นำเสนอความเห็นต่อประธานคณะกรรมการสังคมสงเคราะห์พร้อมทั้งเสนอร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม

ในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๔๙๕ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการสังคมสงเคราะห์ ร่วมกับดร. กุลดิ แห่งสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ และนายพิชาญ บุญยัง แห่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเห็นว่าบุคคลในชาติแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. ประเภทที่ช่วยตัวเองได้ ได้แก่ ผู้ที่มีร่างกายสมบูรณ์ มีความขยันหมั่นเพียร ประกอบอาชีพมั่นคงสามารถหารายได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัว ตลอดจนสามารถออมทรัพย์ไว้ได้ โดยไม่ต้องรอน

๒. ประเภทที่ช่วยตัวเองไม่ได้ ได้แก่ ผู้ที่ตัดขาดสิ้น ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักฐานหรือร่างกายพิการ หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือผู้เลี้ยงดูครอบครัวถึงแก่กรรม หรือผู้ที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ฯลฯ ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้ถือเป็นภาระและหน้าที่ของรัฐบาลจะต้องเข้าคำจุนช่วยเหลือเพื่อให้พ้นทุกข์ยาก และถ้ามีบุคคลประเภทที่ ๒ เพิ่มขึ้นเพียงใด ย่อมเป็นภาระอันยิ่งใหญ่แก่สังคมที่จะต้องอุปการะเลี้ยงดู ฉะนั้นจึงเป็นการจำเป็นต้องจัดและป้องกันบุคคลประเภทที่กล่าวนี้ให้ลดน้อยลงหรือหมดสิ้นไป ซึ่งนานาชาติได้ยึดหลักการสังคมสงเคราะห์ (Social Security) เป็นทางปฏิบัติได้ผลสำเร็จมาเป็นลำดับ ซึ่งแยกการสงเคราะห์ออกเป็น ๒ สาขาใหญ่ ๆ คือ การประกันสังคม (Social Insurance) และการประชาสงเคราะห์ (Social Assistance) ต่อมาเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๗ ได้มีการตราพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๔๙๗ และมีประกาศพระราชบัญญัติจัดตั้งกรมประกันสังคมขึ้น สังกัดอยู่ในกระทรวงการคลัง โดยในวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๗ ได้มีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง พลโทประยูร ภมรมนตรี ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมประกันสังคมเป็นคนแรก และในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๔๙๗ ได้เปิดทำการกรมประกันสังคมขึ้น ณ อาคาร ๙ ชั้น ๒ ถนนราชดำเนิน มุมอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย โดยมีจอมพล ป. พิบูลย์สงคราม นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธี ต่อมาเมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้ย้ายที่ทำการมาอยู่ ณ อาคารสร้างใหม่ ถนนหลานหลวงปัจจุบันเป็นที่ตั้งของกรมประชาสงเคราะห์

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๔๙๗ ได้กำหนดหลักการประกันสังคมไว้เฉพาะลูกจ้างที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ ๕๐๐ บาทขึ้นไป และให้ผู้ประกันตน ผู้ว่าจ้าง และรัฐบาล ออกเงินสมทบเข้าไว้ในกองทุนประกันสังคมเป็นจำนวนมากตามบัญชีอัตราเงินสมทบ โดยการกำหนดอัตราเงินสมทบจะแตกต่างกันอยู่กับช่วงรายได้ เพศ และส่วนแห่งความรับผิดชอบ โดยผู้ทำงานจ้างหรือผู้ประกันตนจะต้องออกเงินสมทบมากกว่าผู้ว่าจ้างหรือนายจ้าง ส่วนผู้ว่าจ้างก็ต้องออกเงินสมทบมากกว่ารัฐบาล แต่ทั้งนี้ อัตราเงินสมทบดังกล่าวมิได้แตกต่างกันมากนัก สำหรับบัญชีอัตราเงินสมทบดังนี้

รายได้ของ ผู้ประกันตน	อัตราเงินสมทบทุกเดือน					
	ผู้ทำงาน		ผู้ว่าจ้าง		รัฐบาล	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๑) ๕๐๐- ๙๙๙	๒๐ บาท	๒๐ บาท	๒๐ บาท	๑๕ บาท	๑๒.๕๐ บาท	๑๐ บาท
๒) ๑,๐๐๐- ๑,๔๙๙	๕๐ บาท	๔๐ บาท	๔๐ บาท	๓๐ บาท	๒๕ บาท	๒๐ บาท
๓) ๑,๕๐๐ - ๑,๙๙๙	๗๕ บาท	๖๐ บาท	๖๐ บาท	๔๕ บาท	๓๗.๕๐ บาท	๓๐ บาท
๔) ๒,๐๐๐ - ๒,๔๙๙	๑๐๐ บาท	๘๐ บาท	๘๐ บาท	๖๐ บาท		๔๐ บาท
๕) ๒,๕๐๐ - ๒,๙๙๙	๑๒๕ บาท	๑๐๐ บาท	๑๐๐ บาท	๗๕ บาท	๖๒.๕๐ บาท	๕๐ บาท
๖) ๓,๐๐๐ - ๓,๔๙๙	๑๕๐ บาท	๑๒๐ บาท	๑๒๐ บาท	๙๐ บาท	๗๕ บาท	๖๐ บาท
๗) ๓,๕๐๐ - ๓,๙๙๙	๑๗๕ บาท	๑๔๐ บาท	๑๔๐ บาท	๑๐๕ บาท	๘๗.๕๐ บาท	๗๐ บาท

๘) ๔,๐๐๐ - ๔,๔๙๙	๒๐๐ บาท	๑๖๐ บาท	๑๖๐ บาท	๑๒๐ บาท	๑๐๐ บาท	๘๐ บาท
๙) ๔,๕๐๐ - ๔,๙๙๙	๒๒๕ บาท	๑๘๐ บาท	๑๘๐ บาท	๑๓๕ บาท	๑๑๒.๕๐ บาท	๙๐ บาท
๑๐) ๕,๐๐๐ - ๕,๔๙๙	๒๕๐ บาท	๒๐๐ บาท	๒๐๐ บาท	๑๕๐ บาท	๑๒๕ บาท	๑๐๐ บาท
๑๑) ๕,๕๐๐ - ๕,๙๙๙	๒๗๐ บาท	๒๒๐ บาท	๒๒๐ บาท	๑๖๕ บาท	๑๓๗.๕๐ บาท	๑๑๐ บาท
๑๒) ๖,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๓๐๐ บาท	๒๕๐ บาท	๒๔๐ บาท	๑๘๐ บาท	๑๕๐ บาท	๑๒๐ บาท

สำหรับสิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกันตนจะได้รับประกอบด้วย ประโยชน์สงเคราะห์เพื่อการคลอดบุตร เพื่อการสงเคราะห์บุตร เพื่อการเจ็บป่วย ทุพพลภาพ เพื่อการชราภาพ และเพื่อการฌาปนกิจ ทั้งนี้ ประโยชน์สงเคราะห์ประเภทใด จะใช้เมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา และการบังคับใช้ในเขตท้องที่ใด เมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกาเช่นกัน

เมื่อกรมประกันสังคมได้เตรียมงานต่าง ๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว และพร้อมที่จะบังคับใช้กฎหมายได้ในกลางปี พ.ศ. ๒๔๙๙ แต่ในระหว่างนั้นได้มีการคัดค้านและโจมตีจากประชาชนอย่างรุนแรง ไม่เห็นด้วยกับการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคม มีการเดินขบวนต่อต้านและมีการวิพากษ์วิจารณ์ว่ารัฐบาลนำระบบประกันสังคมมาใช้เพื่อแข่งขันกับการประกันชีวิต และมีความประสงค์ที่จะให้บริษัทประกันชีวิตของเอกชนต้องเลิกล้มไปโดยปริยาย ในที่สุดจอมพล ป. พิบูลสงคราม จึงได้สั่งระงับการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมไว้โดยไม่มีกำหนด หลังจากนั้นเมื่อจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทำรัฐประหารล้มรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ในปี ๒๕๐๑ ก็ได้ออกพระราชบัญญัติยุบกรมประกันสังคมและมีดำริให้เลิกพระราชบัญญัติประกันสังคม แต่ความคิดดังกล่าวถูกยับยั้งโดย ดร. ปกรณ์ อังศุสิงห์ อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์และ ดร. มาลัย หุวะนันท์ ได้เสนอให้คงกฎหมายไว้ คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติให้โอนงานวิชาการ กรมการประกันสังคมพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่มาสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย โดยให้เปลี่ยนชื่อเป็นกองความมั่นคงแห่งสังคมในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ โดยให้มีหน้าที่พิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๔๙๗ และเตรียมงานต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะดำเนินการประกันสังคมต่อไป เป็นอันว่าพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๔๙๗ ไม่เคยมีการบังคับใช้แต่ประการใด

ยุคที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๐๑ - พ.ศ. ๒๕๐๘) ปรับปรุงแก้ไข

เมื่อได้ยุบกรมประกันสังคมและได้โอนงานมายังกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย จึงได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๔๙๗ เสียใหม่ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน มีผู้แทนจากนายจ้าง ลูกจ้าง รัฐบาล และผู้ทรงคุณวุฒิร่วมเป็นกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามที่เสนอในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๑

ระหว่างที่คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคมพิจารณาเรื่องดังกล่าว กองความมั่นคงแห่งสังคมได้เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการขั้นต้นในการศึกษาค้นคว้า จัดทำรายละเอียดในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา โดยได้รับความช่วยเหลือจากองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) จัดส่งผู้เชี่ยวชาญประกันสังคมในสาขาต่าง ๆ มาให้ความช่วยเหลือ

ทางวิชาการเป็นระยะ ๆ ติดต่อกันถึง ๖ คน และได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ออกศึกษาดูงานและฝึกอบรม โดยตลอด ตลอดจนมีการจัดสัมมนาเพื่อรับทราบข้อคิดเห็นจาก นายจ้าง ลูกจ้างและนักวิชาการต่าง ๆ

ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมที่ได้ปรับปรุงแก้ไข โดยคณะกรรมการดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๐๗ ซึ่ง คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบให้สภาวิจัยแห่งชาติทำการศึกษาและเสนอความคิดเห็นเพื่อประกอบการ พิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ปี พ.ศ. ๒๕๐๘ คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ โดยพลโทแสวง เสนาณรงค์ ประธานสาขา รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์เป็นประธานกรรมการได้เสนอรายงานการศึกษาและความคิดเห็น ในร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมฉบับปรับปรุงแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ สรุปได้ว่า การประกันสังคมเป็นสิ่งที่ดีสามารถลดภาระของรัฐบาลที่จะต้องให้บริการฟรี แก่ประชาชนในระยะยาว แต่การให้ประชาชนมีส่วนช่วยตนเองโดยการเสียเบี้ยประกัน โดยจะต้อง คำนึงความพร้อมของประชาชนก่อน ซึ่งในขณะนั้นประชาชนยังไม่พร้อมที่จะรับ และคณะกรรมการ สภาวิจัยแห่งชาติมีความเห็นว่ารัฐบาลสามารถเลือกปฏิบัติได้ ๒ ประการ คือ

๑. งดการตราร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมไว้ก่อนจนกว่าจะถึงกาลอันควรในภาย ภายหน้า เช่น คนงานทวีจำนวนมากขึ้นหรือมีเสียงเรียกร้องต้องการระบบประกันสังคมจากประชาชน ทั่วไป

๒. ยินยอมให้ใช้พระราชบัญญัติประกันสังคมเป็นการทดลอง โดยให้ลูกจ้างเลือกได้ ตามใจสมัครว่าจะเอาประกันตนหรือไม่

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ปฏิบัติตามวิธีที่ ๑ คือให้งดการตราพระราชบัญญัติ ประกันสังคมไว้ก่อน

ยุคที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๐ - พ.ศ. ๒๕๒๒)

ปลายปี พ.ศ. ๒๕๑๐ กรมการประชาสงเคราะห์เสนอให้รัฐบาลทบทวนเรื่องการประกันสังคม ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเตรียมการประกันสังคม ชุดใหม่ขึ้น พิจารณาปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมอีกครั้ง คณะกรรมการชุดนี้ได้ดำเนินการแก้ไข ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมบางมาตราและเห็นว่าสามารถเตรียมพร้อมที่จะดำเนินงานได้ ตลอดจนเห็นควรให้เสนอรัฐบาลให้บรรจุโครงการประกันสังคมเข้าไว้ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ โดยให้ถือเป็นนโยบายของรัฐที่จะต้องจัดให้มีการประกันสังคมด้วย คณะกรรมการชุดนี้ได้เสนอเรื่องต่อหัวหน้าคณะปฏิวัติ (จอมพล ถนอม กิตติขจร) พิจารณาเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๑๕ แต่หัวหน้าคณะปฏิวัติได้สั่งให้รอเรื่องไว้ก่อน

หลังจากที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเสนอโครงการประกันสังคม เจ้าหน้าที่ของกรมแรงงาน และนักวิชาการ จึงหาทางออกโดยเสนอให้นำระบบกองทุนเงินทดแทนเข้ามาบรรจุไว้ในกฎหมาย แรงงาน ฉบับที่ ๒ ซึ่งขณะนั้นกำลังเตรียมร่างเพื่อใช้แทนกฎหมายแรงงานฉบับแรกที่ถูกยกเลิกไป เมื่อ ๑๕ ปีก่อน (พระราชบัญญัติแรงงาน พ.ศ. ๒๔๙๙) และในที่สุดได้มีประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๑๕ กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานกองทุนเงินทดแทนขึ้นใน กรมแรงงาน อันถือเป็นแบบแรกเริ่มของการประกันสังคมอย่างหนึ่ง ซึ่งให้การคุ้มครองผู้ใช้แรงงาน

ที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยในการทำงาน โดยลูกจ้างจะได้รับเงินค่าทดแทนผ่านสำนักงานกองทุนเงินทดแทนโดยตรง ทั้งนี้ สำนักงานกองทุนเงินทดแทนได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๗ โดยมีนายอำพล สิงห์โกวินท์ เป็นผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนเงินทดแทนคนแรก ต่อมาหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลอีกหลายชุดถึงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๑๘ คณะรัฐมนตรีได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการประกันสังคมแห่งชาติขึ้นอีกครั้ง โดยมีอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์เป็นประธานกรรมการ ทำหน้าที่ในการเตรียมการต่าง ๆ เกี่ยวกับการประกันสังคมอีกครั้ง

ในเดือนมิถุนายน ๒๕๒๐ ได้มีการประชุมสัมมนาไตรภาคีเรื่องการประกันสังคม ประกอบด้วยผู้แทนนายจ้าง ลูกจ้าง รัฐบาล โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน มีผู้เข้าการสัมมนาทั้งสิ้น ๒๗๗ คน ผลการสัมมนาได้ข้อยุติว่าทุกกลุ่มเห็นด้วยว่าควรจัดให้มีการประกันสังคมขึ้นในประเทศไทย และเห็นควรให้มีการยกร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมขึ้นใหม่ ตามข้อคิดเห็นในการสัมมนา โดยเพิ่มประเภทของการประกันให้มากขึ้นจากการเจ็บป่วย คลอดบุตรและตาย รวมถึงทุพพลภาพและชราภาพ ส่วนการประกันการว่างงานนั้น ฝ่ายนายจ้างและข้าราชการยังไม่เห็นด้วยที่จะดำเนินการในขณะนั้น เพราะจะมีปัญหามากมายและควรจะดำเนินการเมื่อถึงเวลาอันควร

ผลการสัมมนาดังกล่าว ประธานคณะกรรมการเตรียมการประกันสังคมแห่งชาติจึงเสนอกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๒๑ ขออนุมัติหลักการดำเนินงานประกันสังคมเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้รับหลักการ แล้วจึงพิจารณาข่างพระราชบัญญัติประกันสังคมต่อไป ทั้งนี้ หลักการที่เสนอได้แก่

๑. ประเภทการประกันสังคมให้ประกอบด้วย การเจ็บป่วย คลอดบุตร ทุพพลภาพ ชราภาพและตาย
๒. ท้องที่ดำเนินการในเขตกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ และสมุทรสาคร
๓. กิจการที่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายในระยะแรก ได้แก่ กิจการที่มีลูกจ้าง ๑๐ คน ขึ้นไป
๔. กองทุนประกันสังคมให้แบ่งกองทุนย่อยรวม ๓ กองทุน คือ กองทุนเงินทดแทน กองทุนประกันสุขภาพ และกองทุนบำนาญ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๑ เห็นชอบให้ส่งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ศึกษาและวิจัยว่าควรมีการประกันสังคมในประเทศหรือไม่เพียงใด ทั้งนี้ ให้ศึกษาระบบประกันสังคมที่ใช้อยู่ในประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศที่อยู่ในฐานะใกล้เคียงกับประเทศไทย นำมาเปรียบเทียบกับการที่จะให้มีการประกันสังคมในประเทศไทยต่อไปด้วย และเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๒๑ อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ฐานะประธานคณะกรรมการเตรียมการประกันสังคมแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจโดยมีรองอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ (นายพร อุดมพงษ์) เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีก ๑๑ คน เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเสนอรายงานเกี่ยวกับประโยชน์ทดแทน ขั้นตอน วิธีการ และเงื่อนไขในการรับประโยชน์ทดแทนตลอดจนอัตราเงินสมทบ และองค์การบริหารงาน ต่อมาวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๒๑ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจการทางการแพทย์ขึ้นอีกคณะหนึ่ง โดยมีนายแพทย์โสภาส ธรรมวานิช เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการอื่นอีก ๑๐ คนเพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาการให้บริการ

ทางการแพทย์ในระบบประกันสังคมเสนอต่อคณะกรรมการเตรียมการประกันสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ ในการศึกษาคณะกรรมการเฉพาะกิจได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการจาก ILO ในการส่งผู้เชี่ยวชาญ Dr.D.H.Fulcher มาให้คำปรึกษารวมระยะเวลา ๓ เดือนเศษ นอกจากนั้นคณะกรรมการเฉพาะกิจ ยังได้ปรึกษาหารือร่วมกับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์อย่างใกล้ชิด

และในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๒๒ อธิการบดีของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ศาสตราจารย์ ไพจิตร เอื้อทวีกุล ได้เสนอผลการพิจารณาต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยเรื่อง การประกันสังคมในประเทศไทยตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๑ ได้ชี้แจงถึงความจำเป็น ที่จะต้องมีการประกันสังคมและเสนอความเห็นไว้ว่า

๑. การประกันสังคมเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อสังคมไทย โดยเฉพาะในด้านการบรรเทาความเดือดร้อน และยกระดับรายได้ของประชาชน เป็นการลดภาระของรัฐบาล เป็นการเสริมสร้างแรงงานสัมพันธ์ที่ดีและความสงบเรียบร้อยทางการประกอบกิจการ และเป็น การเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ

๒. เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย นับได้ว่า ประเทศไทยยังล้าหลังอยู่มาก คือ มีเฉพาะการประกันอุบัติเหตุและโรคอันเนื่องมาจากการทำงาน เท่านั้น ซึ่งที่จริงแล้วเป็นเรื่องคุ้มครองแรงงานมากกว่าการประกันสังคม ในขณะที่ประเทศอื่น ๆ ในเอเชียมีข้อมูลเปรียบเทียบได้จำนวน ๗ ประเทศที่มีการประกันอุบัติเหตุและโรคอันเนื่องมาจากการทำงาน ๑๑ ประเทศมีการประกันการเจ็บป่วยและการคลอดบุตร ๑๓ ประเทศมีการประกันชราภาพ ทุพพลภาพและตาย อีก ๒ ประเทศ มีการประกันการว่างงาน เหตุผลสำคัญที่ประเทศไทยไม่มีการดำเนินการแต่อย่างใดในเรื่องนี้คือ ในอดีตที่ผ่านมาเรามักจะคำนึงถึงความพึงประสงค์ (Feasibility) ของกฎหมายและโครงการ

๓. การดำเนินงานทางการประกันสังคม หากจะมีโอกาสประสบความสำเร็จแล้ว ต้องมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงปัจจัยหลัก ๒ ประการ คือ ความจำเป็นเร่งด่วนและข้อจำกัดพื้นฐานทางด้านทรัพยากร การบริหาร และกระบวนการ ดำเนินการ

๔. เห็นควรให้มีการประกันสุขภาพในขอบข่ายที่เหมาะสม โดยให้อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทยในระยะแรก โดยรวมงานของกองทุนเงินทดแทน (กรมแรงงาน) และกองทุนความมั่นคงแห่งสังคม (กรมประชาสัมพันธ์) เข้าด้วยกันเป็นสำนักงานประกันสังคม แห่งชาติมีฐานะเทียบเท่ากรม เมื่อพื้นฐานมั่นคงจึงปรับปรุงให้เป็นหน่วยงานเอกเทศภายใต้ การกำกับของคณะกรรมการไตรภาคี

๕. เห็นควรให้มีการปรับปรุงคณะกรรมการเตรียมงานประกันสังคมแห่งชาติให้มี ลักษณะไตรภาคีและจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจขึ้น

๖. เห็นควรให้มีการศึกษาวิเคราะห์เพิ่มเติมในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การพิจารณา จัดตั้งกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม การกำหนดแผนงานโครงการประกันสุขภาพ และ รัฐสภาการอุปการในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๕ ขอบข่ายและความเป็นไปได้ของการจัด ให้มีการประกันสุขภาพสำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ และปัญหาของอุตสาหกรรมและธุรกิจ ที่ใช้แรงงาน

๗. โครงการประกันสังคมควรกำหนดแผนงานระยะยาว โดยแบ่งงานออกเป็น

ช่วงที่ ๑ (๕ ปี) การประกันสุขภาพ

ช่วงที่ ๒ (๕ ปี) การประกันสุขภาพ ชราภาพและตาย

ช่วงที่ ๓ (๕ ปี) การประกันสุขภาพ การประกันการว่างงาน

๘. การเงินควรเรียกเก็บจากนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาลในอัตราส่วน ๑: ๑: ๑

๙. หากรัฐบาลเห็นด้วยกับข้อเสนอนี้ และประสงค์จะเริ่มงานขั้นตอนที่ ๑ ในต้นปี ๒๕๒๓ รัฐบาลจะต้องสั่งการในระดับนโยบายในเรื่องดังนี้

(๑) ปรับปรุงคณะกรรมการเตรียมงานประกันสังคมแห่งชาติ ตามข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทย (ปรับปรุงให้มีลักษณะไตรภาคี และจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจขึ้น)

(๒) ดำเนินการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกันสังคมฉบับใหม่โดยเร็ว

(๓) จัดตั้งสำนักงานประกันสังคมแห่งชาติ

(๔) จัดสรรงบประมาณปี ๒๕๒๓ เพื่อดำเนินงานประกันสุขภาพขั้นตอนที่ ๑ เป็นเงิน ๑๕๐ ล้านบาท (เงินสมทบ ๑๓๐ ล้านบาท เงินอุดหนุน ๒๐ ล้านบาท)

เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๒๒ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมประชาสัมพันธ์ได้เสนอคณะกรรมการพิจารณาของคณะกรรมการเฉพาะกิจเรื่องโครงการประกันสังคม (ซึ่งได้ขอยุติว่าควรเริ่มโครงการประกันสุขภาพก่อน) พร้อมด้วยร่างกฎหมาย ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.

(๒) ร่างพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานประกันสังคมแห่งชาติ

(๓) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ พ.ศ....

(๔) ร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกองความมั่นคงแห่งสังคม กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักงานกองทุนเงินทดแทน กรมแรงงานไปเป็นสำนักงานประกันสังคมแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๒๒ โดยรัฐบาลยุคนี้นำโดยพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ให้ชะลอเรื่องหลักการแห่งการดำเนินงานประกันสังคมตามที่สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์และตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอมาโดยให้รอรัฐบาลยุคของพลเอก เปรม ติณสูลานนท์

ยุคที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๓ - พ.ศ. ๒๕๓๐)

หลังจากที่รัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เข้ามารับตำแหน่งในปี ๒๕๒๓ ได้ประกาศต่อผู้ใช้แรงงานถึงความตั้งใจของรัฐบาลที่จะสนับสนุนการประกันสังคมโดยประกาศเป็นนโยบายอย่างชัดเจน ในขณะที่สภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาโครงการประกันสังคมขึ้น โดยให้ทำหน้าที่ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประกันสังคมเพื่อเสนอแนะต่อรัฐบาล คณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วยผู้แทนฝ่ายนายจ้าง ลูกจ้าง และผู้แทนหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง คือ กระทรวงสาธารณสุข กรมแรงงาน กรมประชาสัมพันธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ รวม ๑๑ คน โดยมีนายพิศิษฐ์ พิพัฒน์กุล กรรมการสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติเป็นคณะกรรมการ

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการฯ ได้ศึกษารายงานคณะกรรมการเฉพาะกิจของกรมประชาสัมพันธ์ ตลอดจนร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม และงานกองทุนเงินทดแทนของกรมแรงงาน โดยมีความเห็นว่าการประกันสังคมที่จะดำเนินการต่อไปนั้น ควรจะพิจารณาปรับปรุงแนวทางจากโครงการดังกล่าว

วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๓ กระทรวงมหาดไทยได้เสนอข้อคิดเห็นของสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับหลักการโครงการประกันสังคมที่ควรดำเนินการในประเทศไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๒๓ รับหลักการให้ดำเนินการประกันสังคมตามข้อเสนอของสภาที่ปรึกษาฯ ต่อไป และให้แต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการประกันสังคมขึ้น โดยให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเสนอรายชื่อคณะกรรมการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง ทั้งนี้ให้คณะกรรมการที่จะตั้งขึ้นพิจารณาด้วยว่าจะใช้ธนาคารออมสินเป็นเครื่องมือในการทำงานประกันสังคมได้หรือไม่เพียงใด ส่วนการตั้งสำนักงานประกันสังคมแห่งชาติให้ส่งคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการและระเบียบบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาก่อน

ต่อมา วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการประกันสังคม โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นรองประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ รวม ๑๘ คน ทำหน้าที่ในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๑๗ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเงินทดแทนให้เหมาะสม ตลอดจนเตรียมงานด้านต่างๆ ให้พร้อมดำเนินงานประกันสังคมได้ทันที

คณะกรรมการเตรียมการประกันสังคมได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านต่าง ๆ รวม ๔ คณะ เพื่อทำหน้าที่พิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข การควบคุม การให้ประโยชน์ทดแทน การออกเงินสมทบ การดำเนินงาน องค์กรบริหารและพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๑๗ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อนำเสนอ ต่อคณะกรรมการเตรียมการประกันสังคม ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการฯ ดังกล่าว ได้แก่

(๑) คณะอนุกรรมการทางด้านการแพทย์ โดยมีนายแพทย์รุ่งธรรม ลัดพลี เป็นประธานอนุกรรมการ

(๒) คณะอนุกรรมการทางด้านกฎหมาย โดยมีนายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล เป็นประธานอนุกรรมการ

(๓) คณะอนุกรรมการทางด้านการเงินและค่าใช้จ่าย โดยมีนายจिरายู อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็นประธานอนุกรรมการ

(๔) คณะอนุกรรมการทางด้านการบริหาร โดยมีนายเฉลิมชัย วลีนนท์ เป็นประธานอนุกรรมการ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ คณะกรรมการเตรียมการประกันสังคมได้เสนอหลักการดำเนินงานประกันสังคมซึ่งศึกษาพิจารณาจากรายงานของคณะอนุกรรมการฯ ๔ คณะ รวมไปถึงโครงการประกันสังคมของสภาที่ปรึกษาฯ รายงานของคณะกรรมการเฉพาะกิจเรื่อง การประกันสังคม และรายงานโครงการประกันสุขภาพของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์เสนอต่อกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

ทั้งนี้ ในหลักการที่คณะกรรมการเตรียมการฯ นำเสนอโดยสรุปคือ การดำเนินงานระยะแรกให้ดำเนินการในสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ๒๐ คนขึ้นไป ๑๐ จังหวัดก่อน โดยให้

ความคุ้มครองในเรื่องการเจ็บป่วย (เฉพาะคนไข้) การทุพพลภาพ การคลอดบุตร และ การตาย สำหรับเงินสมทบให้จัดเก็บจากนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาล ฝ่ายละร้อยละ ๑.๕ ของรายได้ของลูกจ้าง ส่วนด้านการบริหารงานให้ตั้งสำนักงานประกันสังคม ฐานะเทียบเท่ากรม สังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยรวมกองความมั่นคงแห่งสังคม กรมประชาสงเคราะห์ และสำนักงานกองทุนเงินทดแทน กรมแรงงาน มาไว้ในสำนักงานนี้ และมีคณะกรรมการไตรภาคีเป็นผู้กำหนดนโยบาย และควบคุมดูแล

วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๒๕ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการที่คณะกรรมการเตรียมการประกันสังคมเสนอ โดยให้คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการและระเบียบบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาในรายละเอียดอีกชั้นหนึ่ง และเนื่องจากการพิจารณาดำเนินการในเรื่องนี้ต้องใช้ระยะเวลา จึงให้สำนักงานกองทุนเงินทดแทน กรมแรงงาน รับไปพิจารณาดำเนินการขยายขอบเขตการคุ้มครองแรงงานให้ครอบคลุมถึงการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือถึงแก่ความตายอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงานอีกทางหนึ่งด้วย

วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๒๖ คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการและระเบียบบริหารราชการแผ่นดินได้พิจารณาโครงการประกันสังคมและได้เชิญประธานอนุกรรมการในคณะเตรียมงานประกันสังคม ทั้ง ๔ คณะ ผู้แทนกรมประชาสงเคราะห์ ผู้แทนกรมแรงงานไปชี้แจง และคณะกรรมการปฏิรูปฯ ได้ให้ประธานคณะที่ปรึกษากระทรวงมหาดไทยพิจารณาศึกษารายละเอียด ๒ เรื่อง คือ

- (๑) ความเป็นไปได้ของการนำเงินกองทุนเงินทดแทนไปเป็นทุนประเดิมแล้วใช้ระบบประกันสังคมขยายโดยเรียกเก็บเงินจากฝ่ายลูกจ้าง เพื่อลดภาระของฝ่ายรัฐบาลและนายจ้าง
- (๒) ความเป็นไปได้ในการขยายระบบเงินกองทุนเงินทดแทนออกไปทั่วประเทศ ครอบคลุมสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ๑๐ คน ขึ้นไป

จากนั้น วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๖ ประธานคณะที่ปรึกษากระทรวงมหาดไทยได้มีบันทึกเสนอไปยังคณะกรรมการปฏิรูปฯ เสนอให้ขยายกองทุนเงินทดแทนออกไป ๑๗ จังหวัดในปี ๒๕๒๘ และ ๒๐ จังหวัดในปี ๒๕๒๙ ส่วนที่จะนำเงินกองทุนมาตั้งเป็นกองทุนประเดิมก่อนนั้น เห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่อาจทำได้ เพราะกองทุนเงินทดแทนเป็นการเก็บเงินจากนายจ้างฝ่ายเดียว และเป็นเรื่องคุ้มครองแรงงานอันเป็นหน้าที่โดยตรงของนายจ้าง การขยายไปสู่การเจ็บป่วยนอกจากงานเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในค่าใช้จ่าย คือ นายจ้าง ลูกจ้าง รัฐบาล

ต่อมาในวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๗ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการแผ่นดิน เสนอในปี ๒๕๒๘ ให้มีการขยายขอบเขตกองทุนเงินทดแทนให้ครอบคลุมทุกจังหวัดเพื่อเป็นพื้นฐานรองรับโครงการประกันสังคมสาขาอื่น ๆ ต่อไป ในขณะเดียวกัน คณะปฏิรูประบบราชการและระเบียบราชการและระเบียบบริหารราชการแผ่นดินได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ส่งเรื่องมาให้รัฐบาลพิจารณาอีกครั้ง อันเป็นผลสืบเนื่องจากสภาองค์การลูกจ้างสภาแรงงานแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีเรียกร้องให้รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรตามสัญญาที่พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีได้ให้ไว้กับผู้ใช้แรงงานไทยที่เริ่มให้ความสนใจต่อการประกันสังคม โดยมีการเรียกร้องในวันแรงงานแห่งชาติ

วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๗ รองนายกรัฐมนตรี นายพิชัย รัตตกุล ได้มีหนังสือกราบเรียน พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เสนอแนวทางการปรับปรุงกองทุนเงินทดแทนในการขยายความคุ้มครองครอบคลุมถึงการเจ็บป่วยนอกจากงานอันจะเป็นพื้นฐานของการประกันสังคม โดย

(๑) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายโดยพิจารณากร่างพระราชบัญญัติกองทุนเงินทดแทน เพื่อเพิ่มการคุ้มครองไปถึงการเจ็บป่วยและอุบัติเหตุนอกงาน เมื่อดำเนินงานไประยะหนึ่งประสบความสำเร็จแล้วจึงค่อยขยายขอบเขตการคุ้มครองออกไปสู่การประกันลักษณะอื่น ๆ เช่น ประกันการทุพพลภาพ หรือประกันการเกษียณอายุ ฯลฯ ทั้งนี้ จากประสบการณ์ดำเนินงานกองทุนเงินทดแทนของ กรมแรงงาน รองนายกรัฐมนตรีพิชัย รัตตกุล เห็นว่ามีความสามารถที่จะบริหารกองทุนที่จะมีขึ้นได้ หรือมีเช่นนั้นอาจรวมกองทุนเงินทดแทนเข้ากับความมั่นคงของกรมประชาสงเคราะห์ แล้วจึงพิจารณาฐานะขึ้นเป็นกรม

(๒) การประกันการเจ็บป่วยนอกงานในขั้นแรกให้ประกาศใช้เฉพาะในกรุงเทพฯ ก่อน โดยให้ลูกจ้างและนายจ้างจ่ายเงินสมทบเป็นจำนวนเล็กน้อย คือ ประมาณร้อยละ ๐.๕ - ๑ ของค่าจ้างเพื่อนำมาใช้จ่าย ส่วนรัฐบาลให้รับผิดชอบในส่วนค่าใช้จ่ายด้านการบริหารงาน

วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๒๘ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องกองทุนสุขภาพในกองทุนเงินทดแทนโดยมีมติให้กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณารายละเอียดในเรื่องนี้ว่าดำเนินการได้อย่างไร แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี ๖ ข้อ ไปประกอบการพิจารณา ดังนี้

(๑) ให้หลักการให้ความคุ้มครองเรื่องการประกันการเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุนอกงาน เฉพาะภาคเอกชน ไม่ควรรวมรัฐวิสาหกิจ

(๒) การกำหนดอัตราเงินสมทบจากนายจ้างลูกจ้างไม่ควรสูงเกินไป ให้คำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจที่นายจ้างลูกจ้างสามารถรับภาระได้ ตลอดจนผลกระทบต่อความรู้สึกด้วย และหากเป็นไปได้ ถ้ากองทุนเงินทดแทนเดิมมีอยู่จำนวนมากแล้วไม่ควรจะเก็บเงินจากฝ่ายลูกจ้าง

(๓) เดิมนายจ้าง ต้องรับภาระเงินกองทุนเดิมอยู่แล้ว เมื่อขยายขอบเขตการคุ้มครองออกไป ไม่ยอมสร้างภาระขึ้นอีก จึงควรพิจารณาดผลประโยชน์ทางด้านอื่นที่ได้รับลงบ้าง

(๔) แนวทางการดำเนินการเรื่องนี้อาจก่อให้เกิดผลกระทบในทางปฏิบัติหลายประการ จึงควรพิจารณาให้รอบคอบด้วย เช่น การทุจริตปลอมแปลงเอกสาร ซึ่งเป็นหลักฐานในการรักษาพยาบาล

(๕) ในโรงงานหรือบริษัทใหญ่ ๆ บางแห่งที่มีการใช้สิทธิประโยชน์ในลักษณะทำนองนี้แล้ว หากเป็นแนวทางที่ดีกว่าเห็นควรให้โรงงานหรือบริษัทเหล่านี้ดำเนินการตามแนวทางเดิม

(๖) รูปแบบอีกแนวทางหนึ่งคือให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ ในการร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข โดยนำเงินสมทบจากนายจ้าง ลูกจ้าง ให้กระทรวงสาธารณสุข และให้โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานในการดูแลรักษาและบำบัด การเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุดังกล่าวในลักษณะเหมาจ่าย

วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๒๘ กระทรวงมหาดไทยได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาข้อเสนอให้มีการดำเนินงานประกันสังคมรวม ๓ ประการ คือ

(๑) รับหลักการให้มีการจัดตั้งกองทุนสุขภาพขึ้นในกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย เพื่อดำเนินการประกันการเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุแก่ลูกจ้างนอกเวลาทำงาน โดยให้เริ่มดำเนินการ

ในสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ๒๐ คนขึ้นไปใน ๑๐ จังหวัดที่มีการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม
หนาแน่น ได้แก่ กรุงเทพฯ สมุทรปราการ สมุทรสาคร นนทบุรี ปทุมธานี ชลบุรี ขอนแก่น เชียงใหม่
และสงขลา

(๒) ให้นายจ้างและลูกจ้างจ่ายเงินสมทบกองทุนสุขภาพฝ่ายละเท่า ๆ กัน ส่วนรัฐบาล
ออกค่าใช้จ่ายด้านบริหารสำหรับปีแรกประมาณ ๑๒.๐ ๙ ล้านบาท

(๓) ให้สภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติ
กองทุนสุขภาพเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน

จากหลักการดังกล่าวในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กระทรวง
มหาดไทยรับเรื่องนี้ไปพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี
ไปพิจารณาด้วย ดังนี้

(๑) ควรจะจัดตั้งกองทุนใหม่เป็นส่วนหนึ่งของการประกันสังคม

(๒) การเก็บเงินสมทบควรทบทวนว่าจะเรียกเก็บในอัตราเท่าใด เพื่อให้เหมาะสม
กับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

(๓) การดำเนินการในเรื่องนี้สมควรดำเนินการโดยแก้ไขประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๑๕ หรือออกเป็นพระราชบัญญัติใหม่โดยเฉพาะ

(๔) สถานประกอบการทั้งเอกชนและรัฐวิสาหกิจที่มีสวัสดิการในเรื่องนี้ให้แก่
พนักงานและลูกจ้างที่อยู่แล้ว เช่น มีโรงพยาบาลของตนเองหรือคำรักษาพยาบาลอยู่แล้วสมควร
จะบังคับใช้หรือไม่

เมื่อกระทรวงมหาดไทยรับข้อเสนอมติของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาแล้ว จึงได้เสนอเรื่องกลับ
ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

(๑) การจัดตั้งกองทุนใหม่ให้ออกเป็นพระราชบัญญัติครอบคลุมกองทุนทั้ง ๗ โครงการ
โดยเริ่มดำเนินการจากกองทุนประกันการเจ็บป่วยนอกงานก่อน สำหรับการประกันในลักษณะอื่น
ให้ดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสมแบบค่อยเป็นค่อยไป

(๒) การดำเนินการโครงการกองทุนประกันการเจ็บป่วยนอกงานให้เริ่มดำเนินการ
ในสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ๒๐ คนขึ้นไปใน ๑๐ จังหวัดที่มีการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมมาก่อน
คือ กรุงเทพฯ สมุทรปราการ สมุทรสาคร นนทบุรี นครปฐม ปทุมธานี ชลบุรี ขอนแก่น เชียงใหม่
และสงขลา ต่อไป จึงค่อยขยายไปสู่ท้องที่อื่น ๆ จนครบในเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

(๓) ให้นายจ้าง ลูกจ้าง ในข่ายกองทุนประกันการเจ็บป่วยนอกงาน ซึ่งรวมรัฐวิสาหกิจ
จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฝ่ายละเท่า ๆ กัน เป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ ๑.๕ ของค่าจ้าง เพื่อให้
การบริหารกองทุนสามารถดำเนินการได้สำเร็จ รัฐบาลซึ่งมีส่วนรับผิดชอบด้านการบริหารงานควร
ดำเนินการโดยการแก้ไขประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๑๕ ให้นำดอกผล
จากกองทุนเงินทดแทนร้อยละ ๕๐ ของดอกผลมาเริ่มเป็นต้นทุนจัดตั้งกองทุนประกันการเจ็บป่วย
นอกงานนี้ และเพื่อให้กระแสเงินทุนหมุนเวียนในระบบธุรกิจอย่างแพร่หลาย ควรนำเงินเข้าฝากกับ
สถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังรับรองได้ด้วย

(๔) เนื่องจากได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนประกันการเจ็บป่วย เนื่องจากการ
ทำงาน (กองทุนเงินทดแทน) และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับกองทุนประกันสังคม

รวมทั้งการดำเนินการเกี่ยวกับการจ่ายค่าชดเชยออกงานตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๑๕ จึงควรมีการแก้ไขให้รวมการดำเนินงานตามกฎหมายดังกล่าวไว้ภายใต้กฎหมายฉบับเดียวกัน โดยมอบให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาขยายร่าง ทั้งนี้ เพื่อความเป็นเอกภาพ ของนโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการให้ลูกจ้างกลุ่มต่าง ๆ อย่างมีระบบเป็นสัดส่วน และไม่เลื่อมล้ำซ้ำซ้อนกัน

(๕) สำหรับการจัดตั้งกองทุนใหม่ตามข้อ (๑) ควรตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย (กรมประชาสงเคราะห์ กรมแรงงาน) สำนักงบประมาณ กระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนนายจ้างลูกจ้าง เป็นต้น หลังจากนั้นในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๓๐ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบด้วยในหลักตามที กระทรวงมหาดไทยเสนอทั้ง ๕ ข้อ โดยให้คำนึงผลกระทบต่อรัฐวิสาหกิจที่อยู่ในข่ายโครงการนี้ และให้กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาขยายพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ขึ้นเป็นการเฉพาะ แล้วส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบพิจารณาต่อไป โดยให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเชิญผู้แทนส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปร่วมชี้แจงด้วย

ยุคที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๑ - พ.ศ. ๒๕๓๓)

เมื่อกระทรวงมหาดไทยดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๓๐ แล้วเสร็จ จึงได้ส่งร่างให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบพิจารณา เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจสอบพิจารณาแล้วจึงได้เปลี่ยนชื่อร่างพระราชบัญญัติ ประกันสังคมเป็นร่างพระราชบัญญัติกองทุนสวัสดิการแรงงานและได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๓๑ ในสมัยรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี โดยมีหลักการ ดังนี้

(๑) หลักการดำเนินงานเป็นการขยายการดำเนินกองทุนเงินทดแทนกรมแรงงาน ออกไปในรูปแบบการประกันการเจ็บป่วยนอกงาน โดยมีการประกันการเจ็บป่วย คลอดบุตร และการตาย

(๒) การเก็บเงินสมทบนายจ้างและลูกจ้างเป็นผู้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฝ่ายละเท่า ๆ กัน ในอัตราร้อยละ ๑.๕ ของรายได้ของลูกจ้าง ส่วนรัฐบาลจ่ายเงินอุดหนุนให้ตามความจำเป็น

(๓) ดำเนินการกับสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ๒๐ คนขึ้นไปใน ๑๗ จังหวัดก่อน ได้แก่ กรุงเทพฯ ขอนแก่น ชลบุรี เชียงใหม่ นครปฐม นครราชสีมา นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ภูเก็ต ระนอง ลำปาง สงขลา สมุทรปราการ สมุทรสาคร สระบุรี และสุราษฎร์ธานี

(๔) ประโยชน์ทดแทนให้บริการด้านการแพทย์ และเงินทดแทนรายได้ เนื่องจาก การเจ็บป่วยและการคลอดบุตร และเงินค่าทำศพ

(๕) การบริหารงานจัดตั้งสำนักงานกองทุนสวัสดิการแรงงานในกรมแรงงาน มีคณะกรรมการ กองทุนสวัสดิการแรงงานในรูปแบบของไตรภาคี เป็นผู้กำกับนโยบายและควบคุมดูแล ตลอดจนคณะกรรมการ การแพทย์ และคณะกรรมการอุทธรณ์

วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๓๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับหลักการเห็นชอบด้วยตามร่างพระราชบัญญัติ กองทุนสวัสดิการแรงงาน พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจสอบพิจารณา โดยให้ตัด มาตรา ๔๘ ออก และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่...) พ.ศ....

ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ยกร่างสำหรับการกำหนดอัตราขึ้นสูงของค่าลดหย่อนให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรับไปพิจารณาโดยด่วน เมื่อได้ข้อยุติในเรื่องนี้ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวไปให้คณะกรรมการประสานงาน สภาผู้แทนราษฎรต่อไป

หลังจากที่คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนสวัสดิการแรงงาน พ.ศ.... ร่วมกับร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการประกันสังคมที่เสนอโดยพรรคการเมืองต่าง ๆ จึงได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๒ รับหลักการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการประกันสังคม โดยใช้ร่างของรัฐบาลเป็นหลัก

วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๓๒ สภาผู้แทนราษฎรได้มีการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๓๒ (สมัยสามัญ) เป็นพิเศษ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการประกันสังคม จำนวน ๖ ฉบับ คือ

(๑) ร่างพระราชบัญญัติกองทุนสวัสดิการแรงงาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

(๒) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่...)พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

(๓) ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. (นายชวลิต โอสสถานยูเคราะห์ และคณะเป็นผู้เสนอ)

(๔) ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. (นายณรงค์ วงศ์สุวรรณ เป็นผู้เสนอ)

(๕) ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. (นางเตือนใจ นุอุปละ และคณะเป็นผู้เสนอ)

(๖) ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการเจ็บป่วยนอกงาน พ.ศ. (นายเจริญ เชาว์ประยูร และคณะเป็นผู้เสนอ)

ทั้งนี้ ผลการประชุมสภาผู้แทนราษฎรในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๖ ฉบับดังกล่าว มีมติรับหลักการและให้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๗ ท่าน เพื่อพิจารณาแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงใช้ชื่อว่า “ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ...” โดยมีหลักการสำคัญ ดังนี้

(๑) ประเภทของการประกันกำหนดไว้ ๗ ประเภท คือ

(๑.๑) การประกันการเจ็บป่วย

(๑.๒) การประกันการคลอดบุตร

(๑.๓) การประกันการตาย

(๑.๔) การประกันการพิการทุพพลภาพ

(๑.๕) การประกันการชราภาพ

(๑.๖) การประกันการสงเคราะห์บุตร

(๑.๗) การประกันการว่างงาน

โดยให้ใช้บังคับในระยะแรก ๔ ประเภท คือ การประกันการเจ็บป่วย การประกันการคลอดบุตร การประกันการตาย และการประกันการพิการทุพพลภาพ ส่วนการประกันการชราภาพ และ

การประกันการสงเคราะห์บุตร ให้ใช้บังคับภายในกำหนดระยะเวลา ๖ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สำหรับการประกันการว่างงานจะใช้บังคับเมื่อใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

(๒) ขอบเขตการดำเนินงานในระยะแรกจะดำเนินการกับสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ๒๐ คนขึ้นไปทั่วราชอาณาจักร เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา ๓ ปี นับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับกับกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป

(๓) การเก็บเงินสมทบ เก็บเงินสมทบจากนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาลในอัตราที่เท่ากันโดยแต่ละฝ่ายจะจ่ายเงินสมทบในอัตราร้อยละ ๑.๕ ของรายได้ของลูกจ้างสำหรับการประกันการเจ็บป่วย การประกันการคลอดบุตร การประกันการตาย และการประกันการพิการทุพพลภาพ ส่วนการประกันการสงเคราะห์บุตร และการประกันการชราภาพ แต่ละฝ่ายจะจ่ายเงินสมทบในอัตราไม่เกินร้อยละ ๓ ของรายได้ของลูกจ้าง สำหรับการประกันการว่างงานแต่ละฝ่ายจะจ่ายเงินสมทบในอัตราไม่เกินร้อยละ ๕ ของรายได้ของลูกจ้าง ส่วนบุคคลที่มีลูกจ้างจะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนได้ โดยการกำหนดเงินสมทบและการให้ประโยชน์ทดแทนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

(๔) ประโยชน์ทดแทนจะให้ทั้งการบริการทางการแพทย์ เงินทดแทนรายได้เงินค่าทำศพ เงินบำนาญชราภาพ และบริการอื่น ๆ

(๕) การบริหารงาน จัดตั้งสำนักงานประกันสังคม สังกัดกระทรวงมหาดไทยมีคณะกรรมการประกันสังคมในรูปของไตรภาคี และผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ เป็นผู้กำหนดนโยบายและควบคุมดูแล ตลอดจนมีคณะกรรมการการแพทย์ประกันสังคมและคณะกรรมการอุทธรณ์ด้วย

ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญสภาผู้แทนราษฎร เสร็จเรียบร้อยเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๒ โดยได้นำเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาได้ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๒ และ วาระที่ ๓ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒ /๒๕๓๒ (สมัยสามัญ) เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๓๒ หลังจากนั้นได้ส่งเรื่องไปยังวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๓ ร่างพระราชบัญญัติได้เข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภา ซึ่งวุฒิสภามีความเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีข้อบกพร่องหลายประการที่ต้องแก้ไข จึงมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญวุฒิสภาขึ้นมาพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เมื่อคณะกรรมการวิสามัญวุฒิสภาได้แก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว วุฒิสภาก็ได้มีมติในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๓๓ เห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการวิสามัญวุฒิสภา แต่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๒๘(๓) เมื่อวุฒิสภาแก้ไขร่างที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้วจะต้องมีการตั้งคณะกรรมการร่วมทั้ง ๒ สภา เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการร่วมทั้ง ๒ สภาพิจารณาแล้ว เห็นชอบให้เป็นไปตามร่างที่ได้รับอนุมัติจากสภาผู้แทนราษฎร

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๓ ร่างพระราชบัญญัตินี้เข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภาอีกครั้ง โดยในการประชุมครั้งนี้ วุฒิสภามีมติไม่เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมทั้ง ๒ สภา ด้วยคะแนนเสียง ๑๐๕ ต่อ ๕๖

ต่อมาในวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงได้เสนอเปิดประชุมสมัยวิสามัญ เป็นกรณีพิเศษ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว และสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติ เป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนเสียง ๓๓๐ ต่อ ๐ ยืนยันตามร่างที่คณะกรรมการธิการร่วมทั้ง ๒ สภาพิจารณา จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ทำให้พระราชบัญญัติ ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๓ เป็นต้นไป และได้มี การจัดตั้งสำนักงานประกันสังคมขึ้นในสังกัดกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๓๓ โดยโอนงานกองความมั่นคงแห่งสังคมกรมประชาสงเคราะห์ และงานของสำนักงานกองทุน เงินทดแทน กรมแรงงาน ไปอยู่ในสังกัดสำนักงานประกันสังคม โดยมีนายอำพล สิงห์โกวินท์ รองเลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานประกันสังคมเป็นคนแรก และ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๓๖ ได้มีการจัดตั้งกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมขึ้น สำนักงาน ประกันสังคมจึงได้โอนมาอยู่ในสังกัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการจวบจนถึงปัจจุบัน

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๙๘๓ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสมานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๙ ฉบับ
กราบเรียน ประธานสมานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติ
ประกันสังคม
พ.ศ. ๒๕๓๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๓
เป็นปีที่ ๔๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติหมวด ๒ ของ ลักษณะ ๒ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา
หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและบทบัญญัติมาตรา ๔๐ ให้ใช้บังคับภายใน
สี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๑๗

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้
หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑)^๒ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน และลูกจ้างชั่วคราวรายชั่วโมง
ของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน
(๒) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
(๓) ลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศ และไปประจำทำงานในต่างประเทศ
(๔) ครูหรือครุใหญ่ของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
(๕) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา หรือแพทย์ฝึกหัด ซึ่งเป็นลูกจ้าง
ของโรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือโรงพยาบาล

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๗/ตอนที่ ๑๖๑/ตอนพิเศษ หน้า ๑/๑ กันยายน ๒๕๓๓

^๒ มาตรา ๔ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

(๖) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง ไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้านอันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้าง และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคลให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลและผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทนด้วย

“ค่าจ้าง” หมายความว่า เงินทุกประเภทที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นค่าตอบแทนการทำงานในวันและเวลาทำงานปกติไม่ว่าจะคำนวณตามระยะเวลาหรือคำนวณตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ และให้หมายความรวมถึงเงินที่นายจ้างจ่ายให้ในวันหยุดและวันลาซึ่งลูกจ้างไม่ได้ทำงานด้วย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกำหนด คำนวณหรือจ่ายในลักษณะใดหรือโดยวิธีการใด และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร

“วันทำงาน” หมายความว่า วันที่กำหนดให้ลูกจ้างทำงานตามปกติ

“ผู้ประกันตน” หมายความว่า ผู้ซึ่งจ่ายเงินสมทบอันก่อให้เกิดสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้

“การคลอดบุตร” หมายความว่า การที่ทารกออกจากครรภ์มารดาซึ่งมีระยะเวลาตั้งครรภ์ไม่น้อยกว่ายี่สิบแปดสัปดาห์ ไม่ว่าทารกจะมีชีวิตรอดอยู่หรือไม่

“ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ จนไม่สามารถทำงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด

“ว่างงาน” หมายความว่า การที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงานเนื่องจากนิติสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างตามสัญญาจ้างแรงงานสิ้นสุดลง

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนประกันสังคม

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานประกันสังคม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการประกันสังคม

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการประกันสังคม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖^๓ ในการคำนวณค่าจ้างเพื่อการออกเงินสมทบ ให้ถือเอาค่าจ้างที่คิดเป็นรายเดือนเป็นเกณฑ์คำนวณ

ในการคำนวณค่าจ้างที่มีค่าจ้างรายเดือนให้เป็นค่าจ้างรายเดือน ให้ถือว่าค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับจริงในเดือนใดเป็นค่าจ้างรายเดือนของเดือนนั้น

^๓ มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาการส่งเงินสมทบของผู้ประกันตน ให้ถือว่าเงินสมทบที่หักจากค่าจ้างที่จ่ายให้ลูกจ้างในเดือนใดเป็นการจ่ายเงินสมทบของเดือนนั้น และไม่ว่าเงินสมทบนั้นจะได้หักไว้หรือนำส่งเดือนละกี่ครั้ง ให้ถือว่ามิมีระยะเวลาในการจ่ายเงินสมทบเท่ากับหนึ่งเดือน

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๑

บททั่วไป

หมวด ๑

คณะกรรมการประกันสังคม

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันสังคม” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงาน* เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนสำนักงานประกันสังคม เป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ^๔

คณะกรรมการจะแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการก็ได้

รัฐมนตรีจะแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคนให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการก็ได้ ซึ่งในจำนวนนี้อย่างน้อยต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางระบบงานประกันสังคม ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแรงงาน ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแพทย์ ผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการในการประกันสังคมตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) พิจารณาให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกา การออกกฎกระทรวง และระเบียบต่าง ๆ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุน

(๔) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน

(๕) พิจารณางบดุลและรายงานการรับจ่ายเงินของกองทุนและรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานในส่วนที่เกี่ยวกับการประกันสังคมตามพระราชบัญญัตินี้

^๔ มาตรา ๘ วรรคหนึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

(๖) ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่คณะกรรมการอื่นหรือสำนักงาน

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงานเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการต่อไปก็ได้

มาตรา ๑๐ กรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะแต่งตั้งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๐ กรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลในประเภทเดียวกันตามมาตรา ๘ เป็นกรรมการแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นในระหว่างที่ที่ปรึกษาซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของที่ปรึกษาที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งดำรงตำแหน่งครบตามวาระแล้ว แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่ากรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๓ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติในที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๔^๕ ให้มีคณะกรรมการการแพทย์คณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่น มีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบหกคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งและผู้แทนสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ

ประธานกรรมการและกรรมการอื่นตามวรรคหนึ่งให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ และให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ให้นำมาตรา ๑๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการการแพทย์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการดำเนินงานในการให้บริการทางการแพทย์

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และอัตราสำหรับประโยชน์ทดแทนในการรับบริการทางการแพทย์ของผู้ประกันตนตามมาตรา ๕๙ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๒

(๓) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๖๔

(๔) ให้คำปรึกษาและแนะนำในทางการแพทย์แก่คณะกรรมการ คณะกรรมการอุทธรณ์ และสำนักงาน

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการหรือคณะกรรมการการแพทย์จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการการแพทย์มอบหมายก็ได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการ คณะกรรมการการแพทย์ และคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งส่งเอกสารหรือข้อมูลที่เป็นมาพิจารณาได้ ในการนี้จะสั่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วยก็ได้

มาตรา ๑๘ กรรมการ ที่ปรึกษา กรรมการการแพทย์ กรรมการอุทธรณ์ และอนุกรรมการ อาจได้รับเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

หมวด ๒

สำนักงานประกันสังคม

^๕ มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๑๙ ให้จัดตั้งสำนักงานประกันสังคมขึ้นในกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ คณะกรรมการอื่น และคณะอนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เก็บ รวบรวม และวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับการประกันสังคม

(๓) จัดทำทะเบียนนายจ้างและผู้ประกันตนซึ่งต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุน

(๔) ปฏิบัติการตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

(๕) กระทำกิจการอย่างอื่นตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการ คณะกรรมการอื่นหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๐ ให้เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงาน และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงาน เพื่อการนี้ให้มีรองเลขาธิการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

ให้เลขาธิการและรองเลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

หมวด ๓

กองทุนประกันสังคม

มาตรา ๒๑ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานประกันสังคม เรียกว่ากองทุนประกันสังคม เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายให้ผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทนตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓ และเป็นค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง

มาตรา ๒๒^๖ กองทุน ประกอบด้วย

(๑) เงินสมทบจากรัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๖

(๒) เงินเพิ่มตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๓

(๓) ผลประโยชน์ของกองทุนตามมาตรา ๒๖

(๔) เงินค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๔๕

(๕) เงินที่ได้รับจากการบริจาคหรือเงินอุดหนุน

(๖) เงินที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๗ ทวิ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๓

และมาตรา ๕๖

(๗) เงินอุดหนุนหรือเงินอุดหนุนราชการที่รัฐบาลจ่ายตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม

(๘) เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๐๒

(๙) รายได้อื่น

^๖ มาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๒๓ เงินกองทุนตามมาตรา ๒๒ ให้เป็นของสำนักงานและไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๔ เงินกองทุนให้จ่ายเป็นประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้
คณะกรรมการอาจจัดสรรเงินกองทุนไม่เกินร้อยละสิบของเงินสมทบของแต่ละปี
เพื่อจ่ายตามมาตรา ๑๘ และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงาน
ในกรณีที่เงินกองทุนไม่พอจ่ายตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้รัฐบาลจ่ายเงิน
อุดหนุนหรือเงินอุดหนุนราชการให้ตามความจำเป็น

มาตรา ๒๕ การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๖ การจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ
กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๗^๑ ภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ให้คณะกรรมการเสนองบดุล
และรายงานการรับจ่ายเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้วต่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเพื่อตรวจสอบ
รับรองก่อนเสนอต่อรัฐมนตรี

งบดุลและรายงานการรับจ่ายเงินดังกล่าวให้รัฐมนตรีเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อ
นำเสนอรัฐสภาเพื่อทราบ และจัดให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๔

การสำรวจการประกันสังคม

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์แก่การประกันสังคมตามพระราชบัญญัตินี้จะตราพระราช
กฤษฎีกาเพื่อสำรวจปัญหาและข้อมูลด้านแรงงานก็ได้

ในพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยให้ระบุ

- (๑) วัตถุประสงค์ในการสำรวจ
- (๒) เจ้าหน้าที่หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะทำการสำรวจ
- (๓) กำหนดเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาซึ่งจะต้องไม่เกินสองปี

มาตรา ๒๙ เมื่อได้ตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๒๘ แล้ว ให้เลขาธิการประกาศ
กำหนด

- (๑) แบบสำรวจ
- (๒) ระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งแบบสำรวจให้แก่นายจ้าง

^๑ มาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

(๓) กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันให้นายจ้างต้องส่งคืนแบบสำรวจที่ได้กรอกรายการแล้วแก่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งต้องระบุไว้ในแบบสำรวจด้วยการประกาศตามมาตรานี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๐ แบบสำรวจตามมาตรา ๒๙ (๑) ที่จะต้องส่งไปยังนายจ้างให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงานเจ้าหน้าที่นำไปส่ง ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของนายจ้างในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของนายจ้าง ถ้าไม่พบนายจ้าง ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของนายจ้างจะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว และอยู่หรือทำงานในบ้าน หรือสำนักงานที่ปรากฏว่าเป็นของนายจ้างนั้นก็ได้อีก ถ้าไม่สามารถส่งตามวิธีในวรรคหนึ่งได้ ให้ใช้วิธีปิดแบบสำรวจไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ง่ายที่สำนักงานของนายจ้าง เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวและเวลาได้ล่วงพ้นไปเกินสิบห้าวันแล้ว ให้ถือว่านายจ้างได้รับแบบสำรวจนั้นแล้ว

มาตรา ๓๑ เมื่อนายจ้างได้รับแบบสำรวจแล้วให้นายจ้างกรอกรายการในแบบสำรวจทุกข้อตามความเป็นจริง แล้วส่งแบบสำรวจที่ได้กรอกรายการนั้นคืนให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๙ (๓)

มาตรา ๓๒ บรรดาข้อความหรือตัวเลขที่กรอกไว้ในแบบสำรวจให้ถือเป็นความลับห้ามมิให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เปิดเผยข้อความหรือตัวเลขนั้นแก่บุคคลซึ่งไม่มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การประกันสังคมหรือการคุ้มครองแรงงาน หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

ลักษณะ ๒
การประกันสังคม

หมวด ๑
การเป็นผู้ประกันตน

มาตรา ๓๓^๕ ให้ลูกจ้างซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์เป็นผู้ประกันตน

ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนอยู่แล้วตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และยังเป็นลูกจ้างของนายจ้างซึ่งอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าลูกจ้างนั้นเป็นผู้ประกันตนต่อไป

^๕ มาตรา ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓

มาตรา ๓๔ ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ยื่นแบบรายการแสดงรายชื่อผู้ประกันตน อัตราค่าจ้าง และข้อความอื่นตามแบบที่เลขาธิการกำหนด ต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกจ้างนั้นเป็นผู้ประกันตน

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการได้ว่าจ้างโดยวิธีเหมาค่าแรงมอบให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดรับช่วงไปควบคุมดูแลการทำงานและรับผิดชอบจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างอีกทอดหนึ่งก็ดี มอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้จัดหาลูกจ้างมาทำงานอันมิใช่การประกอบธุรกิจจัดหางานก็ดี โดยการทำงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดในกระบวนการผลิตหรือธุรกิจซึ่งกระทำในสถานประกอบกิจการหรือสถานที่ทำงานของผู้ประกอบกิจการและเครื่องมือที่สำคัญสำหรับใช้ทำงานนั้น ผู้ประกอบกิจการเป็นผู้จัดหา กรณีเช่นนี้ผู้ประกอบกิจการย่อมอยู่ในฐานะนายจ้างซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ผู้รับเหมาค่าแรงตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ยื่นแบบรายการต่อสำนักงานตามมาตรา ๓๔ ในฐานะนายจ้าง ให้ผู้รับเหมาค่าแรงมีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เช่นเดียวกับนายจ้าง ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้ประกอบกิจการหลุดพ้นจากความรับผิดในหนี้เงินสมทบและเงินเพิ่มเพียงเท่าที่ผู้รับเหมาค่าแรงได้นำส่งสำนักงาน^๔

มาตรา ๓๖ เมื่อนายจ้างยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ แล้ว ให้สำนักงานออกหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมให้แก่นายจ้างและออกบัตรประกันสังคมให้แก่ลูกจ้างทั้งนี้ ตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ความปรากฏแก่สำนักงานหรือจากคำร้องของลูกจ้างว่านายจ้างไม่ยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือยื่นแบบรายการแล้ว แต่ไม่มีชื่อลูกจ้างบางคนซึ่งเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ในแบบรายการนั้น ให้สำนักงานมีอำนาจบันทึกรายละเอียดในแบบรายการตามมาตรา ๓๔ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง แล้วออกหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมให้แก่นายจ้าง และหรือออกบัตรประกันสังคมให้แก่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๖ แล้วแต่กรณี

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายจะดำเนินการสอบสวนก่อนก็ได้

มาตรา ๓๘ ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ สิ้นสุดลง เมื่อผู้ประกันตนนั้น

(๑) ตาย

(๒) สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง

ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างตาม (๒) ได้ส่งเงินสมทบครบตามเงื่อนไขที่จะก่อให้เกิดสิทธิตามบทบัญญัติในลักษณะ ๓ แล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิตามบทบัญญัติในหมวด ๒ หมวด ๓ หมวด ๔ และหมวด ๕ ต่อไปอีกหกเดือนนับแต่วันที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างหรือตาม

^๔ มาตรา ๓๕ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

ระยะเวลาที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องไม่เกินสิบสองเดือนนับแต่วันที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง^{๑๐}

มาตรา ๓๙^{๑๑} ผู้ใดเคยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ โดยจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบสองเดือน และต่อมาความเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ (๒) ถ้าผู้นั้นประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนต่อไป ให้แสดงความจำนงต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนดภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน

จำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง ต้องส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจในขณะนั้นด้วย

ให้ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งนำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนเดือนละครั้งภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป

ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งซึ่งไม่ส่งเงินสมทบหรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคสาม ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่ยังมิได้นำส่งหรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ สำหรับเศษของเดือนถ้าถึงสิบห้าวันหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งเดือน ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง

มาตรา ๔๐ บุคคลอื่นใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ จะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้อีก โดยให้แสดงความจำนงต่อสำนักงาน

หลักเกณฑ์ และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับตามมาตรา ๕๔ ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๑^{๑๒} ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ สิ้นสุดลง เมื่อผู้ประกันตนนั้น

(๑) ตาย

(๒) ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ อีก

(๓) ลาออกจากความเป็นผู้ประกันตนโดยการแสดงความจำนงต่อสำนักงาน

(๔) ไม่ส่งเงินสมทบสามเดือนติดต่อกัน

(๕) ภายในระยะเวลาสิบสองเดือนส่งเงินสมทบมาแล้วไม่ครบเก้าเดือน

การสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตาม (๔) สิ้นสุดลงตั้งแต่เดือนแรกที่ไม่ส่งเงินสมทบ และการสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตาม (๕) สิ้นสุดลงในเดือนที่ส่งเงินสมทบไม่ครบเก้าเดือน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่สิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตาม (๓) (๔) และ (๕) ได้ส่งเงินสมทบครบตามเงื่อนไขที่จะก่อให้เกิดสิทธิตามบทบัญญัติในลักษณะ ๓ แล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิตาม

^{๑๐} มาตรา ๓๘ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๑๑} มาตรา ๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

^{๑๒} มาตรา ๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

บทบัญญัติในหมวด ๒ หมวด ๓ หมวด ๔ และหมวด ๕ ต่อไปอีกหกเดือนนับแต่วันที่สิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน^{๑๓}

มาตรา ๔๒ เพื่อก่อสัทธิแก่ผู้ประกันตนในการขอรับประโยชน์ทดแทนตามบทบัญญัติลักษณะ ๓ ให้นำระยะเวลาประกันตนตามมาตรา ๓๓ และหรือมาตรา ๓๔ ทุกช่วงเข้าด้วยกัน

มาตรา ๔๓ กิจการใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ แม้ว่าภายหลังกิจการนั้นจะมีจำนวนลูกจ้างลดลงเหลือน้อยกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ก็ตาม ให้กิจการดังกล่าวอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะเลิกกิจการ และให้ลูกจ้างที่เหลืออยู่เป็นผู้ประกันตนต่อไป ในกรณีที่กิจการนั้นได้รับลูกจ้างใหม่เข้าทำงาน ให้ลูกจ้างใหม่นั้นเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย แม้ว่าจำนวนลูกจ้างรวมทั้งสิ้นจะไม่ถึงจำนวนที่กำหนดไว้ก็ตาม

มาตรา ๔๔^{๑๔} ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ต่อสำนักงานเปลี่ยนแปลงไป ให้นายจ้างแจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนดเพื่อขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

ให้นำความในมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับแก่กรณีที่นายจ้างไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้โดยอนุโลม

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่หนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมหรือบัตรประกันสังคมสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญให้นายจ้างหรือผู้ประกันตนยื่นคำขอรับใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมหรือใบแทนบัตรประกันสังคม แล้วแต่กรณีต่อสำนักงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดดังกล่าว ทั้งนี้ ตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด

หมวด ๒

เงินสมทบ

มาตรา ๔๖^{๑๕} ให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีตายและกรณีคลอดบุตร ฝ่ายละเท่ากันตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินอัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

^{๑๓} มาตรา ๔๑ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๑๔} มาตรา ๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

^{๑๕} มาตรา ๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

ให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงานตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินอัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

สำหรับการประกันตนตามมาตรา ๓๙ ให้รัฐบาลและผู้ประกันตนออกเงินสมทบเข้ากองทุนโดยรัฐบาลออกหนึ่งเท่าและผู้ประกันตนออกสองเท่าของอัตราเงินสมทบที่แต่ละฝ่ายต้องออกตามที่กำหนดในวรรคหนึ่งและวรรคสอง

การกำหนดอัตราเงินสมทบตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้กำหนดโดยคำนึงถึงประโยชน์ทดแทนและค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงานตามมาตรา ๒๔

ค่าจ้างขั้นต่ำและขั้นสูงที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ แต่ละคน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนแต่ละคนสำหรับเศษของเงินสมทบที่มีจำนวนตั้งแต่ห้าสิบสตางค์ขึ้นไปให้นับเป็นหนึ่งบาท ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง ในกรณีที่ผู้ประกันตนทำงานกับนายจ้างหลายรายให้คำนวณเงินสมทบจากค่าจ้างที่ได้รับจากนายจ้างแต่ละราย

มาตรา ๔๗^{๑๖} ทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้าง ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนตามจำนวนที่ต้องนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๖ และเมื่อนายจ้างได้ดำเนินการดังกล่าวแล้วให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้วตั้งแต่วันที่นายจ้างหักค่าจ้าง

ให้นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนที่ได้หักไว้ตามวรรคหนึ่ง และเงินสมทบในส่วนของนายจ้าง ส่งให้แก่สำนักงานภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสมทบไว้ พร้อมทั้งยื่นรายการแสดงการส่งเงินสมทบตามแบบที่เลขาธิการกำหนด

ถ้านายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างตามกำหนดเวลาที่ต้องจ่าย ให้นายจ้างมีหน้าที่นำส่งเงินสมทบตามที่บัญญัติไว้ในวรรคสอง โดยถือเสมือนว่ามีการจ่ายค่าจ้างแล้ว

ในกรณีที่นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนหรือเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้แก่สำนักงานเกินจำนวนที่ต้องชำระ ให้นายจ้างหรือผู้ประกันตนยื่นคำร้องขอรับเงินในส่วนที่เกินคืนได้ตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ถ้านายจ้างหรือผู้ประกันตนมิได้เรียกเอาเงินดังกล่าวคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นำส่งเงินสมทบหรือไม่มารับเงินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รับแจ้งให้มารับเงิน ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๔๗ ทวิ^{๑๗} ในกรณีที่นายจ้างไม่นำส่งเงินสมทบหรือนำส่งไม่ครบตามกำหนดเวลาในมาตรา ๔๗ วรรคสอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำเตือนเป็นหนังสือ ให้นายจ้างนำเงินสมทบที่ค้างชำระและเงินเพิ่มมาชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือนั้น ถ้านายจ้างได้รับคำเตือนดังกล่าวแล้วแต่ยังไม่นำเงินสมทบที่ค้างชำระและเงินเพิ่มมาชำระภายในกำหนด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินเงินสมทบและแจ้งเป็นหนังสือให้นายจ้างนำส่งได้ ดังนี้

^{๑๖} มาตรา ๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

^{๑๗} มาตรา ๔๗ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

(๑) ถ้านายจ้างเคยนำส่งเงินสมทบมาแล้ว ให้ถือว่าจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างมีหน้าที่นำส่งในเดือนต่อมาแต่ละเดือนมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินสมทบในเดือนที่นายจ้างได้นำส่งแล้ว เดือนสุดท้ายเต็มเดือน

(๒) ถ้านายจ้างซึ่งมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้แต่ไม่ยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ แล้ว แต่ไม่เคยนำส่งเงินสมทบ หรือยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ โดยแจ้งจำนวนและรายชื่อลูกจ้างน้อยกว่าจำนวนลูกจ้างที่มีอยู่จริง ให้ประเมินเงินสมทบจากแบบรายการที่นายจ้างเคยยื่นไว้ หรือจากจำนวนลูกจ้างที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบ แล้วแต่กรณี โดยถือว่าลูกจ้างแต่ละคนได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือนในอัตราที่ได้เคยมีการยื่นแบบรายการไว้ แต่ถ้าไม่เคยมีการยื่นแบบรายการหรือยื่นแบบรายการไม่ครบถ้วน ให้ถือว่าลูกจ้างแต่ละคนได้รับค่าจ้างรายเดือนไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่ใช้บังคับอยู่ในท้องถิ่นนั้น คุณด้วยสามสิบ

ในกรณีที่มีการพิสูจน์ได้ภายในสองปีนับแต่วันที่มีการแจ้งการประเมินเงินสมทบตามวรรคหนึ่งว่า จำนวนเงินสมทบที่แท้จริงที่นายจ้างมีหน้าที่ต้องนำส่งมีจำนวนมากกว่าหรือน้อยกว่าจำนวนเงินสมทบที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินไว้ตาม (๑) หรือ (๒) ให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งผลการพิสูจน์ให้นายจ้างทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบผลการพิสูจน์ เพื่อให้นายจ้างนำส่งเงินสมทบเพิ่มเติมภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หรือยื่นคำขอต่อสำนักงานเพื่อขอให้คืนเงินสมทบ ถ้านายจ้างไม่มารับเงินดังกล่าวคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ทราบผลการพิสูจน์ ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

การนำส่งค่าเดือน การแจ้งจำนวนเงินสมทบที่ประเมินได้ และการแจ้งผลการพิสูจน์ ให้นำความในมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่ผู้ประกันตนทำงานกับนายจ้างหลายรายให้นายจ้างทุกราย มีหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗

มาตรา ๔๙ นายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนหรือในส่วนของผู้ประกันตน หรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๔๗ ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างยังมีได้นำส่ง หรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่ นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ สำหรับเศษของเดือนถ้าถึงสิบห้าวันหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งเดือน ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง

ในกรณีที่นายจ้างมิได้หักค่าจ้างของผู้ประกันตน เพื่อส่งเป็นเงินสมทบหรือหักไว้แล้ว แต่ยังไม่ครบจำนวนตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง ให้นายจ้างรับผิดชอบใช้เงินที่ต้องส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนเต็มจำนวน และต้องจ่ายเงินเพิ่มในเงินจำนวนนี้ตามวรรคหนึ่งนับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ และในกรณีเช่นว่านี้สิทธิที่ผู้ประกันตนพึงได้รับคงมีเสมือนหนึ่งว่าผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบแล้ว

มาตรา ๕๐ เลขาธิการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด आयัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวนตามมาตรา ๔๙ ทั้งนี้ เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้ได้รับเงินที่ค้างชำระ

การมีคำสั่งให้ยึด आयัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง จะกระทำได้ ต่อเมื่อได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือให้นายจ้างนำเงินสมทบและหรือเงินเพิ่มที่ค้างมาชำระภายในกำหนด ไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้นและนายจ้างไม่ชำระภายในกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าวให้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการยึด आयัด และขายทอดตลาด และชำระเงินสมทบและเงินเพิ่มที่ค้างชำระ ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่นายจ้างโดยเร็ว ถ้านายจ้างมิได้เรียกเอาเงินที่เหลือคืนภายในห้าปีให้ตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๕๑ หน้าที่เกิดจากการไม่ชำระเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม ให้สำนักงานมี บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของนายจ้างซึ่งเป็นลูกหนี้ ในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิในมูลค่าภาษีอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่นายจ้างเป็นผู้รับเหมาช่วง ให้ผู้รับเหมาช่วงถัดขึ้นไป หากมีตลอดสายจนถึงผู้รับเหมาชั้นต้นร่วมรับผิดชอบกับผู้รับเหมาช่วงซึ่งเป็นนายจ้างในเงินสมทบซึ่งนายจ้าง มีหน้าที่ต้องจ่ายตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๓^{๑๘} ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับ โดยอนุโลมแก่ผู้รับเหมาช่วงตามมาตรา ๕๒ ซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบหรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนด

ลักษณะ ๓
ประโยชน์ทดแทน

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๕๔ ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา ๗๓ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน จากกองทุน ดังต่อไปนี้

- (๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
- (๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร
- (๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ
- (๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย
- (๕) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร

^{๑๘} มาตรา ๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

(๖) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

(๗) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่นายจ้างได้จัดสวัสดิการเกี่ยวกับกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย หรือกรณีทุพพลภาพ หรือกรณีตายอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน หรือกรณีคลอดบุตร หรือกรณีสงเคราะห์บุตร หรือกรณีชราภาพ หรือกรณีว่างงาน ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้แก่ลูกจ้าง ซึ่งเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ที่เข้าทำงานก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าสวัสดิการนั้นมีกรณีใดที่จ่ายในอัตราสูงกว่าประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายจ้างนั้นนำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน สัญญาจ้างแรงงานหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ซึ่งกำหนดสวัสดิการที่ว่านั้นมาแสดงต่อคณะกรรมการเพื่อขอลดส่วนอัตราเงินสมทบในประเภทประโยชน์ทดแทนที่นายจ้างได้จัดสวัสดิการให้แล้วจากอัตราเงินสมทบที่ผู้ประกันตนและนายจ้างนั้นต้องจ่ายเข้ากองทุนตามมาตรา ๔๖ และให้นายจ้างใช้อัตราเงินสมทบในส่วนที่เหลือภายหลังคิดส่วนลดดังกล่าวแล้วมาคำนวณเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนและเงินสมทบในส่วนของนายจ้างที่ยังมีหน้าที่ต้องส่งเข้ากองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในส่วนอื่นต่อไป

การขอลดส่วนอัตราเงินสมทบและการพิจารณาหักส่วนลดอัตราเงินสมทบตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๖^{๑๙} ผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใดเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีใดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๔ และประสงค์จะขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มีสิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น และให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งการโดยเร็ว

ประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งที่เป็นตัวเงิน ถ้าผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิไม่มารับภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๕๗^{๒๐} การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ให้คำนวณโดยนำค่าจ้างสามเดือนแรกของค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่นายจ้างนำส่งสำนักงานแล้วย้อนหลังเก้าเดือน หาด้วยเก้าสิบ แต่ถ้าผู้ประกันตนมีหลักฐานพิสูจน์ได้ว่านำค่าจ้างของสามเดือนอื่นในระยะเวลาเก้าเดือนนั้นมาคำนวณแล้วจะมีจำนวนสูงกว่า ก็ให้นำค่าจ้างสามเดือนนั้น หาด้วยเก้าสิบ หรือในกรณีที่ผู้ประกันตนยังส่งเงินสมทบไม่ครบเก้าเดือน ให้นำค่าจ้างสามเดือนสุดท้าย ที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่นายจ้างได้นำส่งสำนักงานแล้วหาด้วยเก้าสิบเป็นเกณฑ์คำนวณ

สำหรับการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ นั้น ให้คำนวณโดยเฉลี่ยจากจำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง

^{๑๙} มาตรา ๕๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

^{๒๐} มาตรา ๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๕๘ การรับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ในกรณีที่เป็นบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนจะต้องรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลตามมาตรา ๕๙

รายละเอียดและเงื่อนไขเกี่ยวกับบริการทางการแพทย์ที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนจะได้รับ ให้เป็นไปตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๙ ให้เลขาธิการประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตท้องที่และชื่อสถานพยาบาลที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตน มีสิทธิไปรับบริการทางการแพทย์ได้

ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับบริการทางการแพทย์ ถ้าทำงานหรือมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตท้องที่ใดให้ไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในเขตท้องที่นั้น เว้นแต่ในกรณีที่ในเขตท้องที่นั้นไม่มีสถานพยาบาลตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนมีเหตุผลสมควรที่ไม่สามารถไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลดังกล่าวได้ ก็ให้ไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในเขตท้องที่อื่นได้

ในกรณีที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตน ไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคสอง ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนค่าบริการทางการแพทย์ที่ต้องจ่ายให้แก่สถานพยาบาลอื่นนั้นตามจำนวนที่สำนักงานกำหนด โดยคำนึงถึงสภาพของการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย การคลอดบุตร สภาพทางเศรษฐกิจของแต่ละเขตท้องที่ และลักษณะของการบริการทางการแพทย์ที่ได้รับ ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลแล้วละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำสั่งของแพทย์โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายจะสั่งลดประโยชน์ทดแทนก็ได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการแพทย์

มาตรา ๖๑^{๒๑} ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง มาตรา ๗๓ หรือมาตรา ๗๓ ทวิ ไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนเมื่อปรากฏว่า การประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย หรือการทุพพลภาพ หรือการตายนั้น เกิดขึ้นเพราะเหตุที่บุคคลดังกล่าวจงใจก่อให้เกิดขึ้นหรือยินยอมให้ผู้อื่นก่อให้เกิดขึ้น

มาตรา ๖๑ ทวิ^{๒๒} ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ หรือเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรตามมาตรา ๖๗ ในเวลาเดียวกันให้มีสิทธิขอรับเงินทดแทนการขาดรายได้หรือเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรในประเภทใดประเภทหนึ่งได้เพียงประเภทเดียว โดยให้แสดงความจำนงตามแบบที่เลขาธิการกำหนด

^{๒๑} มาตรา ๖๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

^{๒๒} มาตรา ๖๑ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

หมวด ๒

ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย

มาตรา ๖๒^{๒๓} ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือน

มาตรา ๖๓ ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ได้แก่

- (๑) ค่าตรวจวินิจฉัยโรค
- (๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์
- (๓) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
- (๔) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
- (๕) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย
- (๖) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ผู้ประกันตนที่ต้องหยุดงานเพื่อการรักษาพยาบาลตามคำสั่งของแพทย์ให้ได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๔ ด้วย

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ผู้ประกันตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ สำหรับกรณีที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงานเพื่อการรักษาพยาบาลตามคำสั่งของแพทย์ครั้งหนึ่งไม่เกินเก้าสิบวัน และในระยะเวลาหนึ่งปีปฏิทินต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน เว้นแต่การเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ก็ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันแต่ไม่เกินสามร้อยหกสิบห้าวัน

ระยะเวลาได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ให้เริ่มนับแต่วันแรกที่ต้องหยุดงานตามคำสั่งของแพทย์จนถึงวันสุดท้ายที่แพทย์กำหนดให้หยุดงาน หรือจนถึงวันสุดท้ายที่หยุดงาน ในกรณีที่ผู้ประกันตนกลับเข้าทำงานก่อนครบกำหนดเวลาตามคำสั่งของแพทย์แต่ไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับค่าจ้างจากนายจ้าง ในระหว่างหยุดงานเพื่อการรักษาพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน หรือมีสิทธิตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน สัญญาจ้างแรงงาน หรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง แล้วแต่กรณี ผู้ประกันตนไม่มีสิทธิได้รับเงินทดแทนตามวรรคหนึ่งจนกว่าสิทธิได้รับเงินค่าจ้างนั้นได้สิ้นสุดลงจึงจะมีสิทธิได้รับเงินทดแทนดังกล่าวเท่าระยะเวลาที่คงเหลือ และถ้าเงินค่าจ้างที่ได้รับจากนายจ้างในกรณีได้น้อยกว่าเงินทดแทนการขาดรายได้จากกองทุน ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนจากกองทุนในส่วนที่ขาดด้วย

^{๒๓} มาตรา ๖๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

หมวด ๓

ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

มาตรา ๖๕^{๒๔} ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเองหรือภริยา หรือสำหรับหญิงซึ่งอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยากับผู้ประกันตนโดยเปิดเผยตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนดถ้าผู้ประกันตนไม่มีภริยา ทั้งนี้ ต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดเดือน

ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร ให้ผู้ประกันตนแต่ละคนมีสิทธิได้รับสำหรับการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้ง

มาตรา ๖๖ ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร ได้แก่

- (๑) ค่าตรวจและรับฝากครรภ์
- (๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์
- (๓) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
- (๔) ค่าทำคลอด
- (๕) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
- (๖) ค่าบริหารและค่ารักษาพยาบาลทารกแรกเกิด
- (๗) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย
- (๘) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ผู้ประกันตนซึ่งต้องหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรจะได้รับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๗ ด้วย^{๒๕}

มาตรา ๖๗^{๒๖} ในกรณีที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้ง เป็นการเหมาจ่ายในอัตราครั้งละร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ เป็นเวลาเก้าสิบวัน

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนไม่สามารถรับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๖๖ ได้ เนื่องจากผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนไม่ได้คลอดบุตรในสถานพยาบาลตามมาตรา ๕๙ ให้ผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทนการคลอดบุตรตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

หมวด ๔

^{๒๔} มาตรา ๖๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

^{๒๕} มาตรา ๖๖ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

^{๒๖} มาตรา ๖๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

มาตรา ๖๙^{๒๗} ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนทุพพลภาพ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือน

มาตรา ๗๐ ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ ได้แก่

(๑) ค่าตรวจวินิจฉัยโรค

(๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์

(๓) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์

(๔) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล

(๕) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ทุพพลภาพ

(๖) ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย จิตใจและอาชีพ

(๗) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๗๑^{๒๘} ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงานให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ ตลอดชีวิต

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่คณะกรรมการการแพทย์วินิจฉัยว่าการทุพพลภาพของผู้ประกันตนได้รับการฟื้นฟูตามมาตรา ๗๐ (๖) จนมีสภาพดีขึ้นแล้ว ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งลดเงินทดแทนการขาดรายได้ เนื่องจากการทุพพลภาพได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ในกรณีที่ได้มีการลดเงินทดแทนการขาดรายได้ตามวรรคหนึ่งไปแล้ว ต่อมาในภายหลังปรากฏว่าเหตุทุพพลภาพนั้นมีสภาพเสื่อมลง ถ้าคณะกรรมการการแพทย์วินิจฉัยว่าการทุพพลภาพนั้นเสื่อมลงไปจากที่เคยวินิจฉัยไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการพิจารณาเพิ่มเงินทดแทนการขาดรายได้^{๒๙}

หมวด ๕

ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

^{๒๗} มาตรา ๖๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

^{๒๘} มาตรา ๗๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

^{๒๙} มาตรา ๗๒ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๗๓^{๓๐} ในกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายโดยมิใช่ประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ถ้าภายในระยะเวลาหกเดือนก่อนถึงแก่ความตายผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย ดังนี้

(๑) เงินค่าทำศพตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเท่าของอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ให้จ่ายให้แก่บุคคลตามลำดับ ดังนี้

(ก) บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้จัดการศพและได้เป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

(ข) สามภริยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนซึ่งมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

(ค) บุคคลอื่นซึ่งมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

(๒) เงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์นั้น แต่ถ้าผู้ประกันตนมิได้มีหนังสือระบุไว้ก็ให้นำมาเฉลี่ยจ่ายให้แก่สามภริยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนในจำนวนที่เท่ากัน ดังนี้

(ก) ถ้าก่อนถึงแก่ความตายผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่สามสิบหกเดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึงสิบปี ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสาม

(ข) ถ้าก่อนถึงแก่ความตายผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสิบ

มาตรา ๗๓ ทวิ^{๓๑} ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ ถึงแก่ความตาย ให้นำความในมาตรา ๗๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้นำเงินทดแทนการขาดรายได้ที่ผู้ประกันตนได้รับในเดือนสุดท้ายก่อนถึงแก่ความตายมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ

ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพนั้นอยู่ในข่ายที่จะได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ กรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายในฐานะที่เป็นผู้ประกันตน และในฐานะที่เป็นผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพตามวรรคหนึ่ง ในเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตายตามมาตรา ๗๓ เพียงทางเดียว

หมวด ๖

ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร

มาตรา ๗๔^{๓๒} ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร ต่อเมื่อภายในระยะเวลาสามสิบหกเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบสองเดือน

^{๓๐} มาตรา ๗๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

^{๓๑} มาตรา ๗๓ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๗๕ ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร ได้แก่

(๑) ค่าสงเคราะห์ความเป็นอยู่ของบุตร

(๒) ค่าเล่าเรียนบุตร

(๓) ค่ารักษาพยาบาลบุตร

(๔) ค่าสงเคราะห์อื่นที่จำเป็น

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๕ ทวิ^{๓๓} ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรตามมาตรา ๗๔ หากผู้ประกันตนนั้นเป็นผู้ทุพพลภาพซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพหรือถึงแก่ความตาย ให้ผู้ประกันตนซึ่งเป็นผู้ทุพพลภาพนั้นหรือบุคคลตามมาตรา ๗๕ จัตวา มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรด้วย

มาตรา ๗๕ ตรี^{๓๔} ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรสำหรับบุตรชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ จำนวนคราวละไม่เกินสองคน บุตรชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น

ในกรณีที่บิดาและมารดาเป็นผู้ประกันตน ให้บิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรเพียงฝ่ายเดียว เว้นแต่เมื่อมีการจดทะเบียนหย่าหรือแยกกันอยู่ และบุตรอยู่ในความอุปการะของผู้ประกันตนฝ่ายใดให้ผู้ประกันตนฝ่ายนั้นเป็นผู้มีสิทธิได้รับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ่ายเงินสงเคราะห์บุตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๕ จัตวา^{๓๕} ในกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรแก่บุคคลตามลำดับ ดังนี้

(๑) สามีหรือภริยาของผู้ประกันตน หรือบุคคลซึ่งอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยากับผู้ประกันตนโดยเปิดเผยตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด และเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตร

(๒) ผู้อุปการะบุตรของผู้ประกันตน ในกรณีบุคคลตาม (๑) มิได้เป็นผู้อุปการะบุตรหรือถูกถอนอำนาจปกครอง หรือถึงแก่ความตาย

หมวด ๗

ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

^{๓๒} มาตรา ๗๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๓๓} มาตรา ๗๕ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๓๔} มาตรา ๗๕ ตรี เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๓๕} มาตรา ๗๕ จัตวา เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๗๖^{๓๖} ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพต่อเมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบเดือน ไม่ว่าจะระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนจะติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๗๗^{๓๗} ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ ได้แก่

(๑) เงินเลี้ยงชีพรายเดือน เรียกว่า เงินบำนาญชราภาพ หรือ

(๒) เงินบำเหน็จที่จ่ายให้ครั้งเดียว เรียกว่า เงินบำเหน็จชราภาพ

หลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และอัตราการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๗ ทวิ^{๓๘} ในกรณีที่ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนให้มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพตั้งแต่เดือนถัดจากเดือนที่อายุครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่เมื่อมีอายุครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์และความเป็นผู้ประกันตนยังไม่สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๑ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับตั้งแต่เดือนถัดจากเดือนที่ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง

ในกรณีที่ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบไม่ครบหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนและความเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๑ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ

มาตรา ๗๗ ตริ^{๓๙} ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับเงินบำนาญชราภาพได้กลับเข้าเป็นผู้ประกันตน ให้จัดการจ่ายเงินบำนาญชราภาพของบุคคลดังกล่าวจนกว่าความเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๑ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงด้วยเหตุอื่นนอกจากถึงแก่ความตายให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ

ในกรณีที่ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงเนื่องจากผู้ประกันตนถึงแก่ความตายให้ทายาทผู้มีสิทธิของผู้นั้นตามมาตรา ๗๗ จัตวา มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ

มาตรา ๗๗ จัตวา^{๔๐} ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามมาตรา ๗๗ ทวิ ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับประโยชน์ทดแทนหรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายภายในหกสิบเดือนนับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้ทายาทของผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ

ทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

^{๓๖} มาตรา ๗๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๓๗} มาตรา ๗๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๓๘} มาตรา ๗๗ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๓๙} มาตรา ๗๗ ตริ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๔๐} มาตรา ๗๗ จัตวา เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

- (๑) บุตรชอบด้วยกฎหมาย ยกเว้นบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ประกันตนที่ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน
- (๒) สามีหรือภรรยาให้ได้รับหนึ่งส่วน และ
- (๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน
- ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อนให้แบ่งเงินตามมาตรา ๗๗ (๒) ในระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

มาตรา ๗๗ เบญจ^๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๗๑ และเงินบำนาญชราภาพในเวลาเดียวกัน ให้ผู้ประกันตนได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๗๑ และเงินบำนาญชราภาพแทน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนได้รับเงินบำนาญชราภาพไปแล้ว และต่อมาเป็นผู้ทุพพลภาพภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง ให้จัดการจ่ายเงินบำนาญชราภาพและให้จ่ายเงินบำนาญชราภาพแทน ทั้งนี้ ให้หักเงินบำนาญชราภาพที่ได้รับไปแล้วก่อนการเป็นผู้ทุพพลภาพออกจากเงินบำนาญชราภาพที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับแล้วนำเงินที่หักนั้นส่งเข้ากองทุน

หมวด ๘

ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน

มาตรา ๗๘ ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานต่อเมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนและต้องอยู่ภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนการว่างงานและจะต้องเป็นผู้ที่อยู่ในเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความสามารถในการทำงาน พร้อมทั้งจะทำงานที่เหมาะสมตามที่จัดหาให้หรือต้องไม่ปฏิเสธการฝึกงานและได้ขึ้นทะเบียนไว้ที่สำนักจัดหางานของรัฐ โดยต้องไปรายงานตัวไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่งครั้ง

(๒) การที่ผู้ประกันตนว่างงานต้องมีใช้ถูกเลิกจ้างเนื่องจากทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้างหรือจงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหายหรือฝ่าฝืนข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการทำงาน หรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายในกรณีร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่เป็นเวลาเจ็ดวันทำงานติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) ต้องมิใช่ผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามหมวด ๗ ในลักษณะนี้

มาตรา ๗๙ ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนการว่างงานตั้งแต่วันที่แปดนับแต่วันว่างงานจากการทำงานกับนายจ้างรายสุดท้าย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ลักษณะ ๔

^๑ มาตรา ๗๗ เบญจ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

พนักงานเจ้าหน้าที่และการตรวจตราและควบคุม

มาตรา ๘๐ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานประกอบการหรือสำนักงานของนายจ้าง สถานที่ทำงานของลูกจ้าง ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบหรือสอบถามข้อเท็จจริง ตรวจสอบทรัพย์สินหรือเอกสาร หลักฐานอื่น ถ่ายภาพ ถ่ายสำเนาเอกสาร ที่เกี่ยวกับการจ้าง การจ่ายค่าจ้าง ทะเบียนลูกจ้าง การจ่ายเงินสมทบ และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือนำเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปตรวจสอบ หรือกระทำการอย่างอื่นตามสมควรเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง ในอันที่จะปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ค้นสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีข้อสงสัยโดยมีเหตุอันควรเชื่อว่ามีทรัพย์สินของนายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวน โดยให้กระทำในระหว่างเวลาทำการหรือในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เว้นแต่การค้นในระหว่างเวลาดังกล่าว ยังไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปก็ได้

(๓) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

(๔) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายจ้างตามคำสั่งของเลขาธิการ ตามมาตรา ๕๐ ในกรณีที่นายจ้างไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวน

ในการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่จะนำข้าราชการหรือลูกจ้างในสำนักงานไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

มาตรา ๘๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘๐ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๘๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๘๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๘๔ เพื่อประโยชน์ในการตรวจตราและควบคุมงานอันเกี่ยวกับการประกันสังคม ให้นายจ้างจัดให้มีทะเบียนผู้ประกันตนและให้เก็บรักษาไว้ ณ สถานที่ทำงานของนายจ้างพร้อมที่จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจได้

ทะเบียนผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการกำหนด

มาตรา ๘๔ ทวิ^{๔๒} กำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๗ ทวิ และมาตรา ๕๖ ถ้าผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นมิได้อยู่ในประเทศหรือมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นได้ และได้ยื่นคำร้องก่อนสิ้นกำหนดเวลานั้นเพื่อขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาโดยแสดงเหตุแห่งความจำเป็น เมื่อเลขาธิการเห็นเป็นการสมควรจะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปได้ตามความจำเป็นแก่กรณี แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินไปกว่าหนึ่งเท่าของระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรานั้น ๆ

การขยายเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๗ ไม่เป็นเหตุให้ลดหรืองดเงินเพิ่ม

ลักษณะ ๕ การอุทธรณ์

มาตรา ๘๕ นายจ้าง ผู้ประกันตน หรือบุคคลอื่นใด ซึ่งไม่พอใจในคำสั่งของเลขาธิการหรือของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่เป็นคำสั่งตามมาตรา ๕๐ ให้มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว^{๔๓}

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘๖ ให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์คณะหนึ่งซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่น ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแพทย์ ผู้ทรงคุณวุฒิทางระบบงานประกันสังคม ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแรงงาน ผู้แทนฝ่ายนายจ้าง สามคน และผู้แทนฝ่ายลูกจ้างสามคน และให้ผู้แทนสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งทั้งคณะมีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบสามคน

มาตรา ๘๗ ให้คณะกรรมการอุทธรณ์มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ยื่นตามมาตรา ๘๕

เมื่อคณะกรรมการอุทธรณ์พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้แจ้งคำวินิจฉัยนั้นเป็นหนังสือให้ผู้อุทธรณ์ทราบ

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์นั้น ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่พอใจ ให้มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำวินิจฉัย แต่ถ้าไม่นำคดีไปสู่ศาลแรงงานในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์เป็นที่สุด

มาตรา ๘๘ การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งของเลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กรณีที่ยื่นคำร้องต่อเลขาธิการ

^{๔๒} มาตรา ๘๔ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

^{๔๓} มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

ขอให้ทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นไว้ก่อนถ้าเลขาธิการเห็นสมควรจะสั่งให้ทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวไว้เพื่อรอคำวินิจฉัยอุทธรณ์ก็ได้

มาตรา ๘๙ คณะกรรมการอุทธรณ์มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่มอบหมายได้ เมื่อคณะอนุกรรมการปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายแล้ว ให้เสนอความเห็นหรือรายงานต่อคณะกรรมการอุทธรณ์

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำความในมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐ ให้กรรมการอุทธรณ์อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะแต่งตั้งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๙๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการอุทธรณ์โดยอนุโลม

ลักษณะ ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๙๒ ผู้ใดไม่ให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลที่จำเป็นตามคำสั่งของคณะกรรมการ คณะกรรมการการแพทย์ คณะกรรมการอุทธรณ์ คณะอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๓ ผู้ใดโดยเจตนาไม่กรอกรายการในแบบสำรวจ กรอกรายการในแบบสำรวจไม่ครบถ้วน หรือไม่ส่งแบบสำรวจคืนภายในเวลาที่กำหนด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๙๔ ผู้ใดกรอกรข้อความหรือตัวเลขในแบบสำรวจโดยรู้ว่าเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๖ นายจ้างผู้ใดโดยเจตนาไม่ยื่นแบบรายการต่อสำนักงานภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๔ หรือไม่แจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติม

รายการภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ^{๔๔}

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดต่อเนื่อง ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

มาตรา ๙๗^{๔๕} นายจ้างผู้ใดยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือแจ้งเป็นหนังสือขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการตามมาตรา ๔๔ โดยเจตนากรอกข้อความเท็จในแบบรายการ หรือแจ้งการเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงเป็นเท็จในหนังสือแจ้งขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๘ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๙ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับกิจการของนายจ้างอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของนายจ้างจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผยซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองแรงงาน หรือการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

มาตรา ๑๐๑ ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดและถูกลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้แทนของนิติบุคคล กรรมการทุกคน และผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับนิติบุคคลนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดนั้น หรือได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นแล้ว

มาตรา ๑๐๒ ถ้าเจ้าพนักงานดังต่อไปนี้เห็นว่าผู้กระทำความผิดไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือความผิดที่มีโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน เว้นแต่โทษตามมาตรา ๙๕ ให้มีอำนาจเปรียบเทียบดังนี้

- (๑) เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร
- (๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในจังหวัดอื่น

ในกรณีที่มีการสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษอยู่ในเกณฑ์ที่จะทำการเปรียบเทียบได้และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ

^{๔๔} มาตรา ๙๖ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

^{๔๕} มาตรา ๙๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้เลขาธิการหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้กระทำผิดไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับ ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ดำเนินคดีต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๐๓ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับแก่กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไป นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับแก่กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไป

พระราชบัญญัตินี้จะใช้บังคับแก่นายจ้างที่มีลูกจ้างน้อยกว่าสิบคนในท้องที่ใดและเมื่อใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา^{๔๖}

มาตรา ๑๐๔ ให้ดำเนินการจัดเก็บเงินสมทบเพื่อการให้ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ในกรณีทุพพลภาพ และในกรณีตายอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน และในกรณีคลอดบุตร นับแต่วันที่บทบัญญัติหมวด ๒ ของลักษณะ ๒ ใช้บังคับ

การจัดเก็บเงินสมทบเพื่อการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตร และกรณีชราภาพ จะเริ่มดำเนินการเมื่อใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่ทั้งนี้ต้องไม่ช้ากว่าวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑^{๔๗}

สำหรับการจัดเก็บเงินสมทบเพื่อการให้ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานจะเริ่มดำเนินการเมื่อใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

นายกรัฐมนตรี

^{๔๖} มาตรา ๑๐๓ วรรคสาม เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

^{๔๗} มาตรา ๑๐๔ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียน ประกันสังคม	ฉบับละ	๕๐	บาท
(๒) ใบแทนบัตรประกันสังคม	ฉบับละ	๑๐	บาท

อัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัติ
อัตราเงินสมทบ

ผู้ออกเงินสมทบ	อัตราเงินสมทบเป็นร้อยละ ของค่าจ้างของผู้ประกันตน
๑. เงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทน กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ ตาย หรือคลอดบุตร (๑) รัฐบาล (๒) นายจ้าง (๓) ผู้ประกันตน	 ๑.๕ ๑.๕ ๑.๕
๒. เงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทน กรณีสงเคราะห์บุตรและชราภาพ (๑) รัฐบาล (๒) นายจ้าง (๓) ผู้ประกันตน	 ๓ ๓ ๓
๓. เงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทน กรณีว่างงาน (๑) รัฐบาล (๒) นายจ้าง (๓) ผู้ประกันตน	 ๕ ๕ ๕

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๔๗ มาเป็นเวลานานแล้ว แต่ในขณะนั้นสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมยังไม่อำนวยให้นำกฎหมายนั้นมาใช้บังคับ ปัจจุบันการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจและสังคมได้ก้าวหน้าไปมาก สมควรสร้างหลักประกันให้แก่ลูกจ้างและบุคคลอื่น โดยจัดตั้งกองทุนประกันสังคมขึ้น เพื่อให้การสงเคราะห์แก่ลูกจ้างและบุคคลอื่นซึ่งประสบอันตราย เจ็บป่วย ทูพพลภาพ หรือตาย อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน รวมทั้งกรณีคลอดบุตร กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และสำหรับกรณีว่างงานซึ่งให้หลักประกันเฉพาะลูกจ้าง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗^{๔๘}

มาตรา ๓๘ ผู้ใดมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนในฐานะผู้ประกันตนก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับอยู่เพียงใด ก็ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนนั้นต่อไปจนครบตามสิทธิ

มาตรา ๓๙ ลูกจ้างชั่วคราวของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่นที่สิ้นสภาพการเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะได้ส่งเงินสมทบมาแล้วเท่าใด ให้ลูกจ้างชั่วคราวนั้น มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามบทบัญญัติในหมวด ๒ หมวด ๓ หมวด ๔ และหมวด ๕ ของลักษณะ ๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ต่อไปอีกหกเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ให้นำความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับลูกจ้างชั่วคราวที่สิ้นสภาพการเป็นผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๔๐ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณระยะเวลาการส่งเงินสมทบตามพระราชบัญญัตินี้เงินสมทบของแต่ละเดือนไม่ว่าจะมีจำนวนกี่วันและไม่ว่าจะได้หักไว้และได้นำส่งเดือนละกี่ครั้งก็ตาม ถ้าได้ส่งหรือได้ถือว่าส่งเข้ากองทุนแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่ามิมีระยะเวลาในการจ่ายเงินสมทบเท่ากับหนึ่งเดือน

มาตรา ๔๑ บรรดาเงินที่นายจ้างหรือผู้ประกันตนมีสิทธิเรียกคืนก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าไม่มีผู้ใดมายื่นคำขอต่อสำนักงานเพื่อขอเงินดังกล่าวคืนภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๔๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

^{๔๘} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑/ตอนที่ ๖๓ ก/หน้า ๓/๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๗

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีข้อขัดข้องและมีปัญหาในทางปฏิบัติเกิดขึ้นหลายประการ ทำให้ผู้ประกันตนไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่เจตนารมณ์ของกฎหมาย นอกจากนั้นวิธีปฏิบัติบางเรื่องในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ยุ่งยากสลับซับซ้อน เกิดภาระแก่นายจ้าง และไม่เอื้ออำนวยประโยชน์และการให้บริการแก่นายจ้างและผู้ประกันตน สมควรแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒^{๔๙}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๓๘ วรรคสอง บัญญัติให้ผู้ประกันตนที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ และกรณีตายต่อไปอีกหกเดือน นับแต่วันที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง และมาตรา ๔๑ วรรคสาม ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๘ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่ผู้ประกันตนโดยสมัครใจที่สิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนโดยอนุโลม ซึ่งบทบัญญัตินี้ดังกล่าวมีเจตนารมณ์ในการช่วยเหลือผู้ประกันตนมิให้ได้รับความเดือดร้อนชั่วระยะเวลาที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างหรือสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน แล้วแต่กรณี สมควรกำหนดให้ขยายระยะเวลาการมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนภายหลังลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ประกอบกับบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ประกันตนในการได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงานยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ชัดเจนและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ประกันตนและการออกเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมของรัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ยังไม่สอดคล้องกับความสามารถในการออกเงินสมทบและสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัตินี้ดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕^{๕๐}

มาตรา ๗๐ ในพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ให้แก้ไขคำว่า “ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม” เป็น “ปลัดกระทรวงแรงงาน”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีภารกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่ง หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วน

^{๔๙} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖/ตอนที่ ๒๒ ก/หน้า ๑/๓๑ มีนาคม ๒๕๔๒

^{๕๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙/ตอนที่ ๑๐๒ ก/หน้า ๖๖/๘ ตุลาคม ๒๕๔๕

ราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่อนวัตกรรมให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอนส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมายโอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการเปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่ง หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับการโอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

*พระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔^{๕๑}

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ประกันตน” หมายความว่า ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดหรือสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม

มาตรา ๔ ผู้ประกันตนซึ่งความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๑ (๔) หรือ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากมีความประสงค์จะกลับเป็นผู้ประกันตนให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานตามแบบที่เลขาธิการกำหนดภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕ เมื่อสำนักงานได้รับคำขอตามมาตรา ๔ ให้ดำเนินการตรวจสอบคำขอ และในกรณีที่เห็นว่าผู้ยื่นคำขอมีสติทึกลับเป็นผู้ประกันตนให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเจ็ดวัน

ในกรณีที่เห็นว่าผู้ยื่นคำขอไม่มีสติทึกลับเป็นผู้ประกันตน ให้สำนักงานเสนอรายงานพร้อมเหตุผลต่อเลขาธิการเพื่อพิจารณาและมีคำสั่ง และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสิบห้าวันคำสั่งเลขาธิการนั้นให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖ การกลับเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ให้เริ่มตั้งแต่เดือนที่ยื่นคำขอและให้ผู้ประกันตนมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

^{๕๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘/ตอนที่ ๓๔ ก/หน้า ๗๑/๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มีผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ จำนวนมากไม่ได้ส่งเงินสมทบตามมาตรา ๔๑ (๔) หรือ (๕) ทำให้ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงเป็นเหตุให้ไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมและไม่อาจกลับเป็นผู้ประกันตนได้อีกเพื่อเป็นการให้โอกาสแก่บุคคลดังกล่าวในการขอกลับเป็นผู้ประกันตนได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ปรีดาภรณ์/แก้ไข
พลัทธิวิษ/ตรวจ
๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๗/๒๕๖๗/๒๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ..... 6808
วันที่..... ๒๑ ต.ค. ๒๕๖๗
เวลา..... ๑๕:๔๐ น.

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๙ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ จำนวน ๙ ฉบับ

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๒๓๗ / ๕๗ วันที่ ๒๑ ต.ค. ๒๕๖๗
เวลา ๑๖:๒๗ น. ส่ง ๒๓๗ / ๖๗
สำนักการประชุม

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอ

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กำหนดความผิดเกี่ยวกับเพศ)
๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กำหนดนิยามคำว่า "เจ้าพนักงาน")
๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ศ.
๔. ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕. ร่างพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ.
๖. ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ.
๗. ร่างพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.
๘. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. และ
๙. ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

จำนวน ๙ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จำนวน ๙ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่..... ๒๓๗ / ๖๕๕๗
วันที่..... ๒๑ / ๑๐ / ๕๗
เวลา..... ๑๖:๒๗ น.

สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗ (อติสา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ดังต่อไปนี้

(๑) ขยายความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภท
ของส่วนราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” เพื่อให้มีความหมายครอบคลุมลูกจ้าง
ทั้งหมด แก้ไขบทนิยามคำว่า “ทุพพลภาพ” เพื่อให้ชัดเจน และแก้ไขบทนิยามคำว่า “ว่างงาน”
เพื่อให้จำกัดเฉพาะกรณีการถูกเลิกจ้างเท่านั้น รวมทั้งกำหนดบทนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” เพื่อกำหนด
ขอบเขตการได้รับลดหย่อนการออกเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการประกันสังคม หลักเกณฑ์และวิธีการ
ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์
เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการประกันสังคม
ที่ปรึกษา และกรรมการการแพทย์ และกำหนดให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องแสดงบัญชีรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘
มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ (๒) และเพิ่มมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒
และมาตรา ๘/๓)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องระบบการบัญชี เรื่องอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากการจัดหา
ผลประโยชน์ของกองทุน ระบบการเสนองบการเงิน และการจัดทำรายงานการประเมินสถานะ
ของกองทุน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖ วรรคสอง และมาตรา ๒๗ และเพิ่มมาตรา ๒๔/๑ และมาตรา ๒๗/๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้าง การยื่นแบบรายการ
ขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน และอัตราจำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ วรรคสอง)

(๖) เพิ่มเติมเรื่องการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลเข้ากองทุนสำหรับผู้ประกันตนตาม
มาตรา ๔๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการแจ้งเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงในแบบรายการ การนับ
ระยะเวลานำส่งเงินสมทบ และการคำนวณเงินเพิ่มค้างชำระเงินสมทบ และเพิ่มเติมบทบัญญัติ
ลดหย่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๗
วรรคหนึ่งและวรรคสอง และมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง และเพิ่มมาตรา ๔๖/๑)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนของผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิอื่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๑ ทวิ มาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๕ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๓ (๒) มาตรา ๗๓ ทวิ มาตรา ๗๕ ตรี วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๗ ทวิ วรรคสาม และมาตรา ๗๗ จัตวา เพิ่มมาตรา ๕๔/๑ มาตรา ๗๔/๑ และยกเลิกมาตรา ๖๑)

(๙) แก้ไขเพิ่มเติมการขอย้ายหรือเลื่อนกำหนดเวลาปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกำหนดมาตรการลงโทษทางอาญาแก่นายจ้างซึ่งไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๔ ทวิ และมาตรา ๘๗)

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่ใช้บังคับในปัจจุบันมีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการประกันสังคม คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการประกันสังคม ที่ปรึกษา และกรรมการแพทย์ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแพทย์ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ ยกเลิกการตัดสิทธิผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีจิตใจหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และอัตราให้รัฐบาลออกเงินสมทบสำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และเพิ่มบทบัญญัติให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของนายจ้าง รวมทั้งกำหนดโทษทางอาญาในกรณีนายจ้างไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ ดังนั้น เพื่อให้การประกันสังคมเป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนวยประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ประกันสังคม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม
พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่

(๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค
และราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียน
สถานพยาบาล วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยนั้น

(๓) ลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศและไปประจำทำงาน
ในต่างประเทศ

(๔) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๕) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ทุพพลภาพ” และ “ว่างงาน” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ จนทำให้ความสามารถในการทำงานลดลงถึงขนาดไม่อาจประกอบการทำงานตามปกติได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการแพทย์

“ว่างงาน” หมายความว่า การที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงานเนื่องจากนิตีสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างตามสัญญาจ้างแรงงานสิ้นสุดลงเพราะเหตุลูกจ้างถูกเลิกจ้าง”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ว่างงาน” และ “กองทุน” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

““ภัยพิบัติ” หมายความว่า อัคคีภัย วัตภัย อุทกภัย หรือธรณีพิบัติภัย ตลอดจนภัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตหรือร่างกายของประชาชนหรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันสังคม” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนฝ่ายละหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งมาจากการเลือกตั้ง ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

คณะกรรมการจะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ และมาตรา ๘/๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๘/๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินเจ็ดคน เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ โดยการสรรหาจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ไม่น้อยกว่าสิบปีในด้านการเงินการคลัง ด้านระบบงานประกันสังคม ด้านบริหารการลงทุน ด้านบริหารจัดการ ด้านการแพทย์ ด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐศาสตร์

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๘/๒ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐ หรือสถานประกอบการกิจการของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๘) ไม่เป็นคู่สัญญาหรือมีประโยชน์ได้เสียในกิจการที่เป็นคู่สัญญาหรือมีธุรกิจเกี่ยวข้องกับสำนักงาน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

มาตรา ๘/๓ ให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่จะต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยให้เปิดเผยต่อสาธารณชนทราบไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษามีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มีอยู่

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘/๒

ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการแต่งตั้งบุคคลในประเภทเดียวกันตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๘/๑ เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาแทน แล้วแต่กรณี และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่คณะกรรมการแต่งตั้งที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นในระหว่างที่ที่ปรึกษาซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของที่ปรึกษาซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการแพทย์” ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นมีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ผู้แทนสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ

ประธานกรรมการและกรรมการอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ หรือในด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขหรือด้านการพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาล และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘/๒ มาตรา ๑๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ อัตรา และระยะเวลาในการรับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๕๕ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๒๔/๑ กองทุนต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการตามหลักสากล มีบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์ และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามที่ควร พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“บรรดาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาจากการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้สำนักงานเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของกองทุน”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการเสนองบการเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้ว ต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เพื่อตรวจสอบรับรองก่อนเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้รัฐมนตรีเสนองบการเงินของกองทุนตามวรรคหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ ในหมวด ๓ กองทุน
ประกันสังคม ลักษณะ ๑ บททั่วไป แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๒๗/๑ ให้สำนักงานจัดทำรายงานการประเมินสถานะของกองทุน
โดยแสดงรายรับ รายจ่าย และความสามารถในการดำเนินการในอนาคตเสนอต่อคณะกรรมการ
เป็นประจำทุกปี แล้วให้สำนักงานเปิดเผยต่อสาธารณชน”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม
พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓
ยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้างและแบบรายการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนต่อสำนักงาน
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกจ้างนั้นเป็นผู้ประกันตน ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการ
ประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“จำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง
ต้องนำส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๔๖ วรรคสาม ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง
ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจในขณะนั้นด้วย”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม
พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๐ บุคคลใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ หรือไม่อยู่ในบังคับ
แห่งพระราชบัญญัตินี้ อาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยแสดงความจำนง
ต่อสำนักงาน ทั้งนี้ คุณสมบัติของบุคคลดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

หลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบของผู้ประกันตน ประเภทของประโยชน์
ทดแทนที่จะได้รับตามมาตรา ๕๔ ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์
ทดแทนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกิน
กึ่งหนึ่งของเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้
ต่อสำนักงานเปลี่ยนแปลงไป ให้นายจ้างแจ้งเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในวันที่สิบห้า
ของเดือนถัดจากเดือนที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศ
กำหนด”

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม
พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๔๖/๑ ในกรณีห้องที่หนึ่งห้องที่ใดประสบภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบของนายจ้างและผู้ประกันตนได้

การออกประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ประกอบกับเสถียรภาพของกองทุนเป็นสำคัญ แต่จะลดหย่อนได้คราวละไม่เกินหกเดือน”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างตามจำนวนที่จะต้องนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๖ และให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้วตั้งแต่วันที่ถึงกำหนดจ่ายค่าจ้าง

ให้นายเจ้านำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนที่ได้หักไว้ตามวรรคหนึ่ง และเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้แก่สำนักงานภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสมทบไว้ พร้อมทั้งยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๘ นายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนหรือในส่วนของผู้ประกันตน หรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๔๗ ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างยังมิได้นำส่งหรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ เงินเพิ่มที่คำนวณได้ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างต้องจ่าย”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๔ ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ดังต่อไปนี้

(๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค

(๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

(๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

(๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

(๕) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร

(๖) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

(๗) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๔

สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งไม่อาจโอนกันได้และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”

มาตรา ๒๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๕๔/๑ การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้พึงได้ตามกฎหมายอื่น”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ ผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใดเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน ตามมาตรา ๕๔ และประสงค์จะขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทน ต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ภายในสองปีนับแต่วันที่มิสิทธิ และให้เลขาธิการ หรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งการโดยเร็ว

ในกรณียื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงผลและความจำเป็นที่ไม่อาจยื่นภายในกำหนดเวลาดังกล่าวต่อเลขาธิการ หากเลขาธิการเห็นว่ามิใช่เหตุผลและความจำเป็นเพียงพอให้รับคำขอนั้นไว้พิจารณา

ในกรณีที่มีการส่งจ่ายประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งเป็นตัวเงิน และได้แจ้งให้ ผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิทราบแล้ว ให้ผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิมารับเงินดังกล่าวโดยเร็ว หากไม่มารับภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ให้คำนวณโดยนำค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบสูงสุด สามเดือนภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิมารวมกันเป็นฐานในการคำนวณแล้วหารด้วย เก้าสิบ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีค่าจ้างไม่ครบสามเดือนให้คำนวณจากค่าจ้างเฉลี่ยเป็นรายวัน”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ ในช่วงเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิขอรับเงินทดแทนการขาดรายได้ เพียงประเภทเดียว โดยให้แสดงความจำนงตามแบบที่เลขาธิการกำหนด”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ได้แก่

- (๑) ค่าตรวจวินิจฉัยโรค
- (๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์
- (๓) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
- (๔) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
- (๕) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย
- (๖) ค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
- (๗) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น”

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๕ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเองหรือภริยาต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดเดือน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่มีภริยา หากผู้ประกันตนอยู่กินฉันสามีภริยากับหญิงใด โดยเปิดเผยตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับหญิงนั้นด้วย

ให้ผู้ประกันตนแต่ละคนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร สำหรับการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้ง”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามอัตราและระยะเวลาที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ เงินทดแทนการขาดรายได้ต้องไม่เกินอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗

ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน และการทุพพลภาพนั้นมีระดับความสูญเสียรุนแรงตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ ตลอดชีวิต”

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) เงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์นั้น แต่ถ้าผู้ประกันตนมิได้มีหนังสือระบุไว้ก็ให้นำมาเฉลี่ยจ่ายให้แก่สามีหรือภริยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนในจำนวนที่เท่ากัน ดังนี้

(ก) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่สามสิบหกเดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบเดือน ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสาม

(ข) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่หนึ่งร้อยยี่สิบเดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสิบ”

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ เนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังตามมาตรา ๖๔ หรือทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ ถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนเป็นเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๗๓ โดยให้นำเงินทดแทนการขาดรายได้ที่ผู้ประกันตนได้รับในเดือนสุดท้ายก่อนถึงแก่ความตายมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ แต่ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ตามมาตรา ๗๓ ด้วย ให้ได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๗๓ เท่านั้น”

มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๕ ตริ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๕ ตริ ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร สำหรับบุตรซึ่งมีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ จำนวนคราวละไม่เกินสองคน บุตรดังกล่าวไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น”

มาตรา ๓๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๗๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

“ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย เมื่อความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงไม่ว่าจะส่งเงินสมทบครบหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนหรือไม่ก็ตาม และประสงค์ที่จะไม่พำนักอยู่ในประเทศไทย ให้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๗ จัตวา ในกรณีผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามมาตรา ๗๗ ทวิ ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับประโยชน์ทดแทน หรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายภายในหกสิบเดือนนับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้ทายาทของผู้นั้นซึ่งมีชีวิตอยู่ในวันที่ผู้ประกันตนหรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ

ทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) บุตร ยกเว้นบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น ให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ประกันตนที่ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไป ให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภรรยาให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อน ให้แบ่งเงินตามมาตรา ๗๗ (๒) ในระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีผู้ประกันตนไม่มีทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคสอง ให้บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุไว้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ

ในกรณีที่ไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพตามวรรคสอง และไม่มีบุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุไว้ตามวรรคสี่ ให้ทายาทของผู้ประกันตนหรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพแล้วแต่กรณีดังต่อไปนี้ มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพตามลำดับ หากบุคคลลำดับใดมีจำนวนมากกว่าหนึ่งคนให้บุคคลลำดับนั้นได้รับส่วนแบ่งเท่ากัน

(๑) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน

(๒) พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดา

(๓) ปู่ ย่า ตา ยาย

(๔) ลุง ป้า น้า อา”

มาตรา ๓๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๙/๑ ในหมวด ๘ ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ลักษณะ ๓ ประโยชน์ทดแทน แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

มาตรา ๗๙/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุจริตหรือนายจ้างไม่ให้งานเนื่องจากมีเหตุสุจริตทำให้ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนและต้องอยู่ภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงาน ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๔/๑ กำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๗ ทวิ ถ้าผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ และได้ยื่นคำร้องเพื่อขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาโดยแสดงเหตุแห่งความจำเป็นนั้น ถ้าเลขาธิการ

เห็นสมควร จะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปก็ได้ ทั้งนี้ ต้องยื่นคำร้องภายในสิบห้าวันนับแต่เหตุจำเป็นนั้นสิ้นสุดลง

การขยายเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๗ ไม่เป็นเหตุให้ลดหรืองดเงินเพิ่ม”

มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๗ นายจ้างผู้ใดยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือแจ้งขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการตามมาตรา ๔๔ เป็นเท็จ หรือไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๔๑ ผู้ใดเคยได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และสิทธิการได้รับประโยชน์ทดแทนดังกล่าวได้สิ้นสุดลงก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้ใดมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๒ ผู้ใดมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานจากกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนนั้นต่อไปจนครบตามสิทธิ

มาตรา ๔๓ ให้คณะกรรมการประกันสังคมและคณะกรรมการการแพทย์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันสังคมตามมาตรา ๘ หรือคณะกรรมการการแพทย์ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ ให้นำมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับนายจ้างซึ่งยังมีได้นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่มหรือนำส่งไม่ครบจำนวนอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

(๕๙)

๑๒

มาตรา ๕๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่ใช้บังคับในปัจจุบันมีบทบัญญัติบางประการ ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติ เกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการประกันสังคม คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ของกรรมการประกันสังคม ที่ปรึกษา และกรรมการการแพทย์ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ การแพทย์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงิน ทดแทนการขาดรายได้ ยกเลิกการตัดสิทธิผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีจูงใจ หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์และอัตราให้รัฐบาลออกเงินสมทบสำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และเพิ่มบทบัญญัติ ให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสภาพการณ์ ทางเศรษฐกิจเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของนายจ้าง รวมทั้งกำหนดโทษทางอาญาในกรณีนายจ้าง ไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบเพื่อให้การประกันสังคมเป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ขยายความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภท ของส่วนราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” เพื่อให้มีความหมายครอบคลุมลูกจ้าง ทั้งหมด บทนิยามคำว่า “ทุพพลภาพ” เพื่อให้ชัดเจน และบทนิยามคำว่า “ว่างงาน” เพื่อให้จำกัด เฉพาะกรณีการถูกเลิกจ้างเท่านั้น และกำหนดบทนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” เพื่อกำหนดขอบเขต การได้รับลดหย่อนการออกเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการประกันสังคม หลักเกณฑ์และ วิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ การแพทย์ เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ของกรรมการประกันสังคม ที่ปรึกษา และกรรมการการแพทย์ และกำหนดให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรี แต่งตั้งต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ (๒) และเพิ่มมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ และมาตรา ๘/๓)

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องระบบการบัญชี เรื่องอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน ระบบการเสนองบการเงิน และการจัดทำรายงานการประเมินสถานะของกองทุน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖ วรรคสอง และมาตรา ๒๗ และเพิ่มมาตรา ๒๔/๑ และมาตรา ๒๗/๑)

๒.๕ แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้าง การยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน และอัตราจำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๙ วรรคสอง)

๒.๖ เพิ่มเติมเรื่องการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลเข้ากองทุนสำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

๒.๗ แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการแจ้งเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงในแบบรายการ การนับระยะเวลาส่งเงินสมทบ และการคำนวณเงินเพิ่มค้างชำระเงินสมทบ และเพิ่มเติมบทบัญญัติลดหย่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง และเพิ่มมาตรา ๔๖/๑)

๒.๘ แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนของผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ แก้ไขระยะเวลาการยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทน แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ ของผู้ประกันตน แก้ไขเพิ่มเติมประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร หลักเกณฑ์และอัตราการได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีทุพพลภาพและเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย กำหนดให้ผู้ประกันตนซึ่งเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย เพิ่มเติมเรื่องสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน และยกเลิกบทบัญญัติที่มีให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีจูงใจหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการขอรับประโยชน์ทดแทน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๑ ทวิ มาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๕ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๓ (๒) และมาตรา ๗๓ ทวิ เพิ่มมาตรา ๕๔/๑ มาตรา ๗๙/๑ และยกเลิกมาตรา ๖๑)

๒.๙ แก้ไขเพิ่มเติมคำว่า “บุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย” เป็นคำว่า “บุตร” แก้ไขเพิ่มเติมการจ่ายเงินบำเหน็จชราภาพให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น และแก้ไขเพิ่มเติมสิทธิในการได้รับเงินบำเหน็จชราภาพในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งเสียชีวิตไม่มีบุตร สามีหรือภรรยา หรือบิดามารดา โดยกำหนดให้บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุไว้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ และหากไม่มีบุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุไว้ ก็ให้ทายาท ดังต่อไปนี้

- (๑) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน
- (๒) พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดา
- (๓) ปู่ ย่า ตา ยาย
- (๔) ลุง ป้า น้า อา

เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ ตามลำดับ โดยบุคคลลำดับใดมีจำนวนมากกว่าหนึ่งคน ให้บุคคลลำดับนั้นได้รับส่วนแบ่งเท่ากัน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๕ ตรี วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๗ ทวิ วรรคสาม และมาตรา ๗๗ จัตวา)

๒.๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมการขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกำหนดมาตรการลงโทษทางอาญาแก่นายจ้างซึ่งไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ (เพิ่มมาตรา ๗๙/๑ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๔ ทวิ และมาตรา ๙๗)

๓. ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีข้อมูลของกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ ประเทศเยอรมัน

ประเทศเยอรมันเป็นประเทศที่มีการประกันสังคมขึ้นเป็นประเทศแรก โดยการคุ้มครองในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมของประเทศเยอรมัน (The Social Insurance Act of Germany) นอกจากจะคุ้มครองผู้ประกันตนแล้ว ยังให้การคุ้มครองถึงบุตรที่อยู่ในความดูแลของผู้ประกันตนด้วย

สำหรับกรณีทุพพลภาพ กฎหมายให้การคุ้มครองแก่ผู้ประกอบอาชีพเกือบทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นลูกจ้าง ผู้ฝึกงาน ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งได้รับการคุ้มครองโดยมีระบบพิเศษกำหนดประโยชน์ทดแทนในรูปของเงินบำนาญ เงินสงเคราะห์แก่ผู้ประกันตน และเงินสงเคราะห์แก่ผู้อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตน สำหรับกรณีคลอดบุตร ผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์ทดแทนทางการแพทย์ การรักษาพยาบาล เงินช่วยเหลือการคลอดบุตร และรัฐจะให้เงินอุดหนุนสำหรับการคลอดบุตร

๓.๒ ประเทศสวีเดน

สวีเดนเป็นประเทศที่ได้ชื่อว่ามีระบบสวัสดิการและการสังคมสงเคราะห์ที่ดีที่สุดในประเทศหนึ่ง และถือได้ว่าเป็นประเทศแม่แบบ (Swedish Model) ของระบบประกันสังคมของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จนเป็นที่มาของระบบสวัสดิการสังคมที่ดีที่สุดในแถบคาบสมุทรนอร์ดิก (Nordic Welfare Model) ที่ถือว่ามีประสิทธิภาพและเอื้อประโยชน์แก่บุคคลและกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันสังคมที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ประกันตนและบุคคลที่อยู่ภายใต้อุปการะของผู้ประกันตน ได้แก่

(๑) กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม (The Social Insurance Act 1999)

สำหรับการประกันสังคมในสวีเดน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม (The Social Insurance Act 1999 (amendment 2003)) ได้กำหนดให้มีการคุ้มครองผลประโยชน์เป็นรายบุคคล โดยกฎหมายได้บัญญัติให้มีการชดเชยการขาดรายได้เมื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่สามารถเลี้ยงดูตนเองหรือไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่ว่าจะเกิดจากการเจ็บป่วยหรือต้องรับภาระในการเลี้ยงดูบุตรที่เจ็บป่วย โดยระบบประกันสังคมจะเข้าไปดูแลจ่ายค่าใช้จ่ายเมื่อบุคคลนั้นเจ็บป่วยหรือตกอยู่ในภาวะทุพพลภาพ หรือแม้แต่กรณีที่บุคคลดังกล่าวชราภาพลง หรือกรณีที่ครอบครัวใดต้องรับภาระในการเลี้ยงดูบุตรหลายคน ทั้งนี้ ประเทศสวีเดนได้นำเอาระบบการให้บริการทางการแพทย์ในกรณีที่ผู้ประกันตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานของประเทศเยอรมันมาใช้ โดยผู้ประกันตนที่เป็นลูกจ้างจะได้รับประโยชน์ทดแทนในรูปของบริการทางการแพทย์และเงินทดแทนการขาดรายได้โดยไม่ต้องจ่ายเงินสมทบ และการคุ้มครองนี้ครอบคลุมถึงบุคคลในครอบครัวที่อยู่ในความดูแลของผู้ประกันตนด้วย

ในกรณีของบุคคลที่เกษียณอายุการทำงาน หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือกรณีของครอบครัวที่มีบุตรมาก ระบบประกันสังคมจะเข้าช่วยเหลือและสนับสนุนทางการเงินที่จำเป็นแก่กรณีนั้น ๆ และในกลุ่มบุคคลเดียวกันอาจได้รับความช่วยเหลือสงเคราะห์เพิ่มหรือซ้ำอีกได้หากมีหลักฐานปรากฏว่ามีความเสี่ยงมากขึ้นที่จะไม่สามารถทำงานได้ และอาจจะเบิกจ่ายเงินประกันสังคมในจำนวนที่แตกต่างกัน เช่น สองครอบครัวที่มีสภาพความเป็นอยู่คล้ายกัน แต่ครอบครัวหนึ่งมีบุตรกับอีกครอบครัวหนึ่งที่ไม่มีบุตร หรือกรณีบุคคลในวัยทำงานกับบุคคลสูงอายุ

(๒) กฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (The Act Concerning Support and Service for Persons with Certain Functional Impairments (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade : LSS)) และกฎหมายเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ (The Assistance Benefits Act 1993) (Amendment 2005) หรือ The Act Concerning Compensation for Assistance (Lagen om Assistansersättning : LASS))

กฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเสมอภาคในการดำเนินชีวิตและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม ของผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตให้เป็นระบบเดียวกัน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติเหมือนบุคคลทั่วไป บุคคลที่เป็นผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตซึ่งได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายฉบับนี้ ได้แก่

(๑) ผู้ที่มีปัญหาทางสติปัญญาพัฒนาล่าช้า บุคคลกลุ่มพิเศษหรือ ออร์ทิสติก (Autistic) หรือผู้มีปัญหาในลักษณะคล้ายกัน

(๒) บุคคลที่มีความพิการทางสติปัญญาแต่กำเนิดหรือสมองได้รับการทำลายหรือเนื้อสมองเสียหายหรือเป็นผลมาจากความเจ็บป่วยหรือปัจจัยภายนอกอื่น ๆ

(๓) ผู้สูงอายุที่ตามธรรมชาติร่างกายและสมองเสื่อมลงจนเป็นเหตุให้เกิดปัญหาทางสติปัญญา รวมถึงการได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจจากความยากลำบากในการใช้ชีวิตประจำวันและต้องเข้ารับการบำบัดดูแลอย่างเข้มงวด

สำหรับการช่วยเหลือตามกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) นี้ รัฐจะให้การช่วยเหลือในด้านการให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแล แก่ผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตสำหรับการดำเนินชีวิตตามปกติ การจัดหาที่พักเป็นการชั่วคราวหรือถาวร รวมถึงการช่วยเหลือในการจัดบุคลากรพิเศษเป็นการเฉพาะ เพื่อให้บริการสำหรับผู้ยื่นขอรับการสงเคราะห์ที่มีปัญหาความพิการทางกายหรือทางจิต และมีอายุเกิน ๒๕ ปีบริบูรณ์ โดยอาจขอความช่วยเหลือให้รัฐจัดหาผู้ช่วยหรือคนดูแล ๑ ถึง ๒ คน เพื่อช่วยดูแลภารกิจส่วนตัว ไม่ว่าจะเป็นการดูแลด้านอาหาร การซักล้างทำความสะอาด และช่วยแต่งกาย ตลอดจนช่วยติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นและให้ความรู้กับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต

ส่วนการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตนั้น นอกจากกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) แล้ว ยังมีกฎหมายเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ (LASS) เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย กล่าวคือ หากผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตมีความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือไม่เกิน ๒๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ การช่วยเหลือทางการเงินจะเป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) โดยหน่วยงานเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเต็มจำนวน แต่ถ้าผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตมีความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือเพื่อความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตตามปกติเกินกว่า ๒๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ (LASS) โดยสำนักงานประกันสังคมประจำท้องถิ่น (The Local Insurance Office) จะเป็นผู้พิจารณาคำขอเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ และหน่วยงานเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้รับผิดชอบเฉพาะค่าใช้จ่ายในระหว่าง ๒๐ วันแรกหลังจากที่ได้รับอนุมัติเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ

(๒) กฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (The Act Concerning Support and Service for Persons with Certain Functional Impairments (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade : LSS)) และกฎหมายเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ (The Assistance Benefits Act 1993) (Amendment 2005) หรือ The Act Concerning Compensation for Assistance (Lagen om Assistansersättning : LASS))

กฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเสมอภาคในการดำเนินชีวิตและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม ของผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตให้เป็นระบบเดียวกัน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติเหมือนบุคคลทั่วไป บุคคลที่เป็นผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตซึ่งได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายฉบับนี้ ได้แก่

(๑) ผู้ที่มีปัญหาทางสติปัญญาพัฒนาล่าช้า บุคคลกลุ่มพิเศษหรือ ออร์ทิสติก (Autistic) หรือผู้มีปัญหาในลักษณะคล้ายกัน

(๒) บุคคลที่มีความพิการทางสติปัญญาแต่กำเนิดหรือสมองได้รับการทำลายหรือเนื้อสมองเสียหายหรือเป็นผลมาจากความเจ็บป่วยหรือปัจจัยภายนอกอื่น ๆ

(๓) ผู้สูงอายุที่ตามธรรมชาติร่างกายและสมองเสื่อมลงจนเป็นเหตุให้เกิดปัญหากับสติปัญญา รวมถึงการได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจจากความยากลำบากในการใช้ชีวิตประจำวันและต้องเข้ารับการบำบัดดูแลอย่างเข้มงวด

สำหรับการช่วยเหลือตามกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) นี้ รัฐจะให้การช่วยเหลือในด้านการให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแล แก่ผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตสำหรับการดำเนินชีวิตตามปกติ การจัดหาที่พักเป็นการชั่วคราวหรือถาวร รวมถึงการช่วยเหลือในการจัดบุคลากรพิเศษเป็นการเฉพาะ เพื่อให้บริการสำหรับผู้ยื่นขอรับการสงเคราะห์ที่มีปัญหาความพิการทางกายหรือทางจิต และมีอายุเกิน ๖๕ ปีบริบูรณ์ โดยอาจขอความช่วยเหลือให้รัฐจัดหาผู้ช่วยหรือคนดูแล ๑ ถึง ๒ คน เพื่อช่วยดูแลภารกิจส่วนตัว ไม่ว่าจะเป็นการดูแลด้านอาหาร การซักล้างทำความสะอาด และช่วยแต่งกาย ตลอดจนช่วยติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นและให้ความรู้กับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต

ส่วนการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตนั้น นอกจากกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) แล้ว ยังมีกฎหมายเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ (LASS) เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย กล่าวคือ หากผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตมีความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือไม่เกิน ๒๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ การช่วยเหลือทางการเงินจะเป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) โดยหน่วยงานเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเต็มจำนวน แต่ถ้าผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตมีความประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือเพื่อความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตตามปกติเกินกว่า ๒๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ (LASS) โดยสำนักงานประกันสังคมประจำท้องถิ่น (The Local Insurance Office) จะเป็นผู้พิจารณาคำขอเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ และหน่วยงานเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้รับผิดชอบเฉพาะค่าใช้จ่ายในระหว่าง ๒๐ วันแรกหลังจากที่ได้รับอนุมัติเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ

อย่างไรก็ตาม เงินสงเคราะห์ช่วยเหลือกรณีพิเศษนี้ไม่ได้จ่ายให้กับผู้ประสบปัญหาความผิดปกติทางกายหรือทางจิตหรือผู้ที่มีสมรรถภาพบกพร่องตามกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) ทั้งหมด แต่จะจ่ายให้กับบุคคลผู้มีเงื่อนไขบางประการโดยเฉพาะผู้ที่มีความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยหรือคนดูแลเพื่อช่วยดูแลภารกิจส่วนตัวเท่านั้น นอกจากนี้ เงินสงเคราะห์ช่วยเหลือนี้จะไม่จัดสรรให้กับผู้ได้รับการสงเคราะห์ตามมาตราการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและการบริการด้านการแพทย์ (The Health and Medical Services Act 1982)

(๓) กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและการบริการด้านการแพทย์ (The Health and Medical Services Act 1982)

กฎหมายฉบับนี้ถือเป็นหลักของระบบสวัสดิการสังคมและเป็นประเด็นที่ประชาชนในสังคมสวีเดนให้ความสนใจมากที่สุด การสาธารณสุขและการบริการด้านการแพทย์ของสวีเดนมีหลักการที่จะให้การดูแลอย่างเท่าเทียมและตรงตามความต้องการที่แท้จริง ซึ่งจะต้องสามารถควบคุมได้ตามระบอบประชาธิปไตยและมีการสนับสนุนด้านเงินทุนที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐและภาคเอกชน นอกจากนี้ จะต้องมียุทธศาสตร์ของการบริการที่มีคุณภาพสูงและสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย โดยจะคำนึงถึงผู้ป่วยเป็นอันดับแรก

วัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ก็เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนว่าจะมีสุขภาพที่ดีและได้รับการดูแลที่เท่าเทียมกัน การบริการด้านสุขภาพจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยคำนึงถึงความต้องการด้านสาธารณสุขและการบริการด้านการแพทย์ที่ตรงตามความต้องการและเหมาะสมเป็นประการแรก

๓.๓ ประเทศสหรัฐอเมริกา

หลักการของกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม (Social Security Act Chapter 7 ของ Title 42 ของ US Code) คือ การกำหนดให้มีสวัสดิการทั่วไปแก่ประชาชน โดยการสร้างระบบผลประโยชน์คุ้มครองแก่ผู้สูงอายุ การส่งเสริมให้แต่ละรัฐสามารถให้ความช่วยเหลือที่เพียงพอและเหมาะสมแก่ผู้สูงอายุในรัฐของตน การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้พิการทางสายตา เยาวชนที่ยังไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้และเยาวชนผู้พิการ การให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่แม่และเด็ก การให้ความช่วยเหลือด้านสุขภาพสาธารณะ และการบริหารจัดการกฎหมายเกี่ยวกับการชดเชยการว่างงาน นอกจากนี้ กฎหมายนี้ยังกำหนดให้มีการจัดตั้ง “คณะกรรมการประกันสังคม” (Social Security Board) และกำหนดให้มีการหารายได้ ทั้งนี้ การจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ประกันตนและบุคคลที่อยู่ภายใต้อุปการะของผู้ประกันตนตามกฎหมายฉบับนี้ มีดังนี้

(๑) การคุ้มครองลูกจ้างที่เกษียณอายุ สมาชิกในครอบครัวของลูกจ้างที่เสียชีวิต และลูกจ้างที่เจ็บป่วยหรือทุพพลภาพ มีลักษณะเดียวกับกฎหมายประกันสังคมของประเทศไทย กล่าวคือ เป็นการให้หลักประกันและความคุ้มครองแก่ปัจเจกบุคคลจากภัยที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ โดยวิธีการที่รัฐบาลกระจายความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ ไปยังสมาชิกทั้งหมดในสังคม ซึ่งส่งผลให้ไม่มีครอบครัวใดต้องรับภาระทั้งหมดที่เกิดจากภัยนั้นแต่เพียงผู้เดียว โดยผู้ที่มีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายนี้ คือ

(๑.๑) ลูกจ้างที่พ้นวัยทำงานแล้ว (เกษียณอายุ)

(๑.๒) ครอบครัวของลูกจ้างที่เสียชีวิต และ

(๑.๓) ผู้ที่ถูกเลิกจ้างเนื่องจากความเจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุ ทั้งนี้ ลูกจ้างที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายนี้ต้องเคยถูกจ้างงานเป็นระยะเวลาขั้นต่ำตามที่กฎหมาย

กำหนดและต้องส่งเงินสบทบตามระบบประกันสังคม เมื่อลูกจ้างผู้นั้นมีคุณสมบัติและมีสิทธิได้รับการคุ้มครองแล้ว สมาชิกในครอบครัวของบุคคลนั้นตามที่กฎหมายกำหนดก็จะมีสิทธิเช่นเดียวกัน

(๒) การให้เงินช่วยเหลือสำหรับการให้บริการด้านสุขภาพของแม่และเด็ก เพื่อปรับปรุงและพัฒนาสุขภาพของแม่และเด็กให้ดีขึ้น โดยผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์ทดแทน ในรูปการบริการทางการแพทย์

(๓) การให้เงินแก่รัฐเพื่อสนับสนุนโครงการให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้แก่อุตสาหกรรมในการดำเนินการ คือ

(๓.๑) ให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณสุขแก่ครอบครัวที่มีบุตรภายใต้ การดูแล ผู้สูงอายุ คนตาบอด และคนพิการ ซึ่งมีรายได้และแหล่งเงินทุนไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ที่จำเป็นสำหรับการรักษาพยาบาล และ

(๓.๒) ให้การฟื้นฟูและบำบัดแก่บุคคลดังกล่าวเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้อีก ครั้ง กล่าวคือ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมของประเทศสหรัฐอเมริกาให้การคุ้มครอง ในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานแก่ผู้ประกันตนและบุคคลที่อยู่ภายใต้ อุปการะของผู้ประกันตน

๓.๔ ประเทศฝรั่งเศส

ประมวลกฎหมายการสังคมสงเคราะห์และการช่วยเหลือครอบครัว (Code de l'Action Sociale et des Familles) ได้บัญญัติถึงการช่วยเหลือครอบครัวที่ประสบกับปัญหา การดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม และบุคคลประเภทต่าง ๆ เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ที่ไม่มีประกัน สุขภาพ ผู้ยากจนและผู้ที่ถูกกีดกันออกจากสังคมที่อาจจะมีปัญหาการอยู่รอดในสังคมหากปราศจาก การช่วยเหลือจากรัฐ จึงอาจกล่าวได้ว่าบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ด้อยโอกาสในสังคมหรือคนไร้ที่พึ่งนั่นเอง ซึ่งประมวลกฎหมายการสังคมสงเคราะห์นี้ได้บัญญัติถึงนโยบายของรัฐในการสังคมสงเคราะห์ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมประเภทต่าง ๆ แนวทางการให้ความช่วยเหลือ การกำหนดหน่วยงานของรัฐ ที่รับผิดชอบทั้งในระดับส่วนกลางและระดับส่วนท้องถิ่น ตลอดจนองค์กรหรือหน่วยงานอื่น ๆ หลักเกณฑ์การประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการสังคมสงเคราะห์ และการประกอบอาชีพของบุคลากร ในองค์กรหรือหน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์และการให้ความช่วยเหลือ ครอบครัว

สำหรับการดำเนินการสังคมสงเคราะห์และการช่วยเหลือทางการแพทย์ จะเป็นไปตามผลการประเมินความจำเป็นและความต้องการของสมาชิกในกลุ่มสังคมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ บุคคลและครอบครัวที่ไม่อาจต่อสู้กับสถานการณ์ ที่ไม่มั่นคงหรือความยากจนได้ รัฐ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานประกันสังคม สมาคม และองค์กร ทางสังคมและทางการแพทย์ จะจัดให้มีการช่วยเหลือทางการเงินหรือความช่วยเหลือในรูปแบบอื่น ๆ โดยการสังคมสงเคราะห์และความช่วยเหลือทางการแพทย์จะดำเนินการด้วยความเคารพในศักดิ์ศรี ความเท่าเทียมกันของมนุษย์ทุกคน และพร้อมที่จะตอบสนองต่อความจำเป็นของบุคคลแต่ละคน และมีหลักประกันในความเท่าเทียมกันของการเข้ารับบริการในดินแดนของประเทศฝรั่งเศส โดยแต่ละจังหวัดจะต้องจัดให้มีแผนฉุกเฉินสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการในสถานการณ์พิเศษ แผนฉุกเฉินนี้เป็นการจัดทำร่วมกันระหว่างผู้แทนของรัฐประจำจังหวัดกับประธานสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด และจะมีการปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนโดยผู้แทนของรัฐประจำจังหวัด

๓.๕ ประเทศญี่ปุ่น

ระบบประกันสุขภาพของลูกจ้าง (Employees' Health Insurance : EHI) ของประเทศญี่ปุ่น เป็นระบบประกันการรักษาพยาบาลที่สำคัญที่สุดสำหรับลูกจ้างที่อยู่ในภาคเอกชน ภายใต้ระบบนี้ ผู้รับประกัน (รัฐ) จะให้ประโยชน์ทดแทนแก่ผู้ประกันตนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยที่มีได้เกิดจากการทำงาน การเสียชีวิต และการคลอดบุตร การคุ้มครองดังกล่าวยังครอบคลุมถึงบุคคลที่อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนด้วย โดยบุคคลที่อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนจำกัดเฉพาะบุคคลที่มีสิทธิได้รับการดูแลจากผู้ประกันตนเท่านั้น ได้แก่

(๑) บรรพบุรุษโดยตรง ผู้สืบสันดานชั้นบุตรและหลาน คู่สมรส (รวมทั้งคู่สมรสตามกฎหมายจารีตประเพณี) และน้องของผู้ประกันตน

(๒) สมาชิกในครอบครัวที่เป็นรุ่นเดียวกับผู้ประกันตนและอยู่ในบ้านเดียวกับผู้ประกันตน

(๓) บิดามารดาและบุตรของคู่สมรส (รวมทั้งคู่สมรสตามกฎหมายจารีตประเพณี) ที่อยู่บ้านเดียวกับผู้ประกันตน

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)

พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๑, ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑-๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๖